

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אֵייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדֵּיּוֹן... " (סוכה' מה')

נִקְדָּים לְהַבִּיא מָה שֶׁכָּתַב הַרַמְ"א (או"ח סימן רע"א, סעיף י') בְּעֵנֵי הַקִּידוּשׁ בְּלֵיל שַׁבָּת: "מִתְחִילִין יוֹם הַשְּׁשִׁי וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם, וְנִרְמְזוּ הַשֵּׁם (=י-ה-ו-ה) בְּרֵאשִׁי תִיבוֹת".

וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֵנֵי זֶה. שְׁכֵן, מָהוּ הַקָּשֶׁר בֵּין שֵׁם הַיּוֹ"ה לְבֵין הַקִּידוּשׁ שֶׁל לֵיל שַׁבָּת? נִרְאֶה לְבָאֵר עֵנֵי זֶה עַל-פִּי הַזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ, שְׁבִיּוֹם שַׁבָּת קָדֵשׁ מִתְמַתְקִים כָּל הַדֵּינִים הַקָּשִׁים, כַּמְבֹאָר בַּזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ (תְּרוּמָה קל"ה): "כִּד עֵיל שַׁבְתָּא אִיהִי אֲתִיחִידַת וְאֲתִפְרִישַׁת מִסְטָרָא אַחְרָא, וְכָל דֵּינִין מִתְעַבְרִין מִינָה" (=הַשַּׁבָּת מוּבְדֶלֶת מִכּוּחֹת הַטּוֹמְאָה, וְכָל הַדֵּינִים מִסְתַּלְקִים מִמֶּנָּה).

וְעוֹד כְּתוּב בַּזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ (פְּרַשְׁת יִתְרוֹ פ"ח), שְׁבַשְׁבַּת "בְּהַדֵּיּוֹן יוֹמָא כָּל דֵּינִין אֲתַפְּפִין וְלֹא מִתְעַרְבִין בְּעֵלְמָא" (=בִּיּוֹם זֶה, יוֹם הַשַּׁבָּת, כָּל הַדֵּינִים נִכְפָּיִן, וְאֵינָם מִתְעוֹרְרִים בְּעוֹלָם).

וּמָה נִפְלְאִים הֵם דְּבָרֵי בְּעַל הַתְּנַיָּא בְּ"לְקוּטֵי תוֹרָה" (שִׁיר הַשִּׁירִים ל"ב, א'): "וְלִכְּן כְּתִיב בְּכָל שַׁשַּׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית 'וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, שֶׁהוּא מִידַת הַצְּמֻצוֹם. רַק בְּשַׁבָּת, שֶׁהוּא הַתְּגַלּוּת בְּחִינַת חֲכָמָה, כְּתִיב: 'וַיְכַל אֱלֹהִים בִּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי' – פִּירוּשׁ שֶׁכְּלָתָהּ בְּחִינַת וּמְדַרְגַת 'אֱלֹהִים' שְׁנַעֲשֶׂה קֶץ וְתַכְלָה...".

הָרִי לָנוּ דְּבָרִים בְּרוּרִים, שֶׁבְּכָל שַׁשַּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה שׁוֹלְטִים הַדֵּינִים מֵהַשֵּׁם "אֱלֹהִים". לָכֵן לֹא נִזְכָּר בָּהֶם שֵׁם הַיּוֹ"ה, אֲלָא רַק שֵׁם "אֱלֹהִים". אֲבָל בְּשַׁבָּת קָדֵשׁ, שֶׁמִּסְתַּלְקִים הַדֵּינִים, עַל-כֵּךְ כְּתוּב: "וַיְכַל אֱלֹהִים בִּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" – שֶׁפֶסֶק הַדֵּיּוֹן מֵהַשֵּׁם אֱלֹהִים בִּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי.

הִנֵּה פִּי כֵן יוֹמְתֵק לְהַבִּין הַטַּעַם שֶׁמִּקְדִּימִים בְּקִידוּשׁ לֵיל שַׁבָּת לְהַזְכִּיר אֶת שֵׁם הַיּוֹ"ה (=י-ה-ו-ה) בְּרוּךְ הוּא בְּרֵאשִׁי תִיבוֹת, כְּדִי לְקַשֵּׁר אֶת הַכְּתוּב "אֱלֹהִים" – שֶׁכְּלָה וְנִפְסַק הַדֵּיּוֹן מֵהַשֵּׁם אֱלֹהִים, וְנִתְגַּלָּה שֵׁם הַיּוֹ"ה (=שֵׁם הַרַחֲמִים) בְּשַׁבָּת קָדֵשׁ.

יוֹמְתֵק לְהַבִּין עַל-פִּי זֶה אֶת הַגְּמָרָא (שַׁבָּת קי"ז): "בְּשַׁבָּת חֵיב אָדָם לְבַצּוֹעַ עַל שְׁתֵּי כְּפָרוֹת (לָחֶם), כְּדַכְּתִיב 'לָחֶם מִשְׁנֶה". וְכָתַב הַ"בְּנֵי יִשְׁשֻׁכָּר", שֶׁ"לָּחֶם" הוּא בְּגַמְטְרִיָּה שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים שֵׁם הַיּוֹ"ה (26*3=78). לָכֵן, כַּאֲשֶׁר יֵשׁ לָנוּ בְּשַׁבָּת "לָחֶם מִשְׁנֶה" (=שְׁנֵי כְּפָרוֹת לָחֶם), הָרִי יֵשׁ לָנוּ שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁם הַיּוֹ"ה. אִם כֵּן, נִיתֵן לְרֵאוֹת שְׁבַשְׁבַּת אָנוּ מִמְתַּיְקִים שֵׁשׁ פְּעָמִים אֶת הַשֵּׁם "אֱלֹהִים", שֶׁל יְמוֹת הַשְּׁבוּעַ עַל-יְדֵי שֵׁשׁ פְּעָמִים שֵׁם הַיּוֹ"ה (=י-ה-ו-ה)".

לְפִי הָאֲמוּר לְעֵיל, יִתְכַּן לְבָאֵר אֶת שִׁיטַת הָאֲרִיזוֹ"ל (שַׁעַר הַכּוֹנוֹת דָּף ע"ב, טו"ר א'), לְבָרֵךְ בְּכָל הַסְּעוּדוֹת עַל יב' כְּפָרוֹת לָחֶם, כְּנֶגֶד יב' חֲלוֹת לָחֶם הַפְּנִים שְׁעָרֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ עַל הַשְּׁלֶחֶן. וְצָרִיךְ לְסַדֵּר אֶת הַחֲלוֹת, שֵׁשׁ חֲלוֹת מְצַד יְמִין וְשֵׁשׁ חֲלוֹת מְצַד שְׂמָאל, כְּפִי שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה (וַיִּקְרָא כ"ד, ה'): "וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עָשָׂרָה חֲלוֹת שְׁנֵי עָשָׂרִים יִהְיֶה הַחֲלָה הָאֶחָת וְשִׁמְתָּ אוֹתָם שְׁתֵּים מְעַרְכוֹת שֵׁשׁ הַמְעַרְכֹת עַל הַשְּׁלֶחֶן הַטָּהוֹר לְפָנָי ה'".

וְהִנֵּה, יְדוּעַ שְׂצַד יְמִין רוֹמְזוֹ עַל מִידַת הַחֲסָד, וְצַד שְׂמָאל עַל מִידַת הַגְּבוּרָה/דִּין. וְלָכֵן שֵׁשׁ הַחֲלוֹת שֶׁמְצַד יְמִין הֵם רְמִזוֹ עַל שֵׁשׁ שְׁמוֹת הַיּוֹ"ה (=י-ה-ו-ה) שֶׁל רַחֲמִים הַמְתַּגְּלִים בְּשַׁבָּת קָדֵשׁ. וְאֵילוֹ שֵׁשׁ הַחֲלוֹת מְצַד שְׂמָאל הֵם רְמִזוֹ לְשֵׁשׁ הַשְּׁמוֹת "אֱלֹהִים", שֶׁהֵן מְצַד הַדֵּיּוֹן. וְכָל זֹאת, כְּדִי לְהַמְתִּיק אֶת שֵׁשׁ הַשְּׁמוֹת "אֱלֹהִים", עַל-יְדֵי שֵׁשׁ הַחֲלוֹת שֶׁמְצַד יְמִין, הַרוֹמְזוֹת כְּאֲמוּר לְשֵׁשׁ שְׁמוֹת הַיּוֹ"ה.

וְזֶהוּ שְׂאוּמֵר הַזֹּהָר הַקָּדוֹשׁ: "כָּל בְּרַכָּאָן דְּלְעֵילָא וְתַתָּא בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה תְּלִין" (=כָּל הַבְּרַכּוֹת שֶׁלְמַעְלָה וְשֶׁלְמַטָּה – מְקוּרָם הוּא מִיּוֹם הַשַּׁבָּת). שְׁכֵן, בְּשַׁשַּׁת יְמֵי הַחֹל שׁוֹלְטִים שֵׁשׁ שְׁמוֹת "אֱלֹהִים" שֶׁל שַׁשַּׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית. וְעַל-יְדֵי הַתְּחַבְּרוֹתָם עִם שַׁבָּת קָדֵשׁ הֵם נִמְתַּקִּים (עַל-יְדֵי שֵׁשׁ שְׁמוֹת הַיּוֹ"ה). וְעַל זֶה רְמִזוֹ יב' חֲלוֹת לָחֶם הַפְּנִים, הַמְּחַוְּלָקִים לְשֵׁשׁ מְעַרְכוֹת – שֵׁשׁ מוֹל שֵׁשׁ.

בְּדַרְךָ זֶה יֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין מָה שְׂאֲמַר רַשְׁב"י: "יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדֵּיּוֹן... " (סוּפָה מַה'). שְׁכֵן,

2
בהיותו הניצוץ של משה רבנו, שהשתוקק להמתיק מִיִּשְׂרָאֵל אֶת שֵׁשֶׁת בְּתֵי הַדִּין, רָמַז בְּכָךְ שִׁישׁ בְּכוּחוֹ לְהַמְשִׁיךְ
בְּעִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְלְהַמְתִּיק אֶת שֵׁשֶׁת שְׁמוֹת "אַלְקִים", הַשּׁוֹלְטִים בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל.
(מְבוֹאֵר בְּלִיקוּטֵי ש"ס לְרַבֵּנוּ הָאֲרִיז"ל, ש-רֶשְׁבַּי (רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי) הוּא נִיצוּץ מְנַשְׁמָתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ,
עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וּכְפִי דְבָרֵי הָאֲרִיז"ל: "דַּע כִּי הַרֶשְׁבַּי, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, הִנֵּה נִיצוּץ מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם. וְכִמוֹ
שְׁמֹשֶׁה בָּרַח מִפְּנֵי חֶרֶב פְּרָעָה, וְהִשִּׁיג (אֶת) שְׁלִימוֹתָיו שֶׁם בַּמַּדְבָּר - כֶּךָ רֶשְׁבַּי בָּרַח מִפְּנֵי הַקִּיסָר, וְהִשִּׁיג (אֶת)
שְׁלִימוֹתָיו שֶׁם בַּמַּעְרָה בְּלוּד").

הַבִּיאוּר הוּא עַל-פִּי הַיְדוּעַ בּוֹהֵר הַקֹּדֶשׁ, שֶׁרֶשְׁבַּי הוּא בְּבַחֲיַנַת שַׁבַּת, כְּפִי שְׁפָתוֹב בּוֹהֵר הַקֹּדֶשׁ בְּאֶדְרָא רַבָּה,
מְאָמַר רֵאשׁוֹן ("נִשְׂאָ" קַמְד', מְתוּרְגָם): "רַבֵּי יְהוּדָה קָרָא לְרַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי (=רֶשְׁבַּי) 'שַׁבַּת'... (שְׁכָן) כְּתוּב
(בְּתוּרָה) (שְׁמוֹת טו', כג'): 'שַׁבַּת לַה', 'קֹדֶשׁ לַה'. (עַל-כֵּן), מָה שַׁבַּת לַה' (הִיא) קֹדֶשׁ, גַּם רַבֵּי שְׁמֵעוֹן לַה' (הוּא)
קֹדֶשׁ". וְכֵן כְּתוּב (שֶׁם קַמְה'): "כְּתִיב (יִשְׁעִיָּה נח', יג'): 'וְקָרָאתָ לְשַׁבַּת עֲנָג לְקֹדֶשׁ ה' מְכַבֵּד'. מָהוּ 'לְקֹדֶשׁ ה'?" זֶה
רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, שֶׁנִּקְרָא מְכַבֵּד בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא."

וְכִבֵּר בְּאַרְנוֹ, שֶׁהֵטַעַם שֶׁרֶשְׁבַּי נִקְרָא "שַׁבַּת" הוּא, כִּינּוֹן שְׁגָם בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל לֹא עֶסֶק בְּשׁוּם מְלָאכָה, כִּי אִם
בְּעִבּוּדַת ה' יִתְבָּרַךְ. עַל-כֵּן נִמְצָא שֶׁרֶשְׁבַּי הוּא בְּבַחֲיַנַת שַׁבַּת כֹּל יְמֵי חַיָּו, כְּמוֹ שְׁשִׁנֵּינוּ בְּגַמְרָא (בְּרִכּוֹת לַה'):
"רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּן יוֹחָאִי אוֹמֵר: אֲפָשָׁר אָדָם חוֹרֵשׁ בְּשַׁעַת חֲרִישָׁהּ, וְזוֹרֵעַ בְּשַׁעַת זְרִיעָהּ, וְקוֹצֵר בְּשַׁעַת קְצִירָהּ, וְדָשׁ
בְּשַׁעַת דִּישָׁהּ, וְזוֹרָה בְּשַׁעַת הָרוּחַ, תוֹרָה מָה תְּהֵא עָלֶיהָ? אֲלֹא בְּזִמְנֵי שִׁישְׂרָאֵל עוֹשִׂין רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, מְלָאכְתָּן
נַעֲשִׂית עַל יְדֵי אַחֲרִים, שְׁנֹאֲמַר (יִשְׁעִיָּה סא'): 'וְעַמְדוּ זְרִים וְרַעוּ צֹאנְכֶם'."

וְעַתָּה, יֵאִירוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׁמַח לִבֵּנוּ לְהִבִּין מָה שְׁאָמַר רֶשְׁבַּי: "יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין...". שְׁכָן,
מֵאַחַר וּבְשַׁבַּת מֵאִירִים שְׁשֶׁה שְׁמוֹת הוִי"ה, בְּסוּד "לְחַם מִשְׁנֵה", הַמְמַתִּיקִים אֶת שֵׁשֶׁת שְׁמוֹת אֱלֹקִים, וְעַל-כֵּךְ רָמַז
הַכְּתוּב: "וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי" (שְׁכָלוּ הַדִּינִים שֶׁל שְׁמוֹת אֱלֹקִים בַּיּוֹם הַשַּׁבַּת). הִנֵּה, אַף בְּשֵׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל,
שְׁבָהֶם שׁוֹלְטִים שֵׁשֶׁת שְׁמוֹת אֱלֹקִים, יֵשׁ בְּכוּחוֹ שֶׁל רֶשְׁבַּי, שֶׁהוּא כְּאִמּוֹר בְּבַחֲיַנַת "שַׁבַּת", לְהַמְתִּיק אֶת כָּל
הַדִּינִים שֶׁלֹּא יִשְׁלְטוּ כָּלֵל אֶפִּילוֹ בְּיְמֵי הַחֹל. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְתֵס פְּרִידְמָן)



בַּחֹר צְעִיר חָלָה בְּמַחְלָה קָשָׁה, וְאוֹשְׁפוֹ בְּבֵית הַחוֹלִים, מְצַבּוֹ הֵלֶךְ וְהִדְרָדָר, עַד שֶׁנִּפְטָר מִמַּחְלָתוֹ.
אֶחָד מִמְּקוֹרְבָיו טִלְפֵן עִם שַׁחַר לְרַב אֱלִיהוּ עֶמֶר, וּבִשֵׁר לוֹ אֶת הַבְּשׂוּרָה.
שָׁאֵלוּ הָרַב: "מָה הַדְּחִיפוֹת לְסַפֵּר לִי אֶת הַמְּקַרְהָ? אֲנִי לֹא מְקוֹרֵב כָּל-כֶּךָ אֶל הַבְּחוֹר".
הִשִּׁיבוֹ הַמְּקוֹרֵב: "הַבְּחוֹר נִפְטָר בְּשַׁעַת אַחַת בְּלִילָה, וְכַעֲבוּר שְׁעֵתִים חֹזֵר לַחַיִּים. הַמְּשַׁפֵּט הָרֵאשׁוֹן שֶׁהוֹצִיא הוּא:
'תְּקַרְאוּ לְאִמָּא שְׁלִי וְלְרַב בֵּית הַכְּנֶסֶת'."

מִיד הוֹזַעְקוּ הָאֵם וְרַב בֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵית הַחוֹלִים. הַשָּׁנִים עֲמָדוּ לְיַד מֵיטַת הַחוֹלָה, וְזֶה סֵפֶר: 'אֲנִי חוֹרְתִי מְעוֹלָם
הָאִמָּת, וְקָרָאתִי לָךְ כְּבוֹד הָרַב, כְּדִי שְׁתַּעֲדִי, שְׁמָה שְׁאֲנִי מְסַפֵּר הוּא אִמָּת. הַגַּעַתִּי לְבֵית דִּין שֶׁל מַעְלָה, וְשִׁמְעַתִּי
שֶׁם דִּיוֹן עַל פִּיטָם הָאֶתְרוּג.

וְאִז, הַחַל הַדִּיוֹן בְּעֵנֵינוּ. וּמִי בָּא לְהַעֲדִי לְטוֹבְתִי? רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי. הוּא נִעְמַד וְהַעֲדִי לְטוֹבְתִי שְׁאֲנִי טְרַחְתִּי
בְּשִׁבְלִי. לֹא יָדַעְתִּי בְּמָה טְרַחְתִּי לְמַעַנּוּ... בְּקוֹשֵׁי פַעַם פְּתַחְתִּי אֶת סֵפֶר הַזוֹהָר.

וְאִז נִפְרַס מִסֶּךְ עֲנָק, וְרָאוּ שֶׁם אֶת הִילּוּלַת רַבֵּי שְׁמֵעוֹן שֶׁנַּעֲרָכָה לְפָנָי שְׁנַיִם מְסַפֵּר, בְּבֵית הַכְּנֶסֶת שְׁלֵנוּ.
לְמְקוֹם הָאִירוּעַ הִבִּיאוּ מִשְׁטַח שֶׁל בְּקַבּוּקֵי שְׁתֵּיהֶם. אֲנִי עֲבַרְתִּי בְּמְקוֹם, רָאִיתִי אֶת אֲרָגוֹי הַשְּׁתֵּיהֶם וְחַשְׁבֵּתִי: 'יוֹם חָם
הַיּוֹם, אֲכַנִּים אֶת הַבְּקַבּוּקִים לְמַקְפִּיא גְדוֹל, כְּדִי שִׁיְהִיָּה לְאַנְשִׁים שְׁתֵּיהֶם קָרָה יוֹתֵר'. לְקַחְתִּי אֶת הַבְּקַבּוּקִים וְהַכְּנֶסֶתִי
אוֹתָם לְמַקְפִּיא.

רַבֵּי שְׁמֵעוֹן הַעֲדִי לְטוֹבְתִי, שְׁטְרַחְתִּי לְכְבוֹדוֹ. כָּל בְּקַבּוּקֵי שְׁשִׁמְתִי בְּמַקְפִּיא נִרְשָׁם. וְאִז אָמַר לִי רַבֵּי שְׁמֵעוֹן: 'אִישׁ
צְעִיר, עֲדִין לֹא הִגִּיעַ זְמַנְךָ, רַד לְמַטָּה, וִירַדְתִּי לְמַטָּה חוֹזֵר לַחַיִּים'. (הָרַב אֱלִיהוּ עֶמֶר)

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת:** 19:03

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת:** 20:15

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"רשב"י אומר: "ביותר צריך הפתוב לזרוז במקום שיש חסרון כפיס"

על הפתוב בגמרא (שבת פח'), "ויתיצבו בתחתית ההר", אמר רבי אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שפכה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגייגית (=העמיד את ההר עליהם), ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה – מוטב. ואם לאו – שם תהא קבורתכם..."

והקשו ה"תוספות": למה היה צורך לכפות על ישראל הר כגייגית ולהכריחם לקבל את התורה? הלא כבר הסכימו מרצונם הטוב לקבל את התורה, כשאמרו: "נעשה ונשמע"?

הרמ"ע מפאנו, בספרו "וינת אלם" (פח) כותב, שהקב"ה כפה עליהם הר כגייגית, על שלא רצו לקבל את תורת הנסתר. וצריך להבין ענין זה. מדוע לא רצו ישראל לקבל את תורת הנסתר? ה"קדושת לוי" באר ענין זה על-פי מה שכתוב בהגדה של פסח: "אילו קרבנו (ה') לפני הר סיני, ולא נתן לנו את תורתו – דיינו".

ולכאורה יפלא מאד הדבר. שכן, איזו תועלת היתה לישראל בקרבתם לפני הר סיני, אם לא יקבלו את התורה? והרי הדבר משול לאדם צמא, המגיע לבאר מים, לא שותה ממנה, ועוד אומר "דיינו"...

ובאר ה"קדושת לוי" בדברי קודשו, כי כאשר קרבו ישראל לפני הר סיני, פסקה זוהמתם, כמובא בגמרא (שבת קמו'): "ישראל שעמדו על הר סיני – פסקה זוהמתן", ועל-ידי כך זכו מעצמם להשיג את כל התורה.

לפי זה הוא כותב, שמה שהקדימו ישראל "נעשה ונשמע" הוא על תורת הנגלה, שהשיגו כאשר נתקברו להר סיני, שהוא בבחינת "אור פנימי" שמתלבש בתוך האדם.

אבל תורת הנסתר, שהיא בבחינת "אור מקיף", לא רצו לקבל, מפחד גדל האור שלא יוכלו לסבול אותו, ואז תצא נשמתם. לכן כפה עליהם הקב"ה הר כגייגית, ואמר לישראל: "אם אתם מקבלים התורה – מוטב". כלומר, אם תקבלו גם את תורת הנסתר, שהיא "אור מקיף", שאינו מתלבש בגוף האדם, מחמת גדל האור הגדול – מוטב! – מכיון שאז ינדפך הגוף שלכם מבית ומחוץ.

"ואם לא", שלא תרצו לקבל את חלק הנסתר של התורה, "שם תהא קבורתכם". שכן, הגוף שלכם לא יוכל להזדכך כראוי, ותפלו בידי החיצונים/כוחות הטומאה, שרוצים לקבור אתכם.

וראי להוסיף מה שהביא ה"בית לחם יהודה", על הכתוב: "וכל העם ראים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השפר ואת ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות". וזאת, על-פי מה שכתב רבנו חיים ויטל זצ"ל, (בהקדמה לשער הפנות, דף ב'), שדברים אלו ("פן נמות") נאמרו על-ידי הערב רב, שסרבו לקבל את תורת הנסתר, מפחד פן ימותו.

ופפי דבריו הקדושים: "הנה, נתבאר במקום אחר, כי עון אדם הראשון בעץ הדעת טוב ורע הוא, שלא בחר להתעסק בעץ החיים, שהיא חוכמת הקבלה. וזהו עצמו עון הערב רב, האומרים למשה: 'דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות'. (פן נמות) בסתרי התורה".

הנה, מבואר מהדברים, שהפסוק "דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות" נאמר על-ידי המתירים לעסוק בתורת הסוד. ופסוק זה נאמר סמוך לפתוב "וירא העם וינעו ויעמדו מרחק".

הרי מבואר בפרוש, שאלו שפחדו מחלק הנסתר של התורה נתרחקו מתחתית ההר, כדברי ה"בית לחם יהודה". ולכן, מוכיח אותם משה בספר דברים (ה', כב'), על שאמרו: "ועתה למה נמות כי תאכלנו האש הגדולה הזאת". הנה, מבואר בזה, שנתיראו מן האש הגדולה הוא האור המקיף של תורת הנסתר, פן ימותו. שכן, הגוף לא יכול לסבול את גדל אור הנסתר.

על-פי האמור, יאיר לנו להבין מה שאמר רבי שמעון בר יוחאי בירושלמי (ברכות פא', עב'), מתורגם

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ: "אֵילֹו הָיִיתִי עֹמֵד עַל הָרַ סִינַי בְּשַׁעַר שְׁנַתְנָה תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, הָיִיתִי מְבַקֵּשׁ מֵהַקֶּבֶ"ה שִׁבְרָא לְאָדָם שְׁתֵּי פִיּוֹת - אֶחָד שִׁיעֶסוֹק בְּתוֹרָה, וְשֵׁנִי אֲמוֹר לְדַבֵּר כָּל דְּבָרֵי הַגְּשָׁמִיִּים".

מִשְׁמַע מְדַבְּרִים אֱלֹו שֶׁל רַשְׁב"י, שֶׁהוּא לֹא עָמַד עַל הָרַ סִינַי בְּמִתְן תּוֹרָה! וְהֵלֵא, כָּל הַנְּשָׁמוֹת עָמְדוּ עַל הָרַ סִינַי, כְּפִי שְׁרָמְזָה הַתּוֹרָה (דְּבָרִים כ"ו, י"ד): "כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנֹו פֶה עֲמָנוּ עִמָּד הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינָנוּ פֶה עֲמָנוּ הַיּוֹם". אֲלָא, שֶׁהַבְּאוֹר הוּא שְׂרַשְׁב"י וְתִלְמִידָיו עָמְדוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר, כְּמִבּוֹאֵר בְּזֹהָר, כְּפִי שֶׁהֵבִיא ה"בֵּית לְחַם יְהוּדָה", שְׁאֵלֹו שְׁעוֹסְקִים בְּתוֹרַת הַנְּסִתֵר עָמְדוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר.

עַל-פִּי הָאֲמוֹר מְבַאֵר הַרְמ"ק, שֶׁעִיָּקָר זְמַן עֵסֶק הַתּוֹרָה הוּא בְּלִילָה, כְּאֲשֶׁר בְּנֵי הָאָדָם יִשְׁנִים עַל מִיטָתָם. וְכַדְבָּרֵי לְשׁוֹנוֹ הַקְּדוּשָׁה: "כִּי אֵין אָנוּ עוֹסְקִים בְּחֻכְמַת הַקְּבָלָה... רַק בְּשַׁעַר שְׁבַנֵי אָדָם עַל מִיטָתָם, וְאֵנְחָנוּ מִנְדָּדִים שִׁינָה (מְעִינֵינוּ)".

וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהַטַּעַם לְכַךְ הוּא עַל-פִּי מָה שֶׁמֵּבִיא בְּעַנְיָן זֶה הָאֲרִיז"ל ב"שַׁעַר הַפְּנוֹנוֹת" (פְּנוֹת ק"ש, דְּרוֹשׁ ג'), "כִּי שְׁלִיטַת וּמְמַשְׁלַת הַחִיצוֹנִים (=הַקְּלִיפּוֹת) הָאֲמִיתִית אֵינָה, אֲלָא בְּלִילָה". וּמְקוֹר דְּבָרָיו בְּזֹהָר הַקְּדוֹשׁ (בְּרַאשִׁית ל"ד), שֶׁבְּאוֹר אֵת הַפְּתוּב בְּתַהֲלִימוֹ: "תְּשֵׁת חֶשֶׁד וְיִהִי לִילָה בּוֹ תִרְמַשׁ כָּל חֵיתוֹ יַעֲר". דְּהֵינּוּ, בְּחֻשְׁבוֹת הַלֵּילָה רוֹמְשִׁים (=רוֹחְשִׁים) **תְּקִלּוֹת וְחִמּוּקִים**, שֶׁהֵם בְּבַחֲינַת "חֵיתוֹ יַעֲר", וְכָל חֶפְצָם הוּא לְטְרוֹף אֵת הַקְּדוּשָׁה.

וְצָרִיף לְדַעַת, שְׁאֵין לָךְ דְּבַר שֶׁמְבָרִיחַ אֵת הַחִיצוֹנִים כְּמוֹ ה"אֹור הַמְּקִיף". לָכוֹ, עִיָּקָר זְמַן עֵסֶק בְּתוֹרַת הַנְּסִתֵר, שֶׁהִיא בְּבַחֲינַת אֹור מְקִיף, הוּא בְּלִילָה, בְּזְמַן שְׁלִיטַת הַחִיצוֹנִים, כְּדִי לְהַבְּרִיחֵם.

עַתָּה, יוֹמְתֵק לְפָרֵשׁ עַל-פִּי זֶה אֵת מֵאֲמָר חוֹז"ל בְּגִמְרָא (חֲגִיגָה י"ב): "אֲמַר רִישׁ לְקִישׁ: כָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה **בְּלִילָה** - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוֹט שֶׁל **חֶסֶד** בְּיוֹם...". וְהַפְּנוּהָ הִיא, שֶׁכָּל הָעוֹסֵק בְּתוֹרָה בְּלִילָה - מִשְׁמַע בְּתוֹרַת הַנְּסִתֵר, שֶׁהִיא בְּבַחֲינַת "אֹור מְקִיף", כְּדִי לְהַבְּרִיחַ אֵת הַחִיצוֹנִים - "הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁף עָלָיו חוֹט שֶׁל **חֶסֶד** בְּיוֹם". כְּלוֹמֵר, אֲפִילוֹ בְּיוֹם, כְּשֶׁהוּא עוֹסֵק בְּתוֹרַת הַנְּגָלָה, שֶׁהִיא בְּבַחֲינַת אֹור פְּנִימִי, מֵאִיר עָלָיו הַקֶּבֶ"ה "אֹור מְקִיף", לְשׁוֹמְרוֹ מְכַל רַע. (עַל פִּי "אֹורָה שֶׁל תּוֹרָה" לַהֲרַה"ק פִּינְחָס פְּרִיֶדְמֹן)

"רַפְּאֵנִי ה' וְאַרְפָּא, הוֹשִׁיעֵנִי וְאַנְשַׁעָה, כִּי תַהֲלִתִּי אֶתָּה" (יִרְמְיָהוּ י"ז, י"ד)

כְּאֲשֶׁר יֹשֵׁב הָרַב חִינְקִיס שְׁלִיט"א שְׁבַעַה עַל אֲמוֹ, בָּא לְנַחְמוֹ הָרַב רַן שְׁלִיט"א (מְשַׁמֵּשׁ כְּרֹאשׁ כּוֹלָל בְּבֵית שְׁמַשׁ), וְכַךְ סִפֵּר לוֹ: "לִילָה אֶחָד, בְּשַׁעַר שְׁתֵּים לְפָנוֹת בְּקָר, הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי אֶחָד הָאֲבָרְכִים שֶׁל הַכּוֹלָל, כְּשֶׁהוּא כְּלוֹ נִסְעָר וּבוֹכָה לְלֹא הַפּוֹגָה. 'מָה קָרָה?' - שְׁאֵלְתִי אוֹתוֹ. תוֹף כְּדִי הַתִּינְפְּחוֹת, עֵנָה לִי הָאֲבָרְךָ, שְׁבָנוּ הַקְּטָן לֹא חָשׁ בְּטוֹב, וְכִשְׁלָקְחוּ אוֹתוֹ לְבַדִּיקוֹת בְּבֵית הַחוֹלִים הַדְּסָה, גָּלוּ בְּבַדִּיקוֹת, שִׁישׁ גִּידוּל מְסוּכָן בְּרֹאשׁוֹ, וְהַרּוֹפְאִים סְבוּרִים שֶׁהִמְצָב נוֹאֵשׁ. 'נוֹ, וּבְמָה אָנִי יָכוֹל לְעֻזּוֹר?' - שְׁאֵלְתִי אוֹתוֹ.

'בְּרַצוֹנִי לְנִסּוּעַ עִמָּךְ לְרַב חֵיִים קִנְיָבְסְקִי' - אָמַר לִי הָאֲבָרְךָ.

'טוֹב בְּסִדְרִי - אֲמַרְתִּי לוֹ - 'תְּבוֹא אֵלַי שַׁעַר לִפְנֵי הַתְּפִילָה, וְנִסְעֵ יַחַד לְבָנֵי בְּרַק. וְלֹאֲחַר תְּפִילַת "וְתִיקוּן" שֵׁם, נְדַבֵּר עִם הָרַב קִנְיָבְסְקִי'.

וְכַךְ הָיָה. נִסְעָנוּ אֶל הָרַב, וְלֹאֲחַר הַתְּפִילָה סִפֵּר הָאֲבָרְךָ לְרַב אֵת כָּל הָעַנְיָן. אָמַר לוֹ הָרַב: 'תְּבִיא לְכָאן אֵת הַיֶּלֶד'. וְאָכוֹן, לְאַחַר כְּמָה שְׁעוֹת חֲזַרְנוּ אֶל הָרַב עִם הַיֶּלֶד. כְּשֶׁנִּכְנַס הַיֶּלֶד אֶל הָרַב, שְׁאֵל הָרַב קִנְיָבְסְקִי אֵת הַיֶּלֶד: 'מָה אֶתָּה רוֹצֵה לְהִיּוֹת כְּשֶׁתְּהִיָּה גְדוֹל?' 'בְּרַצוֹנִי לְהִיּוֹת כְּמוֹ הָרַב' - עֵנָה הַיֶּלֶד. כְּאֲשֶׁר שָׁמַע הָרַב קִנְיָבְסְקִי כָּךְ, בִּקֵּשׁ מֵהַרְבֵּנִית, שֶׁתְּבִיא לוֹ אֵת הַיֶּיִן שֶׁל "הַסִּיּוּמִים" (=סִיּוּמֵי מְסַכְתּוֹת), מְזַג מִמֶּנּוּ לְכָל הַנוֹכְחִים, בְּרַכּוֹ וְשִׁתּוֹ לְחֵיִים.

לְאַחַר מִכּוֹן פָּנָה הָרַב קִנְיָבְסְקִי אֶל הָאֲבָרְךָ, וְאָמַר לוֹ: 'סַע בְּחֻזְרָה לִירוּשָׁלַיִם לְבֵית הַחוֹלִים, וּבְקִשׁ מֵהַרּוֹפְאִים לְעִשׂוֹת לְבַנְךָ בְּדִיקַת סִי. טִי. מְחַדְשִׁי'.

מִיָּד נִסְעַה הָאֲבָרְךָ עִם בְּנוֹ לְבֵית הַחוֹלִים הַדְּסָה, וְאָמַר לְרוֹפֵא הַמְּטַפֵּל, שֶׁהָרַב חֵיִים קִנְיָבְסְקִי הוֹרָה לוֹ לְעִשׂוֹת בְּדִיקַת סִי. טִי. נּוֹסֶפֶת. 'זֶה לֹא שִׁדְ' - אָמַר לוֹ הַרוֹפֵא - 'הָרִי רַק אֶתְמוֹל בְּעָרֵב עֲשִׂינוּ לוֹ בְּדִיקַת סִי. טִי. אֵין לְכַךְ שׁוֹם הַצְּדָקָה רְפוּאִית. מָה עוֹד שֶׁהַבְּדִיקָה הַזֹּאת עוֹלָה הַרְבֵּה כֶּסֶף'. 'אֵין בְּעֵינֵי' - אָמַר לוֹ הָאֵב - 'אֲנִי מוֹכֵן לְהַתְּחִיב עַל כָּל סְכוּם הַבְּדִיקָה. אֵדְ יֵשׁ לִי תִנְאִי: אִם הַתּוֹצְאוֹת תִּהְיֶינָה בְּדִיקָה בְּעָרֵב - אָכוֹן לֹא הִיָּתָה הַצְּדָקָה לְבַדִּיקָה, וְאֲנִי אֲשַׁלֵּם עָלֶיהָ. אֵדְ אִם יִתְבָּרַר שִׁישׁ מִמְּצָאִים אַחֲרָיִם, הָרִי, שֶׁמִּשְׁתַּלֵּם הָיָה לְעִשׂוֹת אֵת הַבְּדִיקָה, וּבֵית הַחוֹלִים יִשְׁלַם עָלֶיהָ. הַסְּכִים הַרוֹפֵא, וְשַׁלַּח אֵת הַיֶּלֶד לְבַדִּיקַת סִי. טִי. נּוֹסֶפֶת. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעוּ הַתּוֹצְאוֹת, הַסְּתַכַּל הַרוֹפֵא עַל הַצִּילוּם, וְנִדְהָם לְרֹאוֹת שֶׁהָרֹאשׁ נָקִי לְגִמְרִי!!

'כְּנִרְאָה שִׁישׁ בְּעֵינָה עִם הַבְּדִיקָה' - אָמַר הַרוֹפֵא לְאֲבָרְךָ, וְשַׁלַּח אוֹתוֹ שׁוֹב פַּעַם עִם הַיֶּלֶד לְעִשׂוֹת בְּדִיקַת סִי. טִי. נּוֹסֶפֶת. לְתַדְהַמְתּוֹ שֶׁל הַרוֹפֵא, שׁוֹב נִמְצָא הָרֹאשׁ נָקִי מֵהַגִּידוּל שֶׁהָיָה בּוֹ. הַיֶּלֶד שׁוֹחֲרֵר מִבֵּית הַחוֹלִים, וּמִשָּׁם נִסְעָנוּ כְּלָנוּ יְשִׁירוֹת לְבֵיתוֹ שֶׁל הָרַב קִנְיָבְסְקִי.

כְּאֲשֶׁר נִכְנַסְנוּ אֶל הָרַב, רָאָה אוֹתָנוּ הָרַב עִם פָּנִים צוֹהֲלוֹת מִשְׁמַחָה, וְאָמַר לְנוֹכְחִים: 'אַתֶּם וְדָאֵי חוֹשְׁבִים שֶׁהָיָה כָּאן מַעֲשֵׂה מוֹפֵת, אוֹיִל מֵהַיֶּיִן שֶׁל ה"סִיּוּמִים"...

אֵדְ דַּעוּ לְכֶם, כְּשֶׁשְׁמַעְתִּי מֵהַיֶּלֶד שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת תְּלָמִיד חֶכֶם, אֲמַרְתִּי לָאֵב לְעִשׂוֹת בְּדִיקָה נּוֹסֶפֶת, וְעִמְדַתִּי וְהַתְּפִלָּתִי לִפְנֵי הַקֶּבֶ"ה, שִׁיְרַחֵם עַל הַיֶּלֶד הַזֶּה. שְׁכּוֹן, כְּאֲשֶׁר יֶלֶד רוֹצֵה לְהִיּוֹת תְּלָמִיד חֶכֶם, כְּדָאֵי לְהַתְּאָמֵץ בְּשִׁבְלוֹ בְּתַפִּילָה, וּבְרוּךְ ה' תְּפִילַתִּי נַעֲתָה...".

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשָׁמֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילּוּן!

בס"ד רבונו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "פְּדַאי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסֻמוֹךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ לְכָל יִשְׁבֵיָהּ יוֹבֵל הוּא תְהִיָּה לְכֶם וּשְׁבַתֶם אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ וְאִישׁ אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ תִּשְׁבוּ"

על הפתוב, "וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ לְכָל יִשְׁבֵיָהּ יוֹבֵל הוּא תְהִיָּה לְכֶם", דַּרְשׁ אֱלִיהוּ הַנְּבִיא בְּתִיקוּנֵי הַזֶּהָר (תיקון ו'), כג', שְׁבוּכּוֹת רִשְׁב"י וְחִיבוּרוֹ (הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ) יִתְקִים בְּיִשְׂרָאֵל הַכְּתוּב: "וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ לְכָל יִשְׁבֵיָהּ יוֹבֵל הוּא תְהִיָּה לְכֶם וּשְׁבַתֶם אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ וְאִישׁ אֶל מִשְׁפַּחְתּוֹ תִּשְׁבוּ". כְּלוּמָר, הַקִּב"ה יִגְאֵל אֶת יִשְׂרָאֵל וְיִקְרָא לָהֶם דְּרוֹר מִכָּל הַגְּלוּיוֹת.

וּכְפִי שְׁפָתוֹב בְּתִיקוּנֵי הַזֶּהָר (מְתוּרְגָם): " (אָמַר אֱלִיהוּ הַנְּבִיא): אָבִי, רַבִּי, אַתָּה הוּא עֵץ גְּדוֹל וְחִזְק בְּתוֹרָה... כְּמָה בְּנֵי אָדָם יִתְפָּרְנְסוּ מֵאוֹתוֹ חִיבוּר שְׁלָךְ (=הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ), כְּאֲשֶׁר יִתְגַּלֶּה לְמִטָּה בְּדוֹר הָאַחֲרוֹן, בְּסוֹף הַיָּמִים, וּבְגִלְלוֹ (=בְּגִלְלוֹ הַזֶּהָר) (יִתְקִים) וְיִקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ".

נִמְצָאנוּ לְמַדִּים מְדַבְּרֵי אֱלִיהוּ הַנְּבִיא חִידוּשׁ גְּדוֹל: בְּאַמַת, בְּפֶשֶׁט מְדוּבָר כָּאֵן עַל מִצּוֹת הַיּוֹבֵל בְּשַׁנַּת הַחֲמִישִׁים, שְׁאֵז, בְּזִמְנֵי בֵּית הַמִּקְדָּשׁ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל בְּאַרְץ, אִישׁ תַּחַת גִּפְנוֹ וְאִישׁ תַּחַת תְּאֲנָתוֹ. אוּלָם, מִצַּד נִצְחִיוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, יֵשׁ כָּאֵן רִמּוֹ בְּרוֹר עַל הַגְּאוּלָּה הַעֲתִידָהּ, שְׁאֵז נִשְׁתַּחֲרַר מִכְּבָלֵי הַגְּלוּת הַמְּרָה שְׁמַעִיקָה עָלֵינוּ, וְיִתְקִים בְּנוֹ הַמִּקְרָא שְׁפָתוֹב: "וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ לְכָל יִשְׁבֵיָהּ יוֹבֵל הוּא תְהִיָּה לְכֶם וּשְׁבַתֶם אִישׁ אֶל אַחֲזָתוֹ".

וּמִי לָנוּ גְדוֹל יוֹתֵר מֵאֱלִיהוּ הַנְּבִיא, זְכוּר לְטוֹב, שֶׁתְּפַקִּידוֹ לְבָשֶׁר לְיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאוּלָּה, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב בְּנְבִיא (מְלֹאכִי ג', כג'): "הִנֵּה אֲנִכִי שִׁלַּח לְכֶם אֶת אֱלִיהַ הַנְּבִיא לְפָנַי בּוֹא יוֹם ה' הַגְּדוֹל וְהַנּוֹרָא וְהַשֵּׁיב לָב אָבוֹת עַל בְּנֵים וְלָב בְּנֵים עַל אָבוֹתם". וְהִנֵּה, הוּא בְּעֶצְמוֹ בָּא וְגִלָּה לְתַנָּא הָאֱלֹקִי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי, שְׁבוּכּוֹת גִּילּוּי שֶׁל הַזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ יִזְכּוּ לְגְאוּלָּה בְּדוֹר הָאַחֲרוֹן, שְׁאֵז "וּקְרַאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ".

בְּעֵינַי זֶה רְאוּי לְהוֹסִיף רְעִיוֹן נִשְׁגָב מְתוּרְתּוֹ שֶׁל הַגְּאוּן הַגְּדוֹל רַבִּי יוֹסֵף עֲנַגִּיל זצ"ל, בְּסִפְרוֹ "אוֹצְרוֹת יוֹסֵף" (דַּרְשׁ ב', דף ג'), שְׁמִבְאָר יְסוֹד גְּדוֹל בְּעֵינַי הַגְּלוּת וְהַגְּאוּלָּה: בְּעַת שִׁיּוֹרָא עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, הֵם רְאוּיִים לְשַׁבַּת בְּאַרְץ הַקְּדוֹשׁ. אוּלָם, כְּאֲשֶׁר הֵם **הַטָּאוּ**, וְלֹא עֲשׂוּ רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם, הֵם גְּלוּ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל לְכָבֵל וְלִשְׂאָר הָאֲרָצוֹת. וְהִנֵּה תוֹכֵן דְּבָרָיו עַל-פִּי הַמְּבוֹאֵר בִּיצִירַת הָאָדָם (בְּרֵאשִׁית ב', ז'): "וַיִּצַּר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאָדָמָה", פֶּרֶשׁ רִשׁ"י: "צָבַר עֶפְרוֹ מִכָּל הָאָדָמָה מֵאַרְבַּע רִחוֹת, שְׁכָל מְקוֹם שִׁמּוֹת שֶׁם תְּהֵא קוֹלְטָתוֹ לְקַבּוּרָה".

וְשִׁנִּינוּ עַל-כֵּךְ בְּגִמְרָא (סְנֵהֲרִין לַח): "רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: אָדָם הָרֵאשׁוֹן – מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הַצָּבַר עֶפְרוֹ... אָמַר רַב אוֹשְׁעִיא מְשֻׁמֵּיהַ דְּרַב: אָדָם הָרֵאשׁוֹן – גּוֹפּוֹ מִכָּבֵל, וְרֵאשׁוֹ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְאַבְרָיו מִשְׂאָר אֲרָצוֹת". וּפֶרֶשׁ רִשׁ"י: "גּוֹפּוֹ מִכָּבֵל – עַל שֵׁם שְׁהִיתָה עֲמוּקָה (=שְׁפָלָה)... וְרֵאשׁוֹ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא גְבוּהָ וְחִשּׁוּבָה מִכָּל הָאֲרָצוֹת".

וְהִנֵּה, יְדוּעַ מָה שְׁפָתוֹב בְּפָרְקֵי אָבוֹת (ב', ט'): "חֲמִשָּׁה תְּלִמִּידִים הָיוּ לוֹ, לְרַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי... אָמַר לָהֶם: צָאוּ וְרֵאוּ אִיזוּהֵי דְרִיךְ יִשְׂרָאֵל (=מָהִי הַמִּידָה הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר) שִׁדְבַק בָּהּ הָאָדָם... רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: יָב טוֹב. אָמַר לָהֶם (רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי): רוּאָה אֲנִי אֶת דְּבָרֵי אֶלְעָזָר בֶּן עֶרְךָ מְדַבְּרִיכֶם...". וּפֶרֶשׁ רַבְנּוּ עוֹבְדִיָה מִבְּרִטְנּוֹרָא: "לְפִי שְׁהֵלֵב הוּא הַמְּנִיעַ לְכָל שְׂאָר הַכּוֹחוֹת, וְהוּא הַמְּקוֹר שֶׁמִּמֶּנּוּ נּוֹבְעוֹת כָּל הַפְּעוּלוֹת (=הַמִּידוֹת)".

וּמֵאַחַר וְהַלֵּב הוּא שְׂרֵשׁ כָּל הַמִּידוֹת, לְכֵן תְּכָלִית הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הִיא לְהַשְׁלִיט אֶת הַנְּשֻׁמָּה שְׁבִמַח עַל הַלֵּב, הַמְּפַעִיל אֶת אֵיבְרֵי הַגּוֹף לְעֲשׂוֹת מַעֲשֵׂה. כְּפִי שְׂאוּמֵר הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ (שַׁעַר הַכּוֹנוֹת, דְּרוֹשׁ א' לְפָסח), שְׁתְּכָלִית עֲבוֹדַת הָאָדָם הִיא לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגַת "מַח שְׁלִיט עַל יָלֵב". שְׁהַרִי, הַמַּח הוּא מְשַׁכֵּן הַנְּשֻׁמָּה הַקְּדוּשָׁה וְשְׂרֵשׁ הַמַּחֲשָׁבָה וְהַדַּעַת, וְשֵׁם אֵינן שׁוֹם תְּשׁוּקָה וְתַאוּה לְדַבְּרִים **הַנְּשֻׁמִּים**.

וְעוֹד כְּתוּב בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, שְׁעִיקָר תְּפַקִּיד הַמַּח שֶׁהוּא מְשַׁכֵּן הַנְּשֻׁמָּה, לְלַמֵּד וּלְהַשְׁכִּיל, וְהוּא אֵף מְזַהֵר אֶת הָאָדָם לְהִתְרַחֵק מִן הָרַע וּלְהִתְקַרֵּב לְטוֹב. לְעוֹמַת זֹאת, הַלֵּב, שֶׁהוּא שְׂרֵשׁ הַמַּעֲשֵׂה, נוֹטָה יוֹתֵר **לְרַע, לְתַאוּת**

ולחמרינו של העולם הזה. לכן, כאמור, תפקיד האדם הוא "להמליך" את המלך על הלב, כדי שיוכל האדם לשלוט ולהכניע את **תאות לבו**, ולא יבוא לידי חטא, חלילה.

(ויש לתת בזה רמז וסימן, שבכל מעשה שהאדם רוצה לעשות הוא צריך לזכור תמיד את ראשי התיבות של **"מעשה" – מח שליט על הלב**).

מעשה יאיר לנו להבין מדוע כאשר ישראל עושים רצונו של מקום ראויים הם להיות בארץ ישראל. שכן, ראשו של אדם הראשון נברא מעפר ארץ ישראל, ואילו גופו מבבל ומשאר הארצות. ולכן, כאשר ישראל משעבדים ומבטלים את לבם לרצונה של הנשמה שבראש, שהרי הראש הוא המלך על כל האיברים – לכן ראויים הם להיות בארץ ישראל, שמשם נברא ראשו של האדם.

אבל, כאשר ישראל אינם עושים רצונו של מקום, ובמקום לשעבד את הלב וכל כוחות הגוף לרצונה של הנשמה שבראש, הנה, "נהפוך הוא" – הלב וכוחות הגוף שולטים ומכניעים את הנשמה שבראש למלא את תאותם. על-כן, מאחר וגופו של האדם ושאר איבריו נבראו מבבל ומשאר הארצות, לכן גלו מארץ ישראל, שהיא מקום בריאת הראש, לבבל ושאר ארצות שמשם נבראו איברי הגוף. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"כפי שניו ישיב את גאלתו"

דרש מרן ה"חפץ חיים": רבות מבקשים אנו על הגאולה בתפלותינו, אולם יכול האדם לתמהו כיצד זה יתכן כי אנו הדלים נזכה למה שאבותינו, קדושי עליון מדורי דורות לא זכו על אף ששפכו על כף נהרות דמעות, וכי טובים אנו מהם?!

ברם מן הפסוק שלפנינו נוכל ללמד, כי כשם שעבד עברי משלם בעבור יציאתו לחפשי בהתאם לשנות העבדות שעוד נותרו לו, וככל שהשנים עוברות, עליו לשלם פחות, כך גם אנו נגזר עלינו כי לא נצא מן הגלות בטרם יעבר סך מסים של שנים.

אולם ככל שהשנים עוברות די בכמות פחותה של זכיות כדי להגאל. לכן אנו שנמצאים בדור הקרוב לגאולה, עלינו להתחזק בתפלה, להאמין ולקוות כי מפאת קרבת עת הגאולה, יספיקו גם מעוטי זכיותינו כדי להגאל.

"רבים מכאובים לרשע והבוטח בה' חסד יסובבנו"

לגאון רבי אליהו ליוערת וצ"ל, תלמידו של מרן ה"חפץ חיים", היה ידיד עשיר גדול. רכושו התפרס על פני תבל. אפיקי השקעה רבים היו לו, קרקעות, תעשייה ומסחר, ועוד. רבי אליהו מספר, כי מרוב עושרו ובטחונו בממונו, היה מתרברב ואומר: "רכושי רב כל-כך, ומפוזר על-פני אפיקים רבים כל-כך... גם הקב"ה אינו יכול לרושש אותי מנכסי. כי אם יפלו הקרקעות, אזי אתעשר מבתי החרושת שברשותי, ואם הם לא יניבו פרי, אשים בטחוני בעסק מטילי הנהב שבבעלותי".

רבי אליהו נוהג היה להזהיר אותו תמיד, לבל ידבר כך. "הרי הקב"ה הוא כל יכול. בפוחו לעשות הפל, גלגל הוא שחוזר בעולם, ומי יודע להיכן תגיעי?!" אף הגביר לא שת לבו לכך, והמשיך לבטוח בפוחו ובעושרו במצח נחושה.

בבעלותו של העשיר היה גם גשר, שנשא מעל הנהר. העוברים בו היו משלמים מכס על השימוש בגשר. גשר זה, לא היה בכוחו לשאת משא כבד, וחל איסור לעבור עליו יותר ממספר עגלות מועטות בבת אחת. יום אחד עבר שם שר הצבא המקומי, וחיליו ליוו אותו. הם לא שמרו על הכללים, ורבים עלו על הגשר בו זמנית. או אז קרה את שהיה צפוי – הגשר קרס, ורבים מהחילים נפלו לנהר וטבעו למות.

שר הצבא פעס מאד, וחפש את בעל הגשר, כדי להעמידו לדין על מחדל הגשר הרעוע.

היהודי העשיר, ששמע כבר מהמקרה הנורא, החיש מהר את צעדיו, והחליט כי הוא בורח מן המדינה מאימת שר הצבא. במנוסתו מלא שק גדול של שטרות כסף, מהן תכנן להתפרנס בעת בריחתו. כאשר יצא את גבולות המדינה וחש מעט בטחון, פתח את השק, על מנת לספור את השלל שאסף מביתו, והנה חשכו עיניו! הוא נחרד לראות, כי מרוב בהלה, במקום לאסוף שטרות כסף, הוא אסף מסמכים שונים, שאין לו מהם כל תועלת במנוסתו... לימים, כאשר פגש שוב בידידו רבי אליהו, ספר לו את הקורות אותו. בדמעות הוא הודה, כי נזכה הוא על בשרו, שאין כה' אלקינו הזן ומפרנס, ברצונו מעשיר וברצונו מרושש, ואף בעשירות של אדם צריך הוא

לזכור כי הפל מאתו יתברך... **שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!**

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעָה: בְּהַר "כִּדְאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסֻמוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"בר יוחאי, מושב טוב ישבת... במערת צורים..."

המקובל האלקי רבי שמעון לביא זיע"א, כותב בפיוט "בר יוחאי": "בר יוחאי, מושב טוב ישבת, יום נסות, יום אשר ברכת. במערת צורים שעמדת, שם קניית הודך והדרך".

מבואר מכאן, שהתנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זכה להשגתו הגדולה בתורת הסוד, רק כאשר ברח מפני מלכות רומי, והתחבא במערה עם רבי אלעזר בנו במשך שלש עשרה שנים.

גם בזר הקדוש מסופר פעמים רבות, כי רשב"י וחבריו זכו להשגתם הגדולה בתורת הסוד רק ביושבם בתוך מערה.

וצריכים אנו להבין, מהו ענין המערה? מדוע זכו לגילוי כל הסודות דוקא בהיותם במערה?

נקדים להתבונן מה שכתוב בגמרא (שבת לג'): (לאחר בריחתם של רשב"י עם בנו מפני הרומיים שרצו להורגם) "אזלו טשו במערתא (=התחבאו בתוך מערה), איתרחיש ניסא איברא חרובא ועינא דמיא(=התרחש נס ונברא להם עץ חרובים ומעין מים), והווי משלחי מנייהו והווי יתבי עד שצוארייהו בחלא(=והיו פושטים את בגדיהם וישבו עד צוארם בתוך החול), כולי יומא גרסי, בעידן צלויי לבשו מיכסו ומצלו והדר משלחו מנייהו כי היכי דלא ליבלו(=כל היום עסקו בתורה, ובשעת התפילה לבשו את בגדיהם והתפללו, ואחר פשטו שוב את מלבושיהם כדי שלא יבלו המלבושים, וחזרו לשבת בתוך החול).

וצריכים אנו להבין ענין זה, שרבי שמעון ובנו אלעזר פשטו את בגדיהם, וישבו כל היום בחול ועסקו בתורה מחשש שבגדיהם יתבלו, שהרי ברור שאין להבין דברים אלה כפשוטם. שכן, אחרי שנעשה להם נס ונברא להם עץ חרובים ומעין מים, מדוע שיצאו ויחששו לבגדיהם? שהרי הוא יתברך נתן להם אכל ומים ובוודאי שייכול לספק גם לבושים חדשים.

ונראה לבאר ענין זה על-פי הידוע בספרים הקדושים, שכל זמן שהנשמה סגורה בתוך הגוף החומרי, אין לו לאדם יכולת להשיג השגות גדולות בחוכמת התורה, כיון שהגשמיות של החומר מונעת מן האדם להשיג השגות נשגבות. ולכן זוכים הצדיקים רק לאחר פטירתם מן העולם (כאשר הנשמה נפרדת מן הגוף), להשגות גדולות ונעלות כפי שלא זכו בעולם הזה.

ומצאנו בדברי חז"ל, שגם בחייהם, בעת השינה, יכולים הצדיקים לזכות לגילויים גדולים (שכן, אמרו חז"ל, שהשינה היא אחד מששים חלקים של המיתה). ובעת השינה, כאשר הנשמה נפרדת מן הגוף ועולה למעלה בעולמות העליונים, היא יכולה להשיג ולזכות בסודות נעלים.

וכפי שכתוב ב"עמק המלך" (הקדמה שלישית פרק ב') על רבנו האריז"ל: "פעם אחת בשבת קדש פרשת בלק, נכנס אצל האריז"י אחד מתלמידיו כמהור"ר אברהם הלוי, ומצא את האריז"י ישן שנת צהרים, והיה האריז"י מרחש בשפתיו בתוך השינה. והטה תלמידו את אזנו על-פי האריז"י הקדוש כדי לשמוע מה הוא מדבר, ובתוך כך התעורר האריז"י משנתו וראה את תלמידו גוחן על גבו. שאל אותו האריז"י: מה רצונך?

אמר לו התלמיד: ראיתי שכבודו מרחש בשפתיו, והטיתי לשמוע ולהקשיב מה דבר הרב.

אמר לו האריז"ל: "תמיד כשאני ישן נשמתי עולה למעלה דרך שבילים ונתיבות הידועים לי, ומלאכי השרת באים בעדי, ומקבלים נשמתי ומביאים אותי לפני מט"ט שר הגדול(=מלאך, שר הפנים של מעלה), והוא שואל אותי לאיזה ישיבה אני רוצה לילך. ובאותן ישיבות מוסרים לי רזי ונגזי התורה, אשר לא נשמעו ולא נודעו אף בזמן התנאים, עליהם השלום.

אמר לו כמהור"ר אברהם הלוי: ולא יגלה לי הרב מה שלמדו עמו עתה בזה הפעם? התחיל הרב לשחוק, פתח ואמר: מעיד אני עלי שמים וארץ, אילו הייתי דורש שמונים שנים רצופות, לא יכולתי לסים מה שלמדתי בזה הפעם בפרשת בלעם ובאתון".

על-פי האמור נבין גם מה ששנינו בגמרא (ברכות סג'): "אמר ריש: מנין שאין דברי תורה מתקיימין, אלא במי שממית עצמו עליה? - שנאמר (במדבר יט, יד): 'זאת התורה, אדם כי ימות באהל'".

ובאר המהר"ל מפראג, בספרו "נצח ישראל" (פרק ז'), שהגשמיות של הגוף והרוחניות של התורה הם שני דברים הסותרים זה את זה, וכפי לשונו הקדושה: "דבר זה ענין מופלא, כי התורה והגוף שני הפכים (הם). ואם כן, איך תתקיים התורה?... לפיכך, אין תורה מתקיימת, (אלא) רק במי שממית עצמו

עליה... (דהינו), אדם כזה שגופו אינו נחשב כָּלֵל...".
מענה, יאיר לנו להבין מעט, מה שזכו רשב"י ובנו להשגתם הגדולה בתורת הסוד דוקא בהיותם בתוך המערה. שכן, ידוע מה שאמרו חז"ל, שהנביאים נצטוו לעשות פועל דמיוני כדי להמחיש את דבר ה' (דבר זה רואים אנו, כְּאִשֶּׁר הִבְטִיחַ ה' יִתְבָּרַךְ לְאַבְרָהָם אֶת הָאָרֶץ, וְאָמַר לוֹ (בראשית יג, יז): "קום התהלך בארץ לארצה ולרחפה כי לך אתננה". ונשאלת השאלה, וכי צריך אברהם להתהלך בכל הארץ, לאורפה ולרוחפה, כדי לקבלה?

אלא שרצה הקב"ה שאברהם יעשה פועל דמיוני למטה. שכן, באתערותא דלתתא (=כתוצאה מהתעוררות מלמטה)

"אתערותא דלעילא" (=התעוררות מלמעלה). וכן, בדומה לכך הצטוו הנביא ירמיהו: "כה אמר ה' הלוך וקנית בקבוק... ושברת הבקבוק לעיני האנשים ההלכים אותך, ואמרת אליהם כה אמר ה' צבאות ככה אשבר את העם הזה ואת העיר הזאת...".

וגם אנו בפסוק "פותר את ידיך" פורשים את כפינו לשמים, ועושים פעולה דמיונית כדי לקבל שפע מלמעלה, מה' יתברך (ועל זה אמרו חז"ל: "והוא מנהג יפה" (בן איש חי "ויגש").

והנה, גם רשב"י ובנו אלעזר בקשו לבטל את גשמיותם/גופם, כדי שיזכו, עוד בהיותם חיים, לסודות התורה שזוכים הצדיקים לאחר פטירתם, כשאין גופם החומרי מעכב אותם. ולכן פָּרְשׁוּ עֲצָמָם מְכַל עֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וְנִכְנְסוּ לְתוֹךְ מַעְרָה בְּמַעְבֵּה הָאֲדָמָה, וְקָבְרוּ עֲצָמָם בְּחוֹל עַד צוּאָרָם, כְּדִי לַעֲשׂוֹת פּוֹעֵל דְּמִיּוּנֵי שֶׁל עֲנִין הַמִּיתָה, שְׁאֵז נִקְבַּר הַגּוּף בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה (כמו שכתוב: "כי עפר אתה ואל עפר תשוב"). ועל-ידי כך לא יצטרכו להמתין עד שנשמתם תפרד מהגוף - אלא עוד בהיותם בחיים יזכו להשגות גדולות, מעין העולם הבא.

וזהו שכתוב: פָּשְׁטוּ אֶת "בגדיהם", כדי שאלה לא יתבלו. שכן, כידוע, בעולם הזה הגוף הוא רק לבוש לנשמה, ולאחר המיתה הוא מתבלה ומתפלה וחוזר לעפרו.

ולכן, כדי להשיג את סודות התורה עוד בהיותם בעולם הזה, "פשטו" רשב"י ובנו את "לבושם" - הוא הגוף הגשמי - "כדי שלא יבלו" כדי שלא יצטרכו להמתין עד שיתבלה הגוף לאחר המיתה. ועל-ידי כך (על-ידי פועל דמיוני, של ענין המיתה) זכו לגילוי רזי התורה. (על פי "אורה של תורה" להרח"ק פינחס פרידמן)

"ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלקיך"

לא לחנם הסמיכה התורה לאסור הונאה את הצווי: "ויראת מאלקיך", אלא ללמדנו שאף בעניני יראת שמים אל לו לאדם לרמות את חבריו.

וכמעשה שהיה עם הרב הקדוש רבי משה מסאווראן זצ"ל שבהיותו מסתופף בצל קדשו של רבו הקדוש, רבי ברוך ממעז'יבוז, רגיל היה להתפלל בהתלהבות גדולה עד מאד.

פעם פגע בו הרב הקדוש הסבא משפולי זי"ע ואמר לו: "אברך דע לך שהכתוב מז'הירנו: "ולא תונו איש את עמיתו ויראת מאלקיך". עליך להזהר שלא להונות את הסובבים אותך ולגרם להם לחשב שפביכול ירא שמים אתה".

לימים ספר רבי משה שהערה קצרה זו הפתה בלבו שרשים וסללה בקרבו מסלה חדשה בעבודת ה'.

"ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ"

פעם בקר אחד מרבני הארץ את ה"חזון איש" (רבי אברהם ישעיה קרליץ) בבני-ברק, ונסה להשפיע עליו שיורה להקל בעניני שביעית, ובין השאר אמר לו: הרי שמיטה בזמן הזה אינה, אלא מדרבנן (מדברי חכמים - "זכר לשביעית" (גיטין לו', עב). כיון שקף, אין חובה להחמיר כל-כך באיסורי שביעית, ובפרט שהדבר פרוץ בחסרון-כיס ממש!

ה"חזון איש" הרהר רגע קט לשמע דברי האורת, ואחר-כך אמר לו: לאמיתו של דבר, מרבית האיסורים המוטלים עלינו בזמן הזה אינם, אלא מדרבנן. הנה למשל, מליחת בשר קדם הבישול אינה מדאורייתא (=מן התורה), שהרי רוב הפוסקים הכריעו שדם מבושל - איסורו הוא מדרבנן. ובכל זאת, מי שימנע את עצמו ממליחת בשר והדחתו כדיון, הרי הוא מוחזק בעיני הרבים כאוכל גבלות וטרפות. פניו של ה"חזון איש" האדימו מרוב התרגשות, בהשמיעו את דבריו. וכאשר קם ממקומו, כדי ללות את אורחו לפתח הבית, הוסיף ואמר: אמת הדבר, שלפי ההלכה איסורי שביעית בזמן הזה הם מדרבנן. אך לא פעם אני מהרהר ביני לבין עצמי: האמנם יש לנו מושג כמה חמור הוא "איסור דרבנן" (= איסור חכמים)?!

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסִמּוֹךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסף את תבואתנו וצוייתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשית את התבואה לשלש השנים"

על הכתוב כאן, שואל ה"נעם אלימלך", למה הקדים הכתוב: "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית?" והלא ברור שגם אם לא ישאלו ישראל "מה נאכל", ויאמינו בה' באמונה שלמה – בודאי יצוה ה' את ברכתו. ומשיב על-כך ה"שפתי כהן", שאכן גם אם ישראל לא היו שואלים "מה נאכל" והיו מאמינים באמונה שלמה שהוא יתברך יזון ויפרנס אותם בשנה השביעית, היתה הארץ מוציאה את הפירות, בלי שום טורח מצד האדם. אבל, היות ושאלתם "מה נאכל", כאן התגלה חסר באמונה שלכם, על-כן, עתה, צריך הקב"ה לצות את ברכתו כדי שתוציא הארץ. וכפי דבריו הקדושים: "אילו לא אמרתם 'מה נאכל', היתה הארץ נותנת את הפירות המופקדים בידיה, כמו שנאמר 'ונתנה הארץ פריה'. אבל, לפי שאמרתם 'מה נאכל', ולא היה לכם בטחון בי, ונעשיתם קטני אמונה, וצוייתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשית את התבואה לשלש השנים'. ולא אמר 'ונתנה הארץ פריה' – אותו הפרי המופקד בידיה... אלא וצוייתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשית – תעשה תבואה אחרת".

והנה, כאשר נתבונן בדבריו הקדושים, יפתח לנו פתח להבין את הטעם הנפלא מדוע אסר הקב"ה לעבד את השדות בשנת השמיטה. שכן, הדבר בא להזכירנו, שלפני חטא אדם הראשון, לא היינו צריכים לעסוק כלל בעניני העולם הזה (חרישה, זריעה, קצירה וכו'), כי אם רק בתורה ובמצוות.

כפי שהבאנו שטרם **שחטא** אדם הראשון בעץ הדעת, לא היה צריך לעבוד את הארץ בצורה גשמית. שכן, מחמת גדולתו והשגתו של אדם הראשון בעבודת ה' היתה פרנסתו בשפע, ולא הצטרף הוא לטרוח – לחרוש, לזרוע וכו' – וכל העצים ותבואות השדה צמחו לבד, בלי שום קוצים ודרדרים.

אך מאז **שחטא** אדם הראשון בעץ הדעת (ואתו חטאו כל הנשמות שהיו כלולות בו), הנה, מוטלת עלינו החובה לתקן ענין זה, ולהחזיר את העולם לאותו מצב שלפני החטא, כפי שבאמת יהיה בגאולה העתידה, כפי שאמרו חז"ל (שבת ל'): "עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות (=כפר לחם סלת)".

רעיון זה מתאים להפליא עם דבריו של ה"אגרא דכלה", המבאר שהטעם שאסור לעבוד בשדות בשנת השמיטה, כיון ששנת השמיטה, השנה השביעית, היא רמז לאלף השביעית (יום שכלו שבת), שאז לא יצטרף האדם לעבוד עבודת שדה וכרמים.

וכפי דבריו הקדושים של ה"אגרא דכלה" (דיבור השני): "והנה, ענין העבודה (של האדם) בשדה ובכרם, נמשך **מחטא** אדם (הראשון) **וזהמת** הנחש, שאז נגזר מוץ ותבן (=פסולת) על החטה, (שזה) הכל **מזוהמא** (של הנחש). ונגזר (בראשית ג, יח): 'ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה... וקוץ ודרדר תצמיח לך... (ו)בזעת אפיק תאכל לחם'. מה שאין פן קודם **החטא**, (שאז) היתה הארץ מוציאה פרותיה בלא עמל ובלא **פסולת**, וכמו שיהיה לעתיד, במהרה בימינו, שהארץ תוציא גלוסקאות (כמו שאמרו חז"ל (שבת ל'): "עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות (=כפר לחם סלת)). והנה, לזה מרמזת מצות השמיטה, (שהיא כידוע) בלי עבודת שדה וכרם, (אלא) רק מנוחה לעבודת השם יתברך, והוא רמז להפסק **וזהמת** הנחש... וזה שסמך שמיטה להר סיני". (עד כאן דבריו הקדושים של ה"אגרא דכלה").

על-פי האמור יתבאר לנו גם להבין מה שבחר הקב"ה להסמיק מצות שמיטה להר סיני. שכן, הדבר בא ללמדנו, שהיות ואיסור עבודת השדה בשנה השביעית, שנת השמיטה, הוא משום ששנת השמיטה רומזת על הגאולה

הַעֲתִידָהּ, שְׁשׁוּב לֹא יִצְטָרֵךְ הָאָדָם לְעֵבֹד בְּפוֹעֵל מַמָּשׁ: לְכֵן מְבַקֵּשׁ הַכְּתוּב לְלַמְדָנוּ, אִיךְ נִזְכֶּה לְקָרֵב אֶת הַגְּאוּלָּה הַעֲתִידָהּ, שְׂאֵז תִּתְיוֹקֵן הָאָרֶץ בְּתַכְלִית הַשְּׁלִימוֹת?

הַתְּשׁוּבָה הַיָּא, עַל-יְדֵי שְׁנָקִים אֶת כָּל רַמ"ח מִצְוֹת "עֲשֵׂה" וְשִׁס"ה מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֵׂה". שְׁכֵן, עַל-יְדֵי כֶּךָ הָאָדָם מִתְקַן אֶת רַמ"ח אֵיבָרָיו וְשִׁס"ה גִּידָיו, שְׁנִבְרָאוּ עִפְר מִן הָאֲדָמָה. וְעַל-יְדֵי שֶׁהוּא מִתְקַן אֶת חֵלֶק הָעֵפֶר שְׁכָלוֹל בְּגוֹפוֹ, הוּא מִתְקַן אֶת כָּל הָאֲדָמָה, שֶׁתְּחֻזֹּר לְמִצְבַּב כְּפִי שֶׁהָיָה לְפָנָי חֲטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן. (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי" (=553) בְּגַמְטְרִיא "מַחֲיָה מֵתִים" (=553)

הַרְהַר"ק בְּעַל הַ"צְמַח צְדִק" מְלוּבְאֻיטְשׁ זִיע"א הִיָּה אוֹמֵר: יוֹם ל"ג בְּעֵמֶר הוּא יוֹם הַמְּסוּגֵל לְרְפוּאוֹת וְלִישׁוּעוֹת! שְׁכֵן, רָאשֵׁי הַתִּיבוֹת שֶׁל "מֶלֶךְ רּוֹפֵא נְאֻמָּן וְרַחֲמָן" הֵם: "מְרוֹן", וּבְזִכְוֹת הַצְּדִיק הַמוֹנֵחַ בְּמִירוֹן שׁוֹלַח הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רְפוּאוֹת וִישׁוּעוֹת לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל בְּיוֹם זֶה.

בְּעֵנֶיךָ זֶה מְסוּפֵר עַל הַרְהַר"ק בְּעַל הַ"אֲמָרֵי חַיִּים" מוֹיִזְנִיץ זִיע"א, שְׁכָאֲשֶׁר הִגִּיעַ לְצִיּוֹן הַרְשֵׁב"י, אָמַר: "נִדְמָה לִי שְׁמֵי שְׁנוּסֵעַ לְרְשֵׁב"י לְמִירוֹן מְרַגֵּישׁ הַתְּעֻלוֹת וְהַתְּרוֹמְמוֹת, כְּמִי שְׁנִשְׁפָּכִים מֵיָם עַל גּוֹפוֹ, וּמְנַקִּים אֶת חֲטָאָיו". וְהוֹסִיף וְאָמַר: הָרָאִיָּה הַיָּא, כִּי הַמְּלִים "שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי" (=553) הֵן בְּגַמְטְרִיא "מַחֲיָה מֵתִים"! פִּירוּשׁ הַדְּבָר הוּא, שְׁעַל-יְדֵי לִימוּד הַזֶּהר הַקְּדוֹשׁ, וְשֶׁהָיָה עַל צִיּוֹנוֹ שֶׁל הַצְּדִיק – מְקַבְּלִים חַיּוֹת, אֵף אֵלוֹ שֶׁהֵם בְּבַחֲיַנַּת "מַחֲיָה מֵתִים".

חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל מְעִדִּיפִים לְשְׁלוֹחַ אֶת רְשֵׁב"י, הַרְגִיל בְּנִסִּים

פְּעַם גְּזָרָה מְלַכּוֹת רוּמֵי הַרְשָׁעָה גְזִירוֹת עַל יִשְׂרָאֵל: שְׁלֹא יִשְׁמְרוּ אֶת הַשֶּׁבֶת, שְׁלֹא יְמוּלוּ אֶת הַבְּנִים, וְשְׁלֹא יִשְׁמְרוּ עַל טְהַרַת הַמְּשַׁפְּחָה. דְּנֹו חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בֵּינֵיהֶם, אֶת מִי יִשְׁלַחוּ לְרוּמֵי, לְהַשְׁתַּדֵּל לְבַטֵּל אֶת הַגְּזִירוֹת, שֶׁהֵן עַל יְסוּדוֹת קִיּוּמָה שֶׁל הָאוּמָה הַיְּהוּדִית.

אָמְרוּ: יֵלֶךְ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, שֶׁהוּא מְלוּמֵד בְּנִסִּים, וְעַד הַיּוֹם נִתְרַחְשׁוּ לוֹ נִסִּים רַבִּים וְנִפְלְאִים, (כְּגוֹן) שְׁנִבְרָאוּ לוֹ מַעֲזֵן וְעֵץ חֲרוּבִים בְּמַהֲלָךְ שֶׁהוֹתוֹ בְּמַעְרָה. וְאֵלָיו יִתְלַוָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יוֹסִי. בְּעַת יְרִידָתָם מֵהַסְּפִינָה, כְּדִי לְלַכֵּת לְבֵית הַקִּיסָר בְּרוּמֵי, נִזְדַּמְּן לְפָנֵיהֶם שֵׁד, וְשִׁמוֹ 'בֶּן תַּמְלִיּוֹן', וְאָמַר: "רְצוּנְכֶם שְׂאִבּוּא עִמָּכֶם?".

בְּכֹה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: "הִגֵּר שְׁפַחַת אֲבָרְהָם אֲבִינוּ, נִזְדַּמְּנוּ לָהּ שְׁלֹשָׁה מְלָאָכִים בְּזֶה אַחַר זֶה, וְאֵנִי – אֵף לֹא מְלָאָךְ אֶחָד?! נוֹ, יָבוּא הַנֵּס מְכַל מְקוֹם, בּוֹא עִמָּנוּ". אָמַר לָהֶם בֶּן תַּמְלִיּוֹן: "אֵנִי אֶקְדִּים וְאֶכְנֵס בְּגוֹפָה שֶׁל בֵּית הַקִּיסָר, וְהַיָּא תִשְׁתַּגַּע, עַד שִׁיֻּלְאוּ הָרוֹפְאִים לְהַעֲלוֹת לָהּ אֲרוּכָה. אוֹ אֵז תְּבוֹאוּ אֹתָם, וְתֹאמְרוּ לִי 'צֹא'. וְאַתֶּן לָכֶם סִימָן, שְׁבַצְאָתִי אֲשַׁבּוֹר אֶת כָּל כְּלֵי הַזְּכוּכִית שְׁבַבִּית הַקִּיסָר".

הַסְּכִים רַבִּי שְׁמַעוֹן לְדְבָרִים, וְעַד מְהֵרָה פְּשְׁטָה הַשְּׁמוּעָה בְּרוּמֵי, שְׁבַת הַקִּיסָר נִשְׁתַּבְּשָׁה עָלֶיהָ דַּעְתָּהּ, וְהַיָּא מְבַקֵּשׁת שְׁיָבִיאוּ לְפָנֶיהָ אֶת חֲכָם הַיְּהוּדִים, רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי.

פְּשְׁטוֹ עַבְדֵי הַקִּיסָר בְּרַחְבֵי רוּמֵי, בְּחַפְשָׁם אַחַר רַבִּי שְׁמַעוֹן. כְּאֲשֶׁר מְצֹאוּהוּ, הַכְּנִיסוּהוּ בְּכָבוֹד גְּדוֹל לְאַרְמוֹן הַקִּיסָר. גַּחַן רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְלַחַשׁ בְּאוֹזְנֵי הַבַּת הַמְּשׁוּגַעַת: "בֶּן תַּמְלִיּוֹן צֹא! בֶּן תַּמְלִיּוֹן צֹא!".

רַבִּי שְׁמַעוֹן הַקְּפִיד לֹאמַר אֶת דְּבָרָיו בְּלַחֲשִׁיָּה, שְׁלֹא יִרְגִישׁוּ בּוֹ אַחֲרִים, וְיַחֲשְׁבוּ שְׁעַל-יְדֵי תְּפִילָּה פָּעַל לְהַצֵּלַת בֵּית הַקִּיסָר.

מִיָּד נִסְתַּלַּק הַשֵּׁד מְגוּפָה שֶׁל בֵּית הַקִּיסָר, וְהַבְּרִיאָה כְּאֶחָד הָאָדָם. הַקִּיסָר, שְׁצָהַל עַל רְפוּאוֹת בְּתוֹ, פָּנָה לְרַבִּי שְׁמַעוֹן וְלְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי יוֹסִי, וְאָמַר: "שְׂאֵלוּ לָכֶם כָּל מָה שְׂאֵתֶם חֲפָצִים לְשֹׂאוּלוֹ".

הַכְּנִיסוּם עַבְדֵי הַקִּיסָר לְאוֹצָר גְּנֹזֵי הַמֶּלֶךְ, וְנִתְּנוּ לָהֶם רְשׁוֹת לִיטוֹל מָה שְׁלִבְסָם חֲפִץ. בְּרָם, רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי אֶלְעָזָר לֹא פָּנּוּ לְאוֹצְרוֹת הַיְּקָרִים שְׁנִצְצוּ בְּאוֹר יְקָרוֹת, אֶלָּא חֲפָשׁוּ אַחַר גְּזִירוֹת הַשְּׁמֵד. בְּמוֹצָאָם אֶת הָאֲגָרַת הַחֲתוּמָה עַל שְׁלֹשׁ הַגְּזִירוֹת שְׁנִגְזְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, נְטֻלוּהָ וְקָרְעוּהָ לְגִזְרִים, וְיִצְאוּ מְאוֹצָר הַמֶּלֶךְ וְחֻזְרוּ לְבֵיתָם...

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נֹא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד רבונו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כִּדְאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסֻמוֹךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"עֲתִידָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁתּוֹצִיא גְלוּסְקָאוֹת (=כֶּפֶר לְחֵם סִלַּת)"

יָדוּעַ שְׁכַאֲשֶׁר אָכַל אָדָם הָרֵאשׁוֹן מֵעֵץ הַדַּעַת, נִגְזְרָה עָלָיו גְּזִירַת הַמִּיתָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בְּרֵאשִׁית ב', יז): "וּמֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרַע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת תָּמוּת". וּמֵאַחַר וְכָל הַנִּבְרָאִים הָיוּ כְּלוּלִים בְּאָדָם הָרֵאשׁוֹן, נִגְזְרָה הַמִּיתָה עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ.

וְהִקְשׁוּ הַמְּפָרְשִׁים עַל כֵּן, מִדּוּעַ מִכָּל הָעוֹנָשִׁים נִעַנְשׁ אָדָם הָרֵאשׁוֹן דּוֹקָא בְּעוֹנֵשׁ הַמֵּר הַזֶּה שֶׁל "מוֹת תָּמוּת"? וְעוֹד צְרִיכִים אָנוּ בִּיאוֹר, מִדּוּעַ הוֹסִיף הַקַּב"ה עַל הָאָדָם בְּנוֹסֵף עַל עוֹשׂ הַמִּיתָה, גַּם אֶת עוֹשֵׂי **עֲמַל הַפְּרִנְסָה**, שִׁיִּצְטָרֵף לְעֻמּוֹל עַל פְּרִנְסָתוֹ בְּזִיעַת אִפְיוֹ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וַיֹּאמֶר אֱמֹר כִּי שְׁמַעְתָּ לְקוֹל אֲשַׁתְּךָ וּתֹאכַל מִן הָעֵץ... אַרְוֶרָה הָאֲדָמָה בְּעִבְרֶךָ... וְקוֹץ וְדַרְדַּר תִּצְמִיחַ לָךְ... **בְּזִיעַת אִפְיֶךָ** תֹּאכַל לֶחֶם".

(וְהָרִי כִּלְל גְּדוֹל הוּא בְּכָל הַתּוֹרָה: "אֵין עוֹנָשִׁין, אֲלֵא אִם בֵּן מוֹזְהִירִין". וּמִפִּינֵן שְׁלֵא מְצִינוּ שֶׁהַקַּב"ה הוֹזִיר אֶת אָדָם הָרֵאשׁוֹן, שִׁיִּצְטָרֵף לְעֻמּוֹל עַל פְּרִנְסָתוֹ **בְּזִיעַת אִפְיוֹ**, מִדּוּעַ הִעֲנִישׁוּ בְּעוֹשֵׂי זֶה?).

וַיֵּשׁ לּוֹמֵר כִּי אֵין מִה שֶׁהִבִּיא הַתְּרַגּוּם יוֹנְתָן עַל הַכְּתוּב: "וַיִּקַּח ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן עֵדֶן לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה". וּפְרַשׁ הַתְּרַגּוּם יוֹנְתָן "לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה – לְמַהוּי פְּלַח אוֹרִיָּתָא וּלְמַנְטֵר פְּקוּדָהָא (=שִׁיעֲבוּד הָאָדָם אֶת ה' בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה, וַיִּשְׁמֹר מִצְוֹתָיו). וּמִקּוֹר הַדְּבַר בְּסִפְרֵי (פְּרַשְׁת עֲקֵב, פְּסָקָא מֵא'): "לְעַבְדָּה – זֶה תְּלַמּוּד, 'וּלְשִׁמְרָה' – אֵלוֹ מִצְוֹת".

וְכֵן הוֹזֵר הַקְּדוּשׁ (בְּרֵאשִׁית כו') מְפָרֵשׁ: "לְעַבְדָּה בְּפִקּוּדֵי דְעִשָּׂה, וּלְשִׁמְרָה בְּפִקּוּדֵי דְלֵא תַעֲשֶׂה" (=לְעַבְדָּה בְּמִצְוֹת **"עִשָּׂה"**, וּלְשִׁמְרָה בְּמִצְוֹת **"לֵא תַעֲשֶׂה"**).

וְצְרִיכִים אָנוּ בִּיאוֹר, מָה רָאוּ חוֹז"ל לְפָרֵשׁ כִּכָּה אֶת הַכְּתוּב "לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה" בְּצוּרָה רוּחַנִית, וְלֵא פָּרְשׁוּ אֶת הַדְּבָרִים כְּפִשׁוּטֵם, שֶׁהַקַּב"ה הֵנִיחַ אֶת הָאָדָם בְּגֵן עֵדֶן לְעוֹבְדוֹ וּלְשׁוּמְרוֹ בְּחִרְיָשָׁה, בְּזִרְיָעָה וּבְקִצְיָר.

אֲךָ הַבִּיאוֹר הוּא, עַל-פִּי הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, כִּי טָרַם שְׁחָטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּעֵץ הַדַּעַת, לֵא הָיָה צְרִיף לְעֻבוּד אֶת הָאָרֶץ בְּצוּרָה גִּשְׁמִית. שְׁכֵן, מִחֲמַת גְּדוּלְתוֹ וְהִשְׁגָּתוֹ שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן בְּעֻבוּדַת ה' הִיתָה פְּרִנְסָתוֹ בְּשַׁפְעַ, וְלֵא הַצְּטָרֵף הוּא לְטְרוּחַ – לְחֵרוֹשׁ, לְזֵרוּעַ וְכו' – וְכָל הָעֲצִים וּתְבוּאוֹת הַשָּׂדֶה צְמַחוּ לְבַד, בְּלֵי שׁוּם קוֹצִים וְדַרְדְּרִים.

אוֹלָם, לְאַחַר חֲטָא עֵץ הַדַּעַת נִתְקַלְלָה הָאֲדָמָה, וּנְפָלָה מִקְדוּשָׁתָהּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "אַרְוֶרָה הָאֲדָמָה בְּעִבְרֶךָ...". עַל-כֵּן, בְּמִקּוֹם לְהוֹצִיא אֶת תְּבוּאוֹת הָאָרֶץ, הַצְּמִיחָה "קוֹץ וְדַרְדַּר...". וְלִכֵּן אֱמֹר הַקַּב"ה לְאָדָם: "בְּזִיעַת אִפְיֶךָ תֹּאכַל לֶחֶם" – מֵעַתָּה יִצְטָרֵף לְעֻמּוֹל וּלְטְרוּחַ בְּעֻבוּדַת הָאֲדָמָה, כְּדֵי שֶׁהָאָרֶץ תּוֹצִיא אֶת תְּבוּאוֹתָהּ.

וְלִכֵּן מְפָרְשִׁים חוֹז"ל אֶת הַכְּתוּב "לְעַבְדָּה וּלְשִׁמְרָה", בְּצוּרָה רוּחַנִית. שְׁהָרִי, לְפָנֵי הַחֲטָא לֵא הָיָה צְרִיף הָאָדָם כִּלְל לְעֻבוּד עֻבוּדָה גִּשְׁמִית.

וְהֵנָּה, עַל הַכְּתוּב "וַיִּצַּר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָ מִן הָאֲדָמָה", פִּרְשׁ רַש"י: "צָבַר עֶפְרוֹ מִכָּל הָאֲדָמָה מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, שְׁכָל מִקּוֹם שְׁיִמוֹת שָׁם תִּהְיֶה קוֹלְטָתוֹ לְקַבּוּרָה".

וְצְרִיף לְהַבִּין: הֵלֵא אִם לֵא הָיָה חוֹטָא אָדָם הָרֵאשׁוֹן, לֵא הָיָה מֵת כִּלְל. אִם כֵּן, מִדּוּעַ צָבַר הַקַּב"ה עֶפְרָ מֵאַרְבַּע רוּחוֹת הָאָרֶץ כְּדֵי לְבְרוֹא אֶת גּוּף הָאָדָם, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה הָאֲדָמָה "קוֹלְטָתוֹ לְקַבּוּרָה"?

נִקְדִּים לְהַבִּיא מָה שֶׁשָּׁנִינוּ בְּגִמְרָא (מִכּוֹת כג'): "דְּרַשׁ רַבִּי שְׁמֵלָאִי: שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת נִאֲמְרוּ לוֹ לְמֹשֶׁה. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְחֲמִשִּׁים (=שס"ה) "**לְאוֹיִן**" כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחֲמָה (כְּנִגְדַּ שֵׁס"ה הַגִּידִים שֶׁל הָאָדָם), וּמֵאוֹתָיִם וְאַרְבָּעִים וְשָׁמוֹנֶה (=רמ"ח) "**עִשָּׂה**", כְּנִגְדַּ אִיבְרִיו שֶׁל אָדָם".

מִבּוֹאֵר מְכָאן, שֶׁהַקַּב"ה נָתַן לְאָדָם, בְּרוּב רַחֲמֵי וְחֲסִדֵּי, רַמ"ח מִצְוֹת "**עִשָּׂה**" וְשֵׁס"ה מִצְוֹת "**לֵא תַעֲשֶׂה**", כְּדֵי שְׁיִוָּכַל לְקַדֵּשׁ אֶת כָּל אִיבְרִיו וְגִידֵּי, וְלַהֲתַעֲלוֹת עוֹד מֵעֲלָה מֵעֲלָה בְּעֻבוּדַת ה'.

אוֹלָם, לְאַחַר שְׁחָטָא הָאָדָם, וְאָכַל מֵעֵץ הַדַּעַת, נִכְנְסָה בּוֹ זוּהַמַּת הַנְּחָשׁ. עַל-כֵּן, צְרִיף עֲתָה הָאָדָם לְקַיֵּם אֶת תְּרִי"ג

המצות, כדי להסיר את אותה זוהמה שנכנסה בתוכו. וכפי שמבואר ב"שערי קדושה" להרה"ק רבי חיים ויטאל זצ"ל, בשם רבו האריז"ל הקדוש: "ודע, כי אחר שחטא אדם הראשון, ואכל מעץ הדעת טוב ורע, חוברו נפשו וגופו גם הם כל אחד מטוב ומרע, וזהו ענין זוהמת הנחש שהטיל בחוה ובאדם. ולכן צריך האדם לחפש בכל כוחו לקיים את כל תרי"ג המצוות. וכאשר יקיים איזה מצוות "עשה", יכון להסיר מהאיבר הפרטי של נפשו, המתיחס אל המצוה ההיא, את **זוהמת** הקליפה ההיא. ואזי תחול עליו (על) איבר המצוה, הקדושה ההיא אחר הסתלק הזוהמא... וכמו-כן, כאשר תבוא לידו איזו עבירה (=מצוות "לא תעשה"), ימנע מלעשותה, ויכון שעל-ידי כך תסלק הזוהמא אשר בגיד הפרטי של הנפש, המתיחס לאותה עבירה, ואז יוכל להימשך שפע הרוחני הנמשך דרך הצינור הרוחני, ועל-ידי כן נעשית נפשו כסא ומרכבה אל קדושתו יתברך".

ויש להוסיף דבר פלא הפתוב במדרש (קהלת רבה א', ד'): "כל מה שברא הקב"ה באדם – ברא בארץ. לדוגמא, לאדם יש ראש, ולארץ יש ראש, שנאמר (משלי ח'): 'וראש עפרות תבל'. אדם יש לו עינים, והארץ יש לה עינים, שנאמר (שמות י'): 'וכסה את עין הארץ'. אדם יש לו אזנים, והארץ יש לה אזנים, שנאמר (ישעיה א'): 'והאזיני ארץ'. אדם יש לו פה, והארץ יש לה פה, שנאמר (במדבר ט"ו): 'ותפתח הארץ את פיה'. אדם אוכל והארץ אוכלת, שנאמר (שם י"ג): 'ארץ אכלת יושביה'. אדם שותה והארץ שותה, שנאמר (דברים י"א): 'ארץ... למטר השמים תשתה מים'. אדם מקיא והארץ מקיאה, שנאמר (ויקרא י"ח): 'ולא תקיא הארץ'. אדם יש לו ידים והארץ יש לה ידים, שנאמר (בראשית ל"ד): 'והארץ הנה רחבת ידים'. אדם יש לו ירכים והארץ יש לה ירכים, שנאמר (ירמיה ל"א): 'וקבצתים מירכתי ארץ'. אדם יש לו טבור והארץ יש לה טבור, שנאמר (יחזקאל ל"א): 'ישבי על טבור הארץ'. אדם יש לו ערוה והארץ יש לה ערוה, שנאמר (בראשית מ"ב י"ב): 'ערוה הארץ באתם לראות'. אדם יש לו רגלים והארץ יש לה רגלים, שנאמר (קהלת א'): 'והארץ לעולם עומדת...'"

על-פי האמור מצינו חידוש נפלא ב"קדושת לוי" (פרשת שלח, ד"ה 'ויקרא משה'). כפי, כאשר מקיים האדם רמ"ח מצוות "עשה" כדי לקדש את רמ"ח איבריו, וכאשר מקיים הוא שס"ה מצוות "לא תעשה" כדי לקדש את שס"ה גידיו – הנה, על-ידי כך, מקדש הוא גם את רמ"ח האיברים ושס"ה הגידים של הארץ.

וכפי דברי קודשו: "איתא במדרש: כמו שיש רמ"ח איברים ושס"ה גידים באדם, כמו-כן יש בארץ... והנה, הרמ"ח איברים שבאדם (הם) כנגד רמ"ח מצוות עשה, ושס"ה (ה)גידים (הם) כנגד מצוות לא תעשה, שכל גיד מחויב לשמור לבל יעבור (על) הלאו המגיע לו. וכמו-כן גם בארץ, האיברים והגידים (של הארץ) מחויבים לשמור על תרי"ג המצוות. וכשישראל עושין המצוות בארץ, אזי על-ידי כך הארץ חשקה וחפצה שיהיו ישראל יושבים בה, (כדי) לעשות (את) תרי"ג מצוות התורה".

מעתה יאיר לנו להבין, מה שצבר הקב"ה עפר מארבע רוחות העולם, כדי לברוא מהם את גוף האדם. שכן, היות ויש לארץ רמ"ח איברים ושס"ה גידים, שצריכים תיקון על-ידי האדם – לכן ברא הקב"ה, ברוב חוכמתו, את רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו של האדם מרמ"ח האיברים ושס"ה הגידים של הארץ. וזאת, כדי שעל-ידי שהאדם מקיים את רמ"ח מצוות "עשה" ושס"ה מצוות "לא תעשה" – הוא יתקן על-ידי כך את רמ"ח האיברים ושס"ה הגידים של הארץ. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "בני, די לעולם אני ואתה"

את דבריו של רשב"י לבנו אלעזר בגמרא (שבת לג'), "בני, די לעולם אני ואתה", מסביר הרב מבאנילא זיע"א כך: מסופר, שפעם אחת אמר הבעל שם טוב (=הבעש"ט) זיע"א לאחד מתלמידיו שילך לאיש פלוני בכפר פלוני, כדי ללמוד ממנו מידות. הדבר היה לפלא בעיני התלמיד, כי מי לנו גדול במידות מהבעש"ט. אך התלמיד לא הרהר אחר רבו, והלך לכפר ההוא. כאשר בא לשם, פנה לבית אותו אדם, ובקש להתאכסן אצלו. בעל הבית קבלו בסבר פנים יפות, ונתן לו כל מחסורו. בקש התלמיד ללמוד את דרכי בעל הבית, כאשר צוהו רבו, וראה שהוא תלמיד חכם וחסיד, בעל מידות טובות, ועוסק תמיד במצוות ובמעשים טובים. אך לא מצא בו דבר מיוחד שיצריכו לבוא לכאן וללמוד אותו ממנו. תוך כדי שהיתו בביתו, ראה התלמיד שבבית מתאכסן אדם שמעשיו מקולקלים, והיה קשה בעיניו להבין, למה מרשה בעל הבית לאדם כזה להתגורר בביתו. אבל לא העז לומר לו מאומה.

כשנפרד התלמיד מבעל הבית, הודה לו בכל לבו על הכנסת האורחים הלבבית שזכה לה בביתו. בתוך דבריו

העיר לבעל הבית, מדוע הוא מחזיק אדם רשע בתוך ביתו. ענהו בעל הבית: "לא ידעתי שהוא אדם רשע. עתה, אצוה את משרתי להודיעו, שעליו לעזוב את ביתי! אבל תמה אני עליך, מתי מצאת זמן לעין במעשי השני? האם כבר גמרת לבדוק את מעשיך?".

הבין התלמיד שלכן שלחו הבעש"ט לכפר זה, כדי שילמד מבעל הבית, שהעיקר צריך כל אדם לפקח על מעשיו שלו, שיהיו כלם טובים, בלי גנדוד חטא, ולא פאותם שדואגים על מעשי אחרים, ולא על מעשיהם. וזהו שאמר רשב"י: "בני, די לעולם אני ואתה". פלומר, אל לך להתבונן במעשי העולם. "אני ואתה" – קודם אדם צריך לבדוק את ה"אני" – את עצמו. ולאחר שסימת לבדוק ולתקן את עצמו כראוי, אז "אתה" – הנך יכול להצביע ולהסתכל במעשיו של השני.

"אקרא לאלהים עליון (סופי תיבות "אמן")... ישלח משמים וישיעני" (תהילים נו' ג')

אין גדול לפני הקב"ה יותר מ"אמן" שישראל עונים, עד אשר השל"ה הקדוש כתב, שכל העולמות – העליונים והתחתונים – תלויים ועומדים במלה "אמן"!

וצריך לדעת, שאין לנו בכלל מושג כמה קדושה ומעלה יש לאדם הזוכה לענות אמן בכונה ובקול. שכן, אין קץ לשכרו. וזאת, כפי שנראה בסיפור הבא: הצדיק הקדוש רבי אליהו לופיאן, שנפטר לפני כארבעים שנה (וזכה לגילוי אליהו הנביא), כותב בהקדמה לספרו "לב אליהו" את המעשה המדהים הבא: לפני כמה עשרות שנים יצאה רכבת מהעיר ירושלים אל העיר חיפה. אל הרכבת עלו קבוצה גדולה של שוטרים, ועם הרב לופיאן. השוטרים עלו לרכבת, והתישבו בקרונותיה, עד אשר היא תגיע ליעדה. והנה, לפתע, מביט אחד השוטרים ברב לופיאן, ורואה שהוא מחפש דבר מה. נגש אל הרב, ושאלו: "מה הרב מחפש?". הרב לופיאן השיב לו: "אני צריך לברך ברכת "אשר יצר", ואשמח מאד אם תאסוף לכאן כמה שיותר מהר את כל השוטרים ברכבת על-מנת שיענו אמן לברכתי".

השוטר נדהם מבקשתו המוזרה של הרב, אך לא סרב לבקשת הרב, והחל לעבור בין הקרונות, ולקרוא מהר לכל השוטרים: "הרב קורא לכלם... ענית אמן... מהר".

תוך כמה דקות התאספו כל השוטרים שברכבת סביב הרב... שקט גדול השתרר ברכבת, ואז החל הרב לברך בכונה גדולה ובדבקות שלא נראתה כמוה: "ב-ר-ו-ך אתה ה'... אשר יצר את האדם... וברא בו נקבים נקבים... ברוך אתה ה' רופא כל בשר ומפליא לעשות". השוטרים, שלא ראו בחייהם כזו ברכה בכונה, ענו בכונה ובאריכות "א-מ-ן!!! המחזה היה מדהים.

והנה, לאחר דקות ספורות עצרה הרכבת באמצע הדרך. כלם לא הבינו מה קרה, מדוע נעצרה הרכבת? אולם, לאחר זמן מה התגלתה הבשורה. מחבלים הניחו מטען חבלה על פסי הרכבת, והרכבת שלנו עברה עליו, ובנס לא נפגענו כלל!

ומי ידע מכל זאת? הרב לופיאן! בעל גילוי אליהו הנביא ראה זאת ברוח קודשו, וחפש איזו זכות יכולה להציל את הנוסעים ברכבת. שהרי, ידועים דברי חז"ל: "כל המאריך ב'אמן', מאריכים לו ימיו ושנותיו". לכן פנס הרב את כל השוטרים, וברך בכונה ובאריכות. ובזכות ענית האמן הגדולה שהיתה במקום נצלו כל הנוסעים ברכבת "ירושלים-חיפה" ממות ומאסון רב מימדים בזכות ענית אמן בכונה!

כמה חשובה ענית אמן! וכמה כח ועוצמה יש בה הגורמת לשמירה והצלה לנו ולמשפחתנו! וכבר אמרו חז"ל, שהיה שוה לקב"ה לברוא את העולם בשביל ענית "אמן" אחת של יהודי!

וכתב בעל סידור הגר"א: "כאשר אדם עונה אמן בכונה, נפתחים בפניו שערי גן עדן וכל שערי החוכמה. ושורה עליו הקדושה העליונה והשגה נפלאה לעלות מעלה!".

ומוסיף ואומר הזהר הקדוש: בעת שאדם עונה אמן לברכה של חברו, הוא גורם לשלמות בברכה. וכל המקפיד לענות אמן בכונה ובקביעות, לכל ברכה ששומע, זוכה לשכר בעולם הזה ובעולם הבא, ובאותה העת נפתחים בפניו כל פתחי הברכות בשמים. וזאת ועוד, בשעת פטירתו מהעולם, הקב"ה מצוה שיפתחו לו את כל השערים, "מידה כנגד מידה". כי, כמו שהוא פתח את כל השערים בגן עדן כשהיה עונה אמן בכונה תמידית – כך יפתחו לו כל השערים, בשעת עלייתו לשמי השמים, אחרי מאה ועשרים. (ותיקוני הזהר כתב, שכל העונה אמן בכל כונתו קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה)...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כִּדְאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסִמּוֹךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה... כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שַׁבָּת לָהּ" (כה' ב')

על הפתוב: "וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה... כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שַׁבָּת לָהּ", שואלים חכמי ישראל, מדוע מוסיף הקב"ה ואומר: "אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם"? הרי ברור שהקב"ה הוא שנתן לנו את הארץ? נראה לפרש ענין זה על-פי הידוע, שהקב"ה נתן לנו את ארץ ישראל בזכות קיום מצות השמיטה, כפי שלמדנו בפרשת "בחקתי": "אִז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת שַׁבְּתוֹתֶיהָ כֹּל יְמֵי הַשָּׁמָה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֲבוֹתֵיכֶם", ופרש רש"י: "את אשר לא שבתה" (בשנות השמיטה). **שבעים שנה** של גלות בבל, הן היו כנגד **ע' (=70) שנות שמיטה**. (דהינו, שבעים שנות הגלות היו כנגד שבעים שנות שמיטה שלא קימו ישראל).

וכן אמר הקב"ה לישראל (תורת הכהנים): "אֲמַרְתִּי לָהֶן, לְיִשְׂרָאֵל, שִׁיְהִיו זֹרְעִין שֵׁשׁ וּמְשִׁיטִים לִי אַחַת, בְּשִׁבִיל שִׁידְעוּ שֶׁהָאָרֶץ שְׁלִי הִיא. וְהֵם לֹא עָשׂוּ כֵן, (על-כן) יַעֲמְדוּ וְיִגְלוּ מִמֶּנָּה, וְהִיא תִשְׁמִיט מֵאַלְיָה (=שמיטה כפויה, שהרי ישראל בגלות), עַד שֶׁתִּרְצֶה (=תשבות) לִפְנֵי כָל שְׁמִיטִין שֶׁהִיא חַיֶּבֶת לִי, לְכֵן נֹאמַר (ויקרא כו' מג): 'וְהָאָרֶץ תַּעֲזֹב מֵהֶם'."

וכן כתב רש"י במקום אחר (כה' יח'): "בְּעוֹן שְׁמִיטָה יִשְׂרָאֵל גּוֹלִים, שֶׁנֹּאמַר: 'אִז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת שַׁבְּתוֹתֶיהָ, וְהִרְצַת אֶת שַׁבְּתוֹתֶיהָ. וְשִׁבְעִים שָׁנָה שֶׁל גְּלוֹת בָּבֶל כְּנֶגֶד שִׁבְעִים שְׁמִיטוֹת שֶׁבִטְלוּ (ישראל בארץ)".

מעשה נשפיל להבין, מדוע דקדק הקב"ה להוסיף "כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שַׁבָּת לָהּ". שכן, הוא יתברך הקדים תנאי למעשה. דהינו, הוא יתן את ארץ ישראל לישראל בתנאי שיקימו מצות שמיטה. וזהו שאמר הקב"ה לישראל: "כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ" – ארץ הקדש, ארץ ישראל – "אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם", אבל רק בתנאי ש"ושבתה הארץ שבת (=שמיטה) לה".

דהינו, דעו לכם נאמנה, שהארץ אשר אני נותן לכם היא שלכם רק בתנאי שתשמרו על השמיטה. אך, אם חלילה לא תשמרו ולא תקימו את מצות השמיטה, אז תגלו מן הארץ הטובה אל ארצות הנכר.

ראוי להוסיף כאן מה ששנינו בגמרא (ירושלמי, ראש השנה ז'): "בְּנוֹהַג שֶׁבְּעוֹלָם מְלַךְ בֶּשֶׁר וְדָם גּוֹזֵר גְּזִירָה, רְצָה – מְקִימָה, אֵינוֹ רוֹצֶה – אַחֲרִים מְקִימִים אוֹתָהּ. אֲבָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ כֵן, אֶלָּא גּוֹזֵר גְּזִירָה (=מצוה) וּמְקִימָה תְּחִלָּה. מֵאֵי טַעְמָא? (ויקרא כב') וְשִׁמְרוּ אֶת מִשְׁמַרְתִּי, אֲנִי ה' – אֲנִי הוּא שְׁשִׁמְרַתִּי מִצְוֹתֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה תְּחִלָּה".

הרי לנו דברים ברורים: הקב"ה מקים את המצות תחילה, כפי שאומרת הגמרא: "אֲנִי הוּא שְׁשִׁמְרַתִּי (את) מִצְוֹתֶיהָ שֶׁל תּוֹרָה תְּחִלָּה", ורק אחר-כך מקימים אותה ישראל למטה.

על-פי האמור מפרש ה"בני יששכר" את נוסח הברכות שתקנו לנו חז"ל לומר לפני קיום המצות, "ברוך אתה ה'... אשר קדשנו במצותיו...". שכן, אלו ברכות שגם הקב"ה מקימן. ולכן אנו אומרים, "אשר קדשנו במצותיו", שהקב"ה קדשנו במצותיו שלו, שהוא עצמו מקימן.

וכפי שכתב ה"בני יששכר" (סיון מאמר ב', אות ד'): "וְהִנֵּה, כְּבִיכּוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצֻמוֹ שׁוֹמֵר תּוֹרָתוֹ וּמְקִיֵּם מִצְוֹתָיו, כְּמוֹ שְׂאֵנוּ מְבַרְכִין עַל הַמִּצְוֹת 'אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו' – 'מִצְוֹתָיו' דִּיקָא, כְּבִיכּוֹל אֲשֶׁר הוּא בְּעֲצֻמוֹ מְקִיֵּם, וְכַעֲנִין שְׁמִצִּינוּ בְּדַבְרֵי חַז"ל (ברכות ו'): 'מִנֵּין שֶׁהִקְב"ה מִנִּיחַ תְּפִילִין, וְכוּן, 'מִנֵּין שֶׁהִקְב"ה מִתְּפַלֵּל'."

לפי זה יש לנו קושיה עצומה: איך משהה הקב"ה את שכר המצות שאנו עושים בעולם הזה? דהינו, מדוע ישראל אינם מקבלים שכר בעולם הזה? והרי כתוב בתורה (ויקרא יט', ג'): "לֹא תִלֵּין פְּעֻלַת שְׂכִיר אֲתָךְ עַד בֶּקֶר", וכן (דברים כד', טו'): "בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ". והלא הקב"ה מקים את כל התורה כלה. ומדוע שלא ישלם לנו מיד את שכר המצוה בעולם הזה, כפי שכתוב בתורתו "בְּיוֹמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ"?

ותרץ ענין זה ר' העשל מקראקא זצ"ל, ואמר, שהנה כתוב ב"חשן משפט" (סימן שלט', סו'), שהשוכר את הפועל על-ידי שליח ואינו משלם את שכרו מיד, אינו עובר ב"לא תלין פעלת שכיר". ולכן מאחר והקב"ה נתן לנו את

התורה על שליח, הוא משה רבנו, אין הוא יתברך עובר ב"לא תלין פעלת שכיר אתך עד בקר", ואין הוא צריך לשלם לנו את שכר המצות בעולם הזה.

אם כך, שוב עולה השאלה, איך אמרו חז"ל שכל מה שאוכלים ישראל בעולם הזה הוא בשכר האמונה בה' יתברך? והלא "שכר מצוה בהאי עולמא ליכא" (=שכר מצוה אינו ניתן לאדם בעולם הזה). ויש לומר, שהנה כתוב בגמרא (מכות כג'): "אמר רבי המנונא: מאי קרא (דברים לג), 'תורה צוה לנו משה'. 'תורה' בגמטריא תרי"א (=611). הוי (=יוצא מכאן), (שמצות) 'אנכי', ו'לא יהיה לך אלהים אחרים על פני', מפי הגבורה (=הקב"ה) שמענום".

דהינן, מתוך תרי"ג (=613) מצות התורה, שתי מצות הראשונות – "אנכי ה' אלהיך", ו"לא יהיה לך אלהים אחרים על פני" – שמעו ישראל מפי הקב"ה ישירות. ואילו את יתר 611 המצות קבלנו על-ידי משה רבנו, שהיה השליח.

וזהו "תורה צוה לנו משה" – רק 611 מצות, כמנין "תורה" (=611), מסר משה רבנו לישראל. אם כך, וישראל שמעו את שתי הדברות, "אנכי ה' אלהיך" ו"לא יהיה לך אלהים אחרים", ישירות על-ידי הקב"ה, ולא על-ידי שליח, הנה, על שתי מצות אלו חייב הקב"ה לשלם לנו שכר בעולם הזה, מדין תורה "ביומו תתן שכרו".

על-פי האמור, מובן גם מה שאמרו חז"ל: "כל מה שאוכלים ישראל בעולם הזה הוא בשכר האמונה בה' יתברך". שכן, שתי הדברות הללו: "אנכי ה' אלהיך", ו"לא יהיה לך אלהים אחרים", הן דברות של אמונה באחדותו של הקב"ה, שהוא ברא את כל העולמות כלם. ועל-כן, כל המאמין באמונה שלמה, שאין עוד מלבדו, והוא אחד יחיד ומיוחד, זוכה לשפע של ברכה בעולם הזה.

וזה מה שאומר החכם מכל אדם (קהלת ד, ט): "טובים השנים מן האחד, אשר יש להם שכר טוב בעמלם". דהינן, "טובים השנים" הם שתי הדברות הראשונות, "אנכי ה' אלהיך" ו"לא יהיה לך אלהים אחרים", ששמענו מן "האחד", הוא הקב"ה, שהוא אחד יחיד ומיוחד. וזאת, כיון שעל-ידי זה "יש שכר טוב" בעולם הזה. שעל-כך אמרו חז"ל, ש"כל מה שאוכלים ישראל בעולם הזה הוא בשכר האמונה בה' יתברך". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)
 "כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם... (כה' ב')

שנו רבותינו: לעולם (=תמיד) ידור אדם בארץ ישראל, ואפילו בעיר שרובה נוכרים, ואל ידור בחוץ לארץ, ואפילו בעיר שרובה ישראל. שכן, כל הדר בארץ ישראל – דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחוץ לארץ – דומה כמי שאין לו אלוה.

ועוד אמרו חז"ל: "טוב פת חרבה ושלוחה בה, מבית מלא זבחי ריב" (משלי יז, א). אמר רבי יוחנן: "טוב פת חרבה" – זו ארץ ישראל, שאפילו אוכל בה אדם פת ומלח בכל יום, ודר בתוכה – זוכה לעולם הבא. "מבית מלא זבחי ריב" – זה חוץ לארץ, שהיא מלאה חמסים וגזלות. ואפילו מי שיש לו זכות אבות, היא איננה עומדת לו בשעה שיצא מארץ ישראל לחוץ לארץ. (עפ"י מדרשי חז"ל).

"ויראת מאלהיך כי אני ה' אלהיכם" (כה' יז')

חסיד אחד נזדמן פעם אצל האדמו"ר הצדיק רבי אברהם יהושע השל מאפטא, בעל ה"אוהב ישראל". וכמנהג חסידים, נכנס סמוך לצאתו לקבל "שלום" ולהתברך מפי הצדיק. "האם יש לך בקשה מיוחדת?" – שאל הצדיק את האורח בשעת הפרידה. "אמנם כן" – השיב החסיד בשמחה – "שמעתי שרבנו מעניק לאנשי שלומו סגולות מיוחדות, המעניקות יראת שמים. יעניק, אפוא, גם לי סגולה יעילה ליראת שמים". "אין לי סגולה ליראת שמים" – השיב האדמו"ר – "כי אם לאהבת שמים!" "אדרבא!" – קרא החסיד בעליצות – "אהבת שמים היא מדרגה גבוהה יותר מיראת שמים. יעניק לי רבנו סגולה בדיקה לאהבת שמים!" עצם הצדיק מאפטא את שתי עיניו, ואמר: "אהבת ישראל היא הסגולה לזכות על-ידה גם באהבת הבורא. שכן, מי שזוכה למידה מרובה של אהבת ישראל, בא בנקל (=בקלות) להישגים מרובים באהבת ה'..."

שבת שלום לכל בית ישראל! לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמּוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּפִנִּיֶּסֶת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין... " (סוכה' מה')

יְדוּעַ, שְׁעַל-יְדֵי **עֲזוֹנוֹתֵינוּ וְחַטָּאֵינוּ** הַרְבִּים (חַס וְשְׁלוֹם), מִתְעוֹרְרֶת **מִידַת הַדִּין** בְּעוֹלָם, יוֹרְדִים (לֹא עָלֵינוּ) גְּזִירוֹת וַיִּסּוּרִים קָשִׁים מִן הַשָּׁמַיִם עַל הָאָדָם.

אוֹלָם, יְדוּעַ שֶׁהַצְּדִיקִים יְכוּלִים לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּין, וּלְבַטֵּל גְּזִירוֹת קָשׁוֹת מִן הָעוֹלָם, כַּמְבּוֹאֵר בְּגִמְרָא (מו"ק טז'): "אָמַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל... אֲנִי מוֹשִׁיל בְּאָדָם, (וְאוֹלָם)... מִי מוֹשִׁיל בִּי? - צְדִיק. שְׂאֲנִי גּוֹזֵר גְּזִירָה, וְהוּא מְבַטְלָהּ". וְעוֹד אָמְרוּ חו"ל (סוֹפָה יד'): "לָמָּה נִמְשְׁלָה תְּפִילָתְךָ שֶׁל צְדִיקִים לְעֵתֶר (=לְקַלְשׁוֹן)? - (וְעוֹנִים חו"ל) מָה עֵתֶר (=קַלְשׁוֹן) זֶה מֵהַפֶּךְ אֶת הַתְּבוּאָה בְּגוֹרֵן מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, אִף תְּפִילָתְךָ שֶׁל צְדִיקִים מֵהַפְּכֶת אֶת דַּעְתּוֹ שֶׁל הַקַּב"ה מִמִּידַת הָאֲכֹזְרִיּוֹת (=הַדִּין) לְמִידַת הַרְחָמִים".

עַל עֲבוּדָה זוֹ שֶׁל הַמִּתְקַת הַדִּינִים כָּתַב הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית מֵה', מִתּוֹרָגִם): "מִי שִׁיּוּדַע לְקַשֵּׁר יַחֲוֹד זֶה, אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ, אֶהוּב לְמַעַלָּה וְאֶהוּב לְמַטָּה, הַקַּב"ה גּוֹזֵר גְּזִירָה וְהוּא מְבַטֵּל... וְהַכֹּל מִתְבַּרֵךְ כְּרֵאֲוִי, כָּל הַדִּינִים עוֹבְרִים וּמִתְבַּטְּלִים, וְלֹא נִמְצָא הַדִּין בְּעוֹלָם, אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. זֶה הוּא (הַצְּדִיק) (ש') לְמַטָּה, שְׁעָלָיו נֹאמַר 'צְדִיק יְסוּד עוֹלָם', (ו) זֶה הוּא קִיּוֹם שֶׁל הָעוֹלָם".

מִצִּיּוֹנוֹ בְּעִנְיָן זֶה סִיפּוֹר נִפְלֵא בְּזֶהַר הַקְּדוֹשׁ עַל הַתְּנָא הָאֱלָקִי רַשְׁב"י, שֶׁנִּקְרָא "צְדִיק יְסוּד הָעוֹלָם", עַל כּוּחוֹ לְבַטֵּל גְּזִירוֹת קָשׁוֹת (חֲלָק א', דף רנ"ה, מִתּוֹרָגִם): "פְּעַם אַחַת יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרָאָה כִּי הָעוֹלָם חָשׁוּךְ וְאֶפֶל, וְנִסְתָּם אֹרֹחַ. אָמַר לוֹ לְרַבִּי אֶלְעָזָר (בְּנֹו): בֵּא וְנִרְאָה מָה רוֹצֵה הַקַּב"ה לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם.

הִלְכוּ וּמִצְאוּ מִלְּאָךְ אַחַד שְׂדוּמָה לְהַר גְּדוֹל, שֶׁהוּצִיא שְׁלֹשִׁים שְׁלֵהָבוֹת אֲשֶׁ מִפּוֹ. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן (לְאוֹתוֹ מִלְּאָךְ): מָה אַתָּה רוֹצֵה לַעֲשׂוֹת?

אָמַר לוֹ: רוֹצֵה אֲנִי לְהַחְרִיב הָעוֹלָם, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא מִצְוִיִּים שְׁלֹשִׁים צְדִיקִים בְּדוֹר. שֶׁכֶּךָ גּוֹזֵר הַקַּב"ה עַל אַבְרָהָם, שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית יח', יח'): 'וְאַבְרָהָם הָיָה יְהִיָּה', (יְהִיָּה) בְּגִמְטְרִיָּה שְׁלֹשִׁים. אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּבִקְשָׁה מִמֶּךָ, לָךְ לְפָנֵי הַקַּב"ה, וְאָמַר לוֹ: בֶּן יוֹחָאי נִמְצָא בְּאַרְצָךְ. הִלְךְ אוֹתוֹ מִלְּאָךְ לְפָנֵי הַקַּב"ה, וְאָמַר לוֹ: אֲדוֹן הָעוֹלָם, גְּלוּי לְפָנֶיךָ מָה שְׂאֲמַר לִי בֶן יוֹחָאי. אָמַר לוֹ הַקַּב"ה: לָךְ וְהַחְרַב אֶת הָעוֹלָם, וְאֵל תִּשְׁגִּיחַ בְּבֶן יוֹחָאי.

כַּאֲשֶׁר בָּא (אוֹתוֹ מִלְּאָךְ), רָאָה אוֹתוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְאָמַר לוֹ: אִם לֹא תִלְךָ, גּוֹזְרֵנִי עָלֶיךָ שֶׁלֹּא תִכְנַס לְשָׁמַיִם, וְתִהְיֶה בְּמָקוֹם עֲזָא וְעֲזָאֵל (שְׁנֵי מִלְּאָכִים שֶׁנִּטְרְדוּ מֵהַשָּׁמַיִם).

וְכַאֲשֶׁר תִּכְנַס לְפָנֵי הַקַּב"ה, אָמַר לוֹ: אִם אֵין שְׁלֹשִׁים צְדִיקִים בְּעוֹלָם - יִהְיוּ עֲשָׂרִים, שֶׁכֶּךָ כְּתוּב 'לֹא אֲשַׁחֲתִי בְּעִבּוֹר הָעֲשָׂרִים'. וְאִם אֵין עֲשָׂרִים - יִהְיוּ עֲשָׂרָה, שֶׁכֶּךָ כְּתוּב 'לֹא אֲשַׁחֲתִי בְּעִבּוֹר הָעֲשָׂרָה'. וְאִם אֵין עֲשָׂרָה - יִהְיוּ שְׁנַיִם, שֶׁהֵם אֲנִי וּבְנִי, שְׁפָתוֹב: 'עַל פִּי שְׁנֵי עֲדִים... יְקוּם דְּבָר'. וְאֵין 'דְּבָר', אֶלָּא עוֹלָם, שְׁפָתוֹב: 'בְּדָבָר ה' שְׁמַיִם גַּעֲשׂוּ'. וְאִם אֵין שְׁנַיִם - הָרִי יֵשׁ אַחַד, וְאֲנִי הוּא, שְׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי י', כה'): 'וְצְדִיק יְסוּד עוֹלָם'.

בְּאוֹתָהּ שְׁעָה יֵצֵא קוֹל מִן הַשָּׁמַיִם, וְאָמַר: אֲשֶׁרֵי חֲלָקְךָ רַבִּי שְׁמַעוֹן, שֶׁהַקַּב"ה גּוֹזֵר לְמַעַלָּה, וְאַתָּה מְבַטֵּל לְמַטָּה, וּבּוֹדָאֵי עָלֶיךָ נֹאמַר (תְּהִלִּים קמ"ה, יט'): 'רִצּוֹן יִרְאִיו יַעֲשֶׂה'.

כְּדִי לְהַבִּין עִנְיָן זֶה שֶׁל הַמִּתְקַת הַדִּינִים, הֵבֵא נִתְבוּנָן בְּמָה שְׂאֲמְרוּ חו"ל, שֶׁהֵשֵׁם הַמְּלֵא שֶׁל הַקַּב"ה, "י-ה-ו-ה", הוּא שֵׁם שֶׁל חֶסֶד וְרַחֲמִים גְּמוּרִים. וְלַעֲוֹמַת זֹאת, הֵשֵׁם שֶׁל הַקַּב"ה "אֱלֹהִים", הוּא שֵׁם שֶׁל מִידַת הַדִּין.

וְלָכֵן, עַל הַפְּסוּק הָרֵאשׁוֹן בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה - "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", פֶּרֶשׁ רַש"י זצ"ל: "בְּרָא אֱלֹהִים (מִידַת הַדִּין), וְלֹא אָמַר בְּרָא י-ה-ו-ה (מִידַת הַרְחָמִים), (כִּיּוֹן) שְׁבַתְחִילָה עָלָה בְּמַחְשָׁבָה (שֶׁל הַקַּב"ה) לְבְרוּאוֹתוֹ (=אֶת הָעוֹלָם) בְּמִידַת הַדִּין, וְרָאָה שְׂאֵין הָעוֹלָם מִתְקַים (כֶּף), וְהַקְּדִים מִידַת הַרְחָמִים לְמִידַת הַדִּין, וְהִינּוּ (וְזֶהוּ מָה שְׁכְּתוּב בְּהַמְשָׁךְ הַתּוֹרָה): 'בְּיוֹם עֲשׂוֹת י-ה-ו-ה (מִידַת הַרְחָמִים) אֱלֹהִים (מִידַת הַדִּין) אָרְץ וְשָׁמַיִם' - שֶׁהַקְּדִים מִידַת הַרְחָמִים לְמִידַת הַדִּין"

על-פי האמור יומתק לנו להבין גם מה שפכתבו החיד"א וה"אגרא דכלה", ש"בראשית" הוא ראשי תיבות **אור תורת רבי שמעון בן יוחאי**. והנה, מאחר ובפסוק זה ("בראשית ברא אלהים") רמזו מה שהביא רש"י: "אין העולם מתקים (כך מידת הדין), ו(לכן) הקדים מידת הרחמים למידת הדין.

יש לומר שענין זה בא כדי ללמד את הצדיקים ללכת בדרך של הקב"ה - להמתיק את הדין מישראל. לכן בא הפתוב לרמז לנו, איך אפשר להמתיק את מידת הדין. והתשובה - "בראשית" - ראשי תיבות **אור תורת רבי שמעון בן יוחאי**, אשר בהשגת תורתו אפשר להמתיק את הדין על-ידי ייחודי שמות של מידת הרחמים. וזהו שאמר רשב"י: "יכול אני לפטר את כל העולם פלו מן הדין...". שפן, בכח השגת תורת הנסתר שהשיג במערה, יש בכוחו ליחד יחודי שמות קדש להמתיק את הדין מישראל.

ויש להוסיף כאן רמז נאה, על-פי מה שמצינו בגמרא (שבת קלח): "תנו רבנן: כשנכנסו רבותינו לפרס ביבנה אמרו: עתידה תורה שתשתפח מישראל, שנאמר (עמוס ה, יא): 'הנה ימים באים נאם אדני ה' והשלחתי רעב בארץ, לא רעב ללחם ולא צמא למים, כי אם לשמע את דברי ה'. ונעו מים עד ים ומצפון ועד מזרח ישוטטו לבקש את דבר ה' ולא ימצאו'... תניא רבי שמעון בן יוחאי אומר: חס ושלום שתשתפח תורה מישראל, שנאמר: 'כי לא תשכח מפי זרעו'..."

ולכאורה יש לתמוה על התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי (רשב"י). שהרי, רבותינו התנאים הקדושים שפכרם יבנה, לא אמרו סתם כך: "עתידה תורה שתשתפח מישראל", ובודאי שדקדקו פן מלשון הפסוקים בספר עמוס, וגם ראו ברוח קודשם שפך יהיה מצב הדור בעקבתא דמשיח(=לפני הגאולה). אם כן, איך דחה רשב"י את דבריהם, ואמר "חס ושלום שתשתפח תורה מישראל"? וכי מה ראה רשב"י שחז"ל לא ראו?

יש לומר, שבאמת רבותינו התנאים הקדושים שפכרם יבנה ראו היטב בעיניהם המאירות, שמצד שפלות הדור וגדל החשכות בעקבתא דמשיחא שתשתפח תורה מישראל. אלא שהתנא רשב"י, אשר זכה שנגלו לו כל תעלומות סתרי התורה, האיר תבל ומלואה באור קדושת תורת הנסתר, ועל-ידי כך בטל את שכחת התורה מישראל, בבחינת (איוב כב, כח): "ותגזר אומר ויקם לך" - הקב"ה גוזר וצדיק מבטל, צדיק גוזר והקב"ה מקים. וכך גזר הצדיק רשב"י בכח תורתו: "חס ושלום שתשתפח תורה מישראל".

והנה, כבר התפרסם בכל תפוצות ישראל, שסופי התיבות של הכתוב: "כי לא תשכח מפי זרעו", הוא "יוחאי". דהינו, בזכות זרעו(=בנו) של יוחאי (שהוא רשב"י) לא תשתפח התורה מישראל לעד ולעולמי עולמים. ועתה, בא וראה, שהכתוב "בראשית ברא אלהים" הוא בדיוק הגמטריה של "כי לא תשכח מפי זרעו". לומר לך, כי רשב"י שגרמז בראשי התיבות "בראשית" בגמטריקון: **אור תורת רבי שמעון בן יוחאי**. הוא זה שבטל את שכחת התורה מישראל, כפי שרמזו בפסוק "כי לא תשכח מפי זרעו". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן).

"זוהר" בגימטריה הוא "ריח"

ידוע מה שאמרו חז"ל שהריח, רק הנשמה נהנית ממנו, כמובא בגמרא (ברכות מג): "איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו? זה הריח".

והנה "זוהר" בגימטריה הוא "ריח" לומר לך שגם הזוהר הוא כריח לנשמה, והיא מאוד נהנית ממנו. ולכן גם הקורא ולומד בזוהר ללא הבנה, למרות זאת הנשמה נהנית ממנו.

והנה על הפתוב (בראשית לב' כד): "ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו... וירא כי לא יכל לו ויצע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב", אמרו חז"ל, שהמלאך שנאבק עם יעקב היה שרו של עשו, ושרו של עשו הוא "סמאל", הוא יצר הרע, הוא השטן, המסית את האדם לדבר עבירה, וכמו שכתוב במדרש תנחומא: "ויעבק איש עמו" - זה סמאל, שרו של עשו". וכן גם בזוהר הקדוש כתוב: "וההוא מלאך - שרו של עשו היה, ואיהו(=והוא) סמאל".

ומבואר במדרש, שבזמנו של דוד המלך מתו בכל יום מאה אנשים מישראל, ולכן תקן דוד המלך לברך מאה ברכות בכל יום.

על-פי האמור מבאר ה"חתם סופר", שהפגם שהטיל ה-"ס"מ ביעקב ("ויצע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב"), הוא שימותו מאה אנשים בכל יום ויום. וזהו שכתוב: "וירא (הס"מ) כי לא יכל לו, ויצע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב". דהינו, ה-"ס"מ רמז ליעקב שיגיע הזמן שבכל יום הוא יהרוג מאה אנשים מיוצאי ירכו, כמנין

אולם, מוסיף ה"חתם סופר", שכאשר גבר יעקב על שרו של עשו/הס"מ, סרב יעקב לשחרר את ה-ס"מ, עד שהסכים ה-ס"מ לגלות ליעקב שעל-ידי מאה ברכות בכל יום ניתן לעצור את המגפה – את אותן מאה המיתות בעם ישראל. וזהו שכתוב: "ויברך (ה-ס"מ) אתו שם".

ואולם, גם על-ידי הזהר הקדוש ניתן לתקן את הפגם שהטיל ה-ס"מ ביעקב, כמובא בספר "מחמדי ארץ" על הכתוב (ויקרא כא, ט) "איש אשר יהיה בו שבר רגל" ראשי תיבות רשב"י, לרמוז שהסובל מ"שבר ברגל יעקב" (=כל מיני ייסורים וחולאים רעים), ילמד תורתו של רשב"י שמתקנת ומסלקת את כוחו של עשו (=כוחות היצר הרע וחילותיו).

"כדאי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק" (ברכות ט')

היה זה בתאריך ה' באיר, עת חגג הרחוב את יום העצמאות, כמידי שנה. ילדי נצבו אז והביטו בסקרנות על הזיקוקים שהבזיקו ממעל. מעולם לא הייתי מעריץ של הבטה זו, אך לא שיערתי איזה נזק עלולה היא להביא בכנפיה.

לפתע, תוך כדי הבטה בזיקוקים, נוכחו הילדים לראות פתאום פי אחיהם הקטן בן השנתיים וחצי נעלם. לאחר חיפוש פה ושם, מצאוהו מצטנף בפחד ובעתה באחת מפינות הבית. פנראה, נבהל מזיקוק שנחת מלמעלה הישר לעברו, ופשוט נמלט ממנו באימה ורתע.

עד מה נדהמנו למחרת בבקר לראות את בננו זה, מנסה לדבר אלינו וכמעט אינו מצליח, ה' ישמור. גמגום כבד חסם את פיו לפתע, וכבדו עליו פיו ולשונו. נחרדנו לראות שכל הברה שמוציא מפיו יוצאת מגומגמת, מבלי יכולת לבטא צמד מלים פראוי. כשנוכחנו לדעת, אחר יומים שהענין נמשך, ולא נראה כל שיפור, הבנו כי יש לטפל בענין. כה עמוק פגעה בו הבהלה, עד כי נעלם שטף דיבורו באחת.

רופא מסוים טען כי הגמגום יחלוף תוך חצי שנה כלא היה, אך כבר למדנו מן העבר, כיצד להתחסס לחות דעת רפואית מסוג זה. בעוד זוגתי שתחיה מנסה להעלות רעיונות לפתרונות שונים, טיפולים ואבחונים, גמלה בלבי החלטה איתנה: ענין זה אינו נועד לרופא, כי אם לרבי שמעון. אסע לרבי שמעון, בעזרת השם, וכדאי הוא לסמוך עליו...

במבט לאחור, מתפלא אני על עצמי על החלטה מסוג זה, שאינה שגורה אצלי כלל, אלא שהפעם כך היה המעשה. כה ברור הייתי בהחלטה הזו, עד כי לא דאגתי כלל, ראיתי ישועה באופק מאד קרוב. נסיעתי מירונה נדחתה מיום ליום. בסופו של דבר נקבעה לליל ל"ג בעומר, כשבועים לאחר המעשה. ישבתי באוטובוס למירון, שש ושמה על מתנת מרומים כיום גדול זה. בלבי פעמה תקנה מאד ברוחה, כי פשוט צועד אני לקראת פתרון הענין, בסיעתא דשמיא, ענין שמאד הכביד עלינו.

באתי מירונה, אל הרנה ואל התפילה. היה זה בחצות. עליתי אל המרפסת שמעל הציון הקדוש, תפסתי לעצמי פינת ישיבה בקרן זוית על אחת המדרגות. פתחתי תהילים והתחלתי לומר מלה במלה. קבלתי על עצמי באותם רגעים, כי אם יסיעני השי"ת בלילה הגדול הזה, במקום קדוש זה, אפרסם את דבר ישועתי – להודיע ולגלות את גדל כח המקום והזמן המסוגלים, ובעיקר להודיע לבני אדם, כי אפילו פשוטי עם שכמוני יכולים לפעול ישועה, כמאמר הרה"ק מקרלין: "מה הקב"ה לכל, אף רשב"י לכל".

לפנות בקר, אחר שסימתי כמאה פרקי תהילים, התפללתי ותיקין ושבתי לביתי. לא היה לי ספק כי הענין בא על פתרונו המושלם. עד כדי כך הייתה אמונתי בישועת השם יתברך איתנה, שמיד עם בואי הביתה אצתי למיטת בני, כדי להעירו משנתו. עד מה המום הייתי לראותו עדין מגמגם...

מה אומר ומה אדבר, אבל תוך שבוע מאותו ל"ג בעומר, הפל חלף עבר כלא היה. לא חצי שנה, לא טיפול ולא אבחון. כוחו הגדול של יום ל"ג בעומר וזכותיה דבר יוחאי גדולים מכל אלה. ובכן, כפי שקבלתי על עצמי, אודה את ה' מאד ובתוך רבים אהללנו. אשרינו מה טוב חלקנו. ולכן, יהודים יקרים, בהילולא של רבי שמעון אפשר לפעול ישועות גדולות ועצומות וכל אחד יכול! (מתוך הספר "נפלאותיו לבני האדם")

שבת שלום לכל בית ישראל! לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמּוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּפִיִּי הַשְּׁבִיָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשְּׁבִיָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"עֲלִיתָ לְמָרוֹם, שְׁבִיַת שְׁבִי, לְקַחַת מִתְּנוּת בְּאָדָם" (על פי "אֹרְחָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

על הכתוב בתהילים (סח' יט'), "עֲלִיתָ לְמָרוֹם, שְׁבִיַת שְׁבִי, לְקַחַת מִתְּנוּת בְּאָדָם", מובא מאמר נפלא בגמרא (מסכת שבת פח'): "בְּשַׁעַת שֶׁעָלָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְמָרוֹם, אָמְרוּ מַלְאָכֵי הַשָּׁרָת לִפְנֵי הַקַּב"ה: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, מָה לֵּילוּד אִשָּׁה בֵּינֵינוּ? אָמַר לָהֶם: לְקַבֵּל תּוֹרָה בָּא. אָמְרוּ לִפְנֵי מַלְאָכֵי הַשָּׁרָת: חֲמֻדָּה שֶׁגִּנְוָה תַתְּקַע"ד (=974) דורות לפני בריאת העולם, אתה מבקש לתנה לבשר ודם? 'מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו' (=על מה זכה האדם)... תנה הודך על השמים' (=השאר את הודך, את הוד התורה, לנו בשמים). אמר לו הקב"ה, למשה: החזר להם תשובה... אמר משה למלאכי השרת: למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? תורה, למה תהיה לכם? ועוד מה פתוב בה – לא תרצח, לא תנאף, לא תגנב – וכי יצר הרע יש בכם, וכי קנאה יש ביניכם? מיד הודו המלאכים בצדקת משה, וכל אחד ואחד נעשה לו לאוהב, ומסר לו מתנה, כמו שנאמר בתהילים: "עֲלִיתָ לְמָרוֹם, שְׁבִיַת שְׁבִי, לְקַחַת מִתְּנוּת בְּאָדָם".

ויש להוסיף פאן מה שאמר הגה"ק החיד"א זצ"ל, בשם האר"י הקדוש זצ"ל, כי בפסוק "עֲלִיתָ לְמָרוֹם, שְׁבִיַת שְׁבִי", נרמז שמו של התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי. שכן, "שְׁבִי" הם ראשי תיבות של שמעון בן יוחאי. וצריכים אנו להבין, מה הקשר בין המלה "שְׁבִי", שהיא רומזת לנשמת רבי שמעון בן יוחאי, לנצחון שהיה למשה רבנו על המלאכים, כשעלה למרום לקבל את התורה?

המקובל האלקי רבי נפתלי כהן צדק זיע"א כותב בהקדמה לספרו "סמיכת חכמים", כי כשעלה משה רבנו למרום לקבל את התורה, לקח לעזרתו את נשמת רבי שמעון בן יוחאי (=רשב"י), כדי לקבל את התורה. וכפי דבריו הקדושים: "הובא במקובלים שמושה בשעת עליתו זכה לנשמת רבי שמעון בן יוחאי, והרמז הוא "שְׁבִיַת שְׁבִי" – שְׁבִיָּה וְהַשִּׁיג אֶת נִשְׁמַת שְׁבִי" – נוטריקון "שמעון בן יוחאי".

וצריך להבין מדוע משה רבנו, אדון הנביאים, צריך לנשמת רשב"י כשעלה למרום לקבל את התורה? ומבאר ה"סמיכת חכמים", שבשעה שעלה משה ל"מרום", התעלה משה לעלות מעלה מעלה עד להיכל נשגב בשם "מרום", ששם היו טמונים לוחות התורה הקדושה.

ומוסיף ה"סמיכת חכמים", שהלוחות היו טמונים בהיכל מרום מפני מלאכי השרת, שלא היתה להם רשות להיכנס להיכל זה. ועל-כך רמז הכתוב (איוב כח, כ'): "וְהַחֲכֵמָה מֵאֵין תְּבוּאָה... וְנִעְלָמָה מֵעֵינַי כֹּל חַי וּמַעוֹף הַשָּׁמַיִם נִסְתָּרָה", ודרשו במדרש (דב"ר ח, ב'), שהכונה היא על מלאכי השרת, הנקראים "עוף השמים", שנתאוו לתורה הקדושה, והיא נעלמה ונסתרה מהם.

ולכן, כאשר היה משה בדרכו להיכל "מרום", כדי לקחת משם את התורה/הלוחות, פגשו בו מלאכי השרת. ותמהו המה על-כך מאד, ושאלו את הקב"ה "מה לילוד אשה בינינו?". דהינו, מאחר ואין לנו מלאכי השרת רשות להיכנס להיכל "מרום", איך יתכן שילוד אשה יכול להיכנס לשם?

על-כך הוכיח להם משה כי גדולים ישראל יותר ממלאכי השרת, כמבואר בגמרא (סנהדרין צג'): "גְּדוּלִים צְדִיקִים יוֹתֵר מִמַּלְאָכֵי הַשָּׁרָת".

וצריך להבין ענין זה. שכן, איך צדיקים קרוצי חומר יכולים להיות גדולים יותר ממלאכי השרת, שהם יצורים רוחניים נעלים?

ובאר ה"סמיכת חכמים" ואמר, שיש בחז"ל שני פירושים על התואר "אדם". רבן שמעון בן גמליאל, סובר שהתואר "אדם" הוא מלשון "אדמה", שהרי משם הוא נברא, כמו שכתוב (בראשית ב, ז): "וַיִּצְרַח אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עֹפֵר מִן הָאֲדָמָה".

לפי פירוש זה, מלאכי השרת שהם יצורים רוחניים, גדולים הם מבני אדם קרוצי החומר.

אולם, רשב"י סובר שהתורה "אדם" הוא מלשון (ישעיה יד, יד) "אדם" לעליון". שכן, לכל אחד מישראל יש נשמה שהיא חלק אלוך ממעל, שהוא דומה לעליון (=להקב"ה), כמו שכתוב (שם): "ויפח (ה') באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה".

משום כך יכול האדם להדמות, כביכול, להקב"ה במידותיו, כמו ששנינו בגמרא (שבת קלג): "אבא שאול אומר, 'ואנוהו, הוי דומה לו, מה הוא - חנון ורחום, אף אתה היה - חנון ורחום". ולפי פירוש זה של רשב"י גדולים ישראל יותר ממלאכי השרת, שאין להם מעלה זו של ישראל.

והנה, הלכה היא - רבן שמעון בן גמליאל, שסובר שהאדם הוא מלשון **אדם**, ולפי שיטתו מלאכי השרת גדולים מישראל, קרוצי החומר. על-כן, לכאורה, משה רבנו לא יכול לעלות להיכל "מרום", כדי לקבל משם את התורה. שהרי, אם למלאכי השרת אין רשות להיכנס לשם, כל שכן לבני אדם, שאין הם יכולים להיכנס לשם. לפי זה, אומר ה"סמיכת חכמים", מאחר ורצה הקב"ה שמשה יעלה ויכנס להיכל "מרום" כדי לקבל משם את הלוחות/התורה, התעבר משה רבנו בנשמת רשב"י, הסובר שהאדם הוא מלשון **אדם** לעליון, ולכן צדיקים גדולים ממלאכי השרת.

וכפי דבריו הקדושים: "מה עשה הקב"ה? התעבר בו (=במשה) נשמת רבי שמעון בן יוחאי, שנשמתו הוחצב (=נחצבה) מזה המקום לדרוש (ש) ישראל קרויים "אדם" (מלשון **אדם** לעליון)... ואם כך היה יכול משה להתעלות על כל מלאכי מעלה (ולהיכנס להיכל מרום)".

וממשיך הוא בלשון קודשו: "וזהו פירוש הפסוק... 'עלית' - כלומר, עלית ונתעלית מכל מלאכי מעלה, והראיה - 'למרום' - שעלית לחדר ששמו 'מרום', מקום שאין רשות לשום מלאך לכנס לשם רק הקב"ה לבדו, ומאיזה טעם זכית לזה...? 'שבית שב"י', דיקא לפי ששבית, ונתעברה בך (=במשה) נשמת רשב"י, שהוא ראשי תבות שב"י (שמעון בן יוחאי), ומהאי טעמא (=ומהטעם הזה) 'לקחת מתנות', שכל המלאכים נתנו לך (מתנות) כעיני עבדים אל יד אדוניהם. ואם תאמר, איזו שיכות יש לנשמת רשב"י בזה? לכן מסים 'לקחת מתנות באדם'... בשביל דרשת 'אדם' הוצרכת לנשמת רשב"י למדרש ישראל קרויים **אדם** (מלשון **אדם** לעליון)...".

"לעולם (=תמיד) ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעמר"

מבואר בשלחן ערוך (או"ח סימן תכח ס"א): ש"לעולם (=תמיד) ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעמר, וסימנך פל"ג". כלומר, פלג הוא ראשי תיבות פורים ל"ג בעמר. וצריכים אנו להבין ענין זה. וכי מה הקשר בין פורים לבין ל"ג בעמר?

יש לומר, ש-ל"ג בעמר מגלה את סודות התורה, דרך רשב"י, כמו בפורים שנכנס יין יצא סוד כדי לגלות את סודות התורה ("יין" גמטריה "סוד").

וצריך לדעת, שכמו שביום פורים התקיים "ונהפוך הוא, אשר ישלטו היהודים המה בשנאייהם", דהיינו, שהגזירה הרעה נהפכה לגזירה טובה - כך ביום ל"ג בעומר הוא יום המתקת הדינים, להפוך כל דבר מר למתוק. ולכן האותיות שקודם אותיות ל"ג בעמר, הן אותיות "סלק כאב" - לומר לך שיום ל"ג בעומר מסוגל לסלק כאב ולהמתיק אותו.

ראוי להוסיף גם, שבספר "לקוטי לוי יצחק" מובא שבגאולת פורים היתה המתקה של ל"ג בעמר. הא כיצד? אסתר נכנסה לאחשורוש לאחר ל"ג ימים שלא נקראה אליו, כמו שאמרה אסתר למרדכי (אסתר ד, א): "ואני לא נקראתי לבוא אל המלך זה שלושים יום...". ולאחר מכן אמרה למרדכי: "וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונערתי אצום בך ובבן אבוא אל המלך". כלומר, לאחר ל"ג ימים באה אסתר אל המלך כדי להפוך ולהמתיק את הגזירה על-ידי ל"ג ימים. (מענין, שאותיות "מגלה" הם אותיות ל"ג מ"ה (מ"ה גמטריה גאולה)

יהי רצון מלפני אב הרחמן, שבזכות רשב"י ישפע שפע רב בכל העולמות (ראשי תיבות הרשב"י). שכן, הוא "המשביר" (אותיות מהרשב"י) ו"הוא השליט... המשביר (=המשפיע שפע טוב) לכל עם הארץ".

"ומרבה צדקה, מרבה שלום"

תלמידיו של רבי ישעיה'לה מושקט מפראגה (בירת פולין) שאלו פעם את רבם: כתוב במשלי (י' ב'): "וצדקה תציל ממות". והלא שנותיו של האדם בעולם הזה קצובות מראש על-ידי הבורא. ומה תועיל לו כאן הצדקה? השיב רבי ישעיה'לה בנעם לשונו: הנותן צדקה לעניים למעלה מכוחו, יש לו פתחון-פה (=אפשרות) לטעון כלפי הבורא: מה אני, העניקתי דמים (=צדקה) יותר מהקצוב - אף אתה העניק לי שנים יותר מהקצוב... שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסִמּוֹךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע..."

חז"ל אומרים, שכאשר נהנה איש ישראל ממעשה נסים, מנפין לו מזכויותיו, כפי שכתוב בגמרא (תענית כ'): "ואם עושין לו נס – מנפין לו מזכויותיו". ולכן כותב רש"י במסכת תענית: "אסור לאדם להנות ממעשה נסים". על-פי זה מפרש החיד"א, בספרו "נחל קדומים", את מה שאמרו ישראל על המן (שמות טו, טו): "ויאמרו איש אל אחיו מן הוא כי לא ידעו מה הוא". "מן", אומר החיד"א, ראשי תיבות **מַעֲשֵׂה נְסִים**. דהינו, כאשר ראו ישראל את המן היורד להם מן השמים מידי יום ביומו, אמרו: כיצד נפרנס עצמנו ממעשה נסים? והרי כל מי שנעשה לו נס "מנפין לו מזכויותיו"? ועל זה חששו ישראל, כשאמרו: "ויאמרו איש אל אחיו מן הוא". על-פי זה יובן גם מה שאמרו ישראל בפרשתנו, "מה נאכל בשנה השביעית". שכן, "מה נאכל", ראשי תיבות "מן". דהינו, ישראל חששו משנת השמיטה. שכן, איך נאכל ונתפרנס ממעשה נסים? והרי כאשר עושים נס לאדם "מנפין לו מזכויותיו"!

ועל-כך ענה להם הקב"ה: "וצויתי את ברכתי לכם בשנה הששית". דהינו, שתהיה ברכה בשנה הששית בדרך הטבע, באופן שלא יהיה בו נס, שאז לא ינכו לכם מזכויותיכם...

"ובשנה השביעית (שמיטה), שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר"

על מצות השמיטה בארץ ישראל (איסור עיבוד האדמה בשנה השביעית), כותב הגאון רבי צבי אלימלך שפירא בספרו "אגרא דכלה", ששנת השמיטה רומזת על התיקון **לחטא עץ הדעת**. שהרי, לפני **שחטא** אדם הראשון, לא היה צריך לעבוד את הארץ, והיא הצמיחה פרות ללא עמל (והרי זה בבחינת שמיטה). ורק לאחר **שחטא** האדם, **התקללה** האדמה, והצטרף האדם לעבודה, כדי שתוציא את תבואתה.

וכפי דבריו הקדושים של ה"אגרא דכלה" (דיבור השני): "והנה, ענין העבודה (של האדם) בשנה ובכרם, נמשך **מחטא** אדם (הראשון) **וזהמת** הנחש, שאז נגזר מוץ ותבן (=פסולת) על החטה, (שזה) הכל **מזהמת** (של הנחש). ונגזר (בראשית ג, יח): 'ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה... וקוץ ודרדר תצמיח לך... (ו)בזעת אפיק תאכל לחם'. מה שאין פן קודם **החטא**, (שאז) היתה הארץ מוציאה פרותיה בלא עמל ובלא **פסולת**, וכמו שיהיה לעתיד, במהרה בימינו, שהארץ תוציא גלוסקאות (כמו שאמרו חז"ל (שבת ל'): "עתידה ארץ ישראל שתוציא גלוסקאות (=כפר לחם סלת)). והנה, לזה מרמזת מצות השמיטה, (שהיא כידוע) בלי עבודת שדה וכרם, (אלא) רק מנוחה לעבודת השם יתברך, והוא רמז להפסק **וזהמת** הנחש... וזה שסמך שמיטה להר סיני". (עד כאן דבריו הקדושים של ה"אגרא דכלה").

על-פי האמור, מוסיף ה"אגרא דכלה" לחדש את הטעם לשאלת חז"ל (רש"י): "מה ענין שמיטה אצל הר סיני?" דהינו, מדוע נסמכה מצות שמיטה להר סיני?

ומבאר ענין זה ה"אגרא דכלה", ואומר: הרי מבואר בגמרא, שכאשר קרבו ישראל לפני הר סיני, פסקה **וזהמתם**, כמובא בגמרא (שבת קמו'): "ישראל שעמדו על הר סיני – פסקה **וזהמתן** (=וזהמת הנחש)". אולם, לאחר מכן, על-ידי **חטא העגל**, חזרה **הזהמת** למקומה. ומטעם זה סמך הכתוב את מצות שמיטה להר סיני – ללמדנו, כי כמו שבהר סיני פסקה **וזהמת** הנחש מישראל, כך מצות השמיטה רומזת לתקופה של העולם, לפני **חטא עץ הדעת**, כאשר לא שלטה **וזהמת** הנחש בעולם, שאז לא היה צריך לטרוח כלל בעבודת הארץ/האדמה.

מכאן, שמצות השמיטה רומזת על התיקון השלם בגאולה העתידה, שאז תתבטל כליל **וזהמת** הנחש מחטא עץ הדעת, ושוב לא יצטרכו ישראל לעמול בזיעת אפם לעבוד בשדות ובכרמים, אלא הקב"ה ישלח את ברכתו, והשדות יצמיחו מעצמם, כמו שיהיה לעתיד לבוא, כמבואר בגמרא (שבת ל'): "אמר רבי חייא ברבי יוסף: עתידה

אַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׂתוּצִיא גְלוּסְקָאוֹת (=כְּפָר לְחַם סֹלֶת) וְכָלִי מִיִּלְת (=בְּגָדִים מְצַמֵּר עֲדִין). דְּהִינּוּ, לֹא יִצְטָרְכוּ לְטַחֵן אֶת הַחֵיטִים לְקֶמַח כְּדֵי לַעֲשׂוֹת גְלוּסְקָאוֹת, אֲלֵא הָאָרֶץ תּוּצִיא גְלוּסְקָאוֹת מוֹכְנֹת וּמְזוּמְנֹת לְאֲכִילָה בְּלִי שׁוּם טוֹרַח. "לְבִי וּבִשְׂרִי יִרְנְנוּ אֶל אֵל חַי"

פַּעַם בָּא אָדָם אַחַד אֶל הַצַּדִּיק רַבִּי מִשֶּׁה מְרֵאוֹאֹדוֹב זִיעִ"א לְבָקֵשׁ יְשׁוּעָה. צָוָה אוֹתוֹ הַצַּדִּיק שְׂיִלְךָ בְּיוֹם ל"ג בְּעוֹמֵר אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְשֵׁם בּוֹדָאֵי יוֹשֵׁעַ. שָׁפוּ, צָרִיךְ לְדַעַת שְׂאֵז יֵשׁ עַת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם לְהַתְּפַלֵּל וּלְפַעוֹל יְשׁוּעוֹת.

וְאָמַר-עַל-זֶה הַצַּדִּיק שֶׁהִדְבָּר מְרוּמָז בְּפָסוּק "לְבִי וּבִשְׂרִי יִרְנְנוּ אֶל אֵל חַי", דְּהִינּוּ "לְבִי" רֵאשִׁי תִיבוֹת **לב** יָמִים (שְׂעֵד ל"ג בְּעוֹמֵר יֵשׁ ל"ב יָמִים), שְׁלֹאֲחֵר שֶׁעֲבָרוּ לֵב יָמִים, אִזּוּ ו"בִּשְׂרִי" רֵאשִׁי תִיבוֹת **רבי שמעון בר יוחאי**, שְׁצָרִיכִים לַעֲלוֹת לְרֵשֶׁב"י בְּמִירוֹן בְּ-ל"ג בְּעוֹמֵר. שָׁפוּ, הַיּוֹם הַזֶּה מְסוּגָל לְתַפִּילָה, בְּכַתוּב "יִרְנְנוּ אֶל אֵל חַי" - וְאִין רִינָה אֲלֵא תַפִּילָה, שְׂאֵז "אֵל חַי" הוּא הַקַּב"ה מְקַבֵּל אֶת הַתְּפִילוֹת בְּזָכוֹת בְּרַי יוֹחֵאֵי. רֵאוּי לְהוֹסִיף שֶׁהִגִּיה"ח רַבִּי לִיב בְּרִים זצ"ל הָיָה אוֹמֵר, כִּי עֲנִין ל"ג בְּעוֹמֵר וְהַיְלּוּלָא בְּמִירוֹן מְרוּמָזִים בְּפָסוּק בְּשִׁיר הַשִּׁירִים "שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ מִיִּסְדִּים עַל אֲדָנֵי פֹז מְרֵאֵהוּ כְּלַבְנוֹן בְּחוֹר כְּאֲרָזִים: "פֹּז" גַּמְטְרִיָּה "בֵּן יוֹחֵאֵי", "מְרֵאֵהוּ כְּלַבְנוֹן בְּחוֹר כְּאֲרָזִים" - סוֹפֵי תִיבוֹת מְרוּן.

"אַתֶּם קְרוּיִין 'אָדָם', וְאִין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים קְרוּיִין 'אָדָם'"

הַמַּהֲר"ם מְרוֹטְנֵבוּרְגַּ הָיָה רַבֵּם שֶׁל גְּדוּלֵי הָרֵאוּשׁוֹנִים. יוֹם אֶחָד נִתְּפַס הַמַּהֲר"ם עַל-יְדֵי הַגּוֹיִים בְּעֵלִילַת שׁוּא, כְּאִילוֹ הוּא מְרַגֵּל נִפְשֵׁעַ, שְׂיוּזִם לְחַבֵּל בְּמַהְלְכֵי הַמְּלוּכָה, וְהוֹשִׁיבוּהוּ בְּבֵית הַסּוּהָר. שׁוּבֵיו הִזְהִירוּ אֶת אַחֲיו הַיְהוּדִים לְבָל יַעֲזוּ לְהַתְּעַנֵּן בְּמַצְבּוֹ, שָׁפוּ, כָּל מִי שִׁישְׂאֵל לְשִׁלוּמוֹ יַחֲשֵׁב גַּם הוּא לְמַרְגֵּל. אַף-עַל-פִּי-כֵן הַצִּלְיָחוּ כְּמָה יְהוּדִים לְנַהֵל מִשְׂא וּמִתֵּן סוּדֵי עִם הַשׁוֹבִים, וְהִלְלוּ נְאוֹתוֹ לְבִסּוֹף לְשַׁחֲרַר אֶת הָרַב תְּמוּרַת הוֹן עֵתְק. כְּאֲשֶׁר הִגִּיעָה לְאוֹזְנֵי הַמַּהֲר"ם הַיְדִיעָה שֶׁעוֹמְדִים לְפָדוֹתוֹ תְּמוּרַת סְכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל, שָׁלַח לְהוֹדִיעַ שְׂאֲסוֹר לַעֲשׂוֹת כֵּן. שְׁהָרִי, כָּלֵל הוּא שֶׁ"הַתּוֹרָה חֲסָה עַל מְמוֹנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְכִי מָה שֶׁנִּצְרָךְ לְהוֹצִיא לְדִין מִצָּוָה, וְדָאֵי שֶׁהוּא בְּכָלֵל הַמִּצְוָה שִׁישׁ לַעֲשׂוֹתָהּ, אֲבָל יִתְרָה מְכַד, יֵשׁ לְחוּס עַל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל, וְשִׁנֵּינוּ 'אִין פּוֹדִין אֶת הַשְּׁבוּיִים יִתֵּר עַל כְּדֵי דוּמִיָּהוּן מִפְּנֵי תַקוּן הָעוֹלָם".

שָׁלְחוּ לוֹ אוֹתָם חֲכָמִים: וְהָרִי כְּתָבוּ בְּעֵלֵי הַתּוֹסְפּוֹת, שְׂאֵם הָיָה מוּפְלָג בְּחֲכָמָה, פּוֹדִים אוֹתוֹ אַף בְּיוֹתֵר מְכַדֵי דְמִיּוֹ, וּמִמִּילָא הָרִי זֶה בְּכָלֵל הַמִּצְוָה, וְאִין כְּאִין עֲנִין לְחוּס עַל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל. הַשִּׁיב לָהֶם הַמַּהֲר"ם, שְׂאֵף-עַל-פִּי-כֵן, אִינוּ חֲפֵץ שְׂיִטְלוּ מִמְּמוֹן יִשְׂרָאֵל יִתֵּר עַל הַמְּדָה בְּעַבּוּרוֹ. לְבִסּוֹף נִשְׂאָר הַמַּהֲר"ם כְּלוֹא עַד סוֹף יָמָיו, וְאֶת נִשְׁמָתוֹ הִטְהוֹרָה הַשִּׁיב לְבוּרָאוֹ, בְּהִיוֹתוֹ בְּמַגְדֵּל בּוֹדֵד. וְהוֹסִיף הַחִיד"א, שְׂעַל-יְדֵי הַיִּיסוּרִים הַנוֹרָאִים שֶׁהָיוּ לוֹ עַד פְּטִירָתוֹ, זָכָה לְהַזְדַּכֵּד כָּל-כְּדֵי, עַד שְׁזָכָה לְגִילוּיִים נִפְלָאִים מִן הַשָּׁמַיִם.

כְּאֲשֶׁר בְּקִשׁוּ הַיְהוּדִים לְקַבּוֹר אֶת רַבֵּם הַגְּדוֹל, אֲסָרוּ זֹאת הַגּוֹיִים בְּאִיסוּר גְּמוּר, וְצִוּוּ לְהַשְׂאִירוֹ בְּמַגְדֵּל. זְמַן רַב הָיְתָה גּוֹיֵתוֹ מוּטְלַת שֵׁם לְלֹא קְבוּרָה, עַד שֶׁקָּם יְהוּדֵי עֲשִׂיר בְּעַל נְכָסִים, אֲשֶׁר שָׁם נִפְשׁוּ בְּכַפּוֹ וְהַשְׂתַּדֵּל מְאֹד בְּעֲנִין קְבוּרַת הַמַּהֲר"ם. הוּא הַחֲלִיט שִׁישְׂא וְיִתֵּן עִם אוֹתָם בְּנֵי בְלִיעַל, שֶׁהַכֶּסֶף מִשְׁחַד אֶת לְבָבָם, וְנִפְצִיר בָּהֶם תְּמוּרַת סְכוּם כֶּסֶף הַגּוֹן בְּיוֹתֵר, כְּדֵי לְשַׁחֲרַר אֶת גּוֹיֵם הַמְּסוּכָדֵי שֶׁל רַבְּנֵי הַמַּהֲר"ם. לְאַחֵר מִשְׂא וּמִתֵּן מִיָּגַע, נְאוֹתוֹ הַשׁוֹבִים לְהַרְשׁוֹת לְקוֹבְרוֹ תְּמוּרַת סְכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל. הָלָה נִטַּל אֶת כָּל הַכֶּסֶף מֵהוֹנוֹ הָאִישִׁי, לְמַרְוֹת שְׂמִדוּבָר הָיָה בְּסְכוּם גְּדוֹל בְּיוֹתֵר, וְאֵף שֶׁחֲסוּ עַל מְמוֹנָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, הַחֲלִיט אוֹתוֹ יְהוּדֵי שְׂכַבּוּדוֹ שֶׁל הַמַּהֲר"ם אִינוּ עוֹמֵד כְּנֶגֶד כָּל הוֹן שְׂבַעוֹלָם. כְּבוֹד גְּדוֹל עָשׂוּ לְאוֹתוֹ עֲשִׂיר, וְהָרְשׁוּ לוֹ לְטַפֵּל בְּעַצְמוֹ בְּהַבָּאת גּוֹפַת הַמַּהֲר"ם לְקְבוּרַת עוֹלָמִים.

לְמַחֲרַת יוֹם הַקְּבוּרָה נִפְטָר הָעֲשִׂיר אֲשֶׁר כָּה הַתְּמַסֵּר עֲבוּר קְבוּרַת הַמַּהֲר"ם, וַיְהִי הַדְּבָר לְפִלָּא. כָּלֵם הַבִּיעוּ פְּלִיאָה, הִיאָךְ אוֹתוֹ יְהוּדֵי שְׂמַסֵּר הוֹנוֹ וְנִפְשׁוּ לְקִיּוֹם כְּבוֹד הַמַּהֲר"ם קְבֵל מְכָה כָּה קָשָׁה. הִלְלוּ הַחֲלוֹ לְחִשׁוֹב שְׂמָא הוֹצֵאת הַכֶּסֶף הַגְּדוֹל לֹא הָיְתָה לְטוֹבָה בְּעֵינֵי הַמַּהֲר"ם. שָׁפוּ, בְּעוֹדוֹ בְּחִיּוֹ תְּמִיד חָס עַל מְמוֹן יִשְׂרָאֵל, וְלֹא הָרְשָׁה שְׂיוּצִיאָו מִמּוֹן רַב מְדֵי בְּעַבּוּרוֹ. אִךְ בְּעַבּוּר יָמִים אֲחָדִים נִפְתְּרָה הַתְּעַלּוּמָה. הָעֲשִׂיר הוֹפִיעַ בְּחִלוֹם אֲצֵל אֶחָד מִיְדִידָיו, וְסָפַר לוֹ, שֶׁבְּלִילָה שְׂלֹאֲחֵר קְבוּרַת הַמַּהֲר"ם, בָּא אֲלָיו הַמַּהֲר"ם בְּחִלוֹם, וְאָמַר לוֹ: "יִשְׂרָאֵל כְּחָד, שֶׁהַבָּאת אֶת גּוֹפֵי לְקְבוּרָה. כְּתַמוּרָה עַל-כֶּדֶךְ בְּרַצוֹנֵי לִיתֵן לָךְ מִתְּנָה גְּדוּלָה וְחִשׁוּבָה, וּבִגְדֵךְ לְבַחֲרוֹר אַחַת מֵהַשְּׂתִיִּים: אוֹ שְׂתַנְתָּן לָךְ עֲשִׂירוֹת גְּדוּלָה שְׂתַעֲמוּד לָךְ וּלְזַרְעֵךְ עַד עוֹלָם, אוֹ שְׂתַלְךָ לְעוֹלָמְךָ מִיָּד, וְאִזּוּ מִבְּטִיחָךְ אֲנִי מְקוּם בְּעוֹלָם הַבָּא".

הוֹסִיף הָעֲשִׂיר וְאָמַר: "בְּחַרְתִּי בְּאֲפִשְׁרוֹת הַשְּׁנָה, וּלְפִיכֶד נִסְתַּלְקַתִּי לְבֵית עוֹלָמִי, מִיָּד לְמַחֲרַת הַיּוֹם בְּחִטָּף. וְכִשְׁנִשְׂאֵל לְמָה זָכָה שֵׁם בְּעוֹלָם הַבָּא, הַשִּׁיב, כִּי נִמְצָא הוּא בְּמַחֲצִיתוֹ שֶׁל הַמַּהֲר"ם בְּגוֹן עֲדוֹן... וְלֹא יִסַּף. אוֹתוֹ יְהוּדֵי, שְׂכַסְפוֹ הָיָה יָקָר לוֹ, וְאֵף יָכוֹל הָיָה לְקַבֵּל עֲשִׂירוֹת לְכָל יָמָיו וַיְמִי זָרְעוּ עַד עוֹלָם, הָעֲדִיף אֶת הַשְּׁהִיָּה בְּמַחֲצִית רַבּוֹ הַמַּהֲר"ם בְּחִי הַנְּצָח, וְעֲלָיו נֶאֱמַר "וּבְחַרְתָּ בְּחִיִּים!!!

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמּוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין". (על פי "אֹרְחָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

על כוחו של רשב"י, כתוב בגמרא (סופה מה): "אמר רבי ירמיה משום רבי שמעון בר יוחאי: יכול אני לפטר את כל העולם כְּלוּ מִן הַדִּין". וכדי להבין את הכח העצום של רשב"י, "לפטר את כל העולם כְּלוּ מִן הַדִּין", הבה נתבונן במה שכתוב, בספר "שמועות טובות", בשם הרה"ק רבי ברוך ממעזביו זיע"א, שבעולם הזה, על-פי רוב, אין הלכה כרשב"י. כפי שהביא גם ה"כנסת הגדולה", בשם הפוסקים: בכל מקום שיש מחלוקת בין המקובלים עם בעלי הגמרא, אין הלכה כמו המקובלים. אולם, צריך לדעת, שבעולם העליון הלכה היא כבעלי הקבלה כרשב"י וחבריו.

וכן מובא גם בספר "ויקהל משה", למקובל רבי משה מפראג זצ"ל, שהיה מגורי האריו"ל: "לפי הרוב, אין הלכה כרשב"י בגמרא, לפי שאין העולם ראוי לכך בזמן הזה. אבל, לעתיד (לבוא) יהיה הלכה כרשב"י, ויכולין לגלות הדינים אלו בסוד רזי דאורייתא".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע אין הלכה כרבי שמעון בר יוחאי בעולם הזה, אלא רק בעולם העליון? נקדים תחילה להביא מה שבאר ה"בני יששכר" (איר מאמר ג', סימן ב'), שעיקר השמחה ביום 'לג' בעומר, שבו עלה רשב"י לשמי מרומים, הוא שביום זה צוה רשב"י לתלמידו, רבי אבא, לכתוב את כל סודות וגנוי הנסתרות שהתגלו לו, למען ישאיר ברכה **מהאור הגנוי**, לישראל עד ביאת המשיח.

וכפי שכתוב בזהר באדרא זוטא (האזינו רפז, מתורגם): "אמר רבי שמעון, הרי עתה שעת רצון היא. ואני רוצה להיכנס בלא בושח לעולם הבא, והרי הדברים הקדושים שלא גליתי עד עתה אני רוצה לגלות בפני השכינה, שלא יאמרו שבחסרון נסתלקתי מן העולם, ועד עכשיו טמונים היו בלבי... וכך סדרתי לכם: רבי אבא יכתוב, ורבי אלעזר בני יעמול, ושאר החברים ירחשו בלבם".

ולכן, ב-'לג' בעומר יום פטירתו של רבי שמעון בר יוחאי (=רשב"י) יש שמחה והילולא גדולה. שכן, ביום זה נתן רשב"י רשות לתלמידו רבי אבא לכתוב את הסודות המבוארים בזהר הקדוש על הכתב, כדי שיאירו דברי הזהר הקדוש לישראל, עד בא גואל צדק.

ומכאן יש לומר, שיום 'לג' בעומר הוא בבחינת "מתן תורה" של תורת הנסתר לישראל. וכפי שרמז דוד המלך בתהילים (קיש, יח): "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". "גל עיני" – ביום "גל" (=לג') בעומר, הנחיל רשב"י את נפלאות (=נסתרות) לדורות עולם.

וצריך לדעת, שיום זה (=לג' בעומר) הוא מסוגל ביותר שיגלה הקב"ה את עיני האדם לראות את נפלאות (=נסתרות) התורה הקדושה, כמו שכתוב "גל עיני" – גל, מלשון תגלה, שיום זה מסוגל לגלות את נפלאות (=נסתרות) התורה הקדושה.

לפי זה, מוסיף ה"בני יששכר" (שם, סימן ג'), ש"מנהג ישראל תורה הוא, להדליק גרות ומאורות ביום זה, לכבוד האור כי טוב, שמתחיל להתנוצץ ביום היקר, 'לג' בעומר, (שהוא) 'טוב' (=17) ימים קודם מתן תורה (=חג השבועות), ולכבוד נשמת (רשב"י) מאור התורה, בוצינא קדישא (=המאור הקדוש), אשר נתגלה ביום זה. וביום הזה עלה לשמי שמים, והוא יומא דהילולא דיליה (=שלו), לאורו נסע ונלך. לכבוד ספרו הקדוש, זהר, המאיר ומבהיק מסוף העולם ועד סופו, והוא מאיר לנו בגלותנו, עד כי יבוא משיח צדקנו".

וראוי להוסיף מה שאמר "רעיא מהימנא" (=נשמת משה רבנו) לרשב"י, שבזכות לימוד הזהר הקדוש, יזכו ישראל לצאת מן הגלות ברחמים רבים. וכפי לשון "רעיא מהימנא" (נשא קכד, מתורגם): "והמשכילים יבינו, מצד הבינה, שהוא עץ החיים, עליו נאמר 'המשכילים יזהירו כזהר הרקיע', באותו חיבור שלך שהוא ספר הזהר, מהזהר של (ה)אם העליונה (שממש נמשך אור) (ה)תשובה... ובגלל שעתידיים ישראל לטעום מעץ החיים, שהוא אותו ספר

זוהר, יצאו בו מן הגלות ברחמים, ויתקיים בהם 'ה' בדרך ינחננו ואין עמו אל נכר". (המאמר בהרחבה באתר "בני ציון")
"בראשית" ראשי תיבות: אור תורת רבי שמעון בן יוחאי

הגה"ק החיד"א זצ"ל אומר, בשם האר"י הקדוש זצ"ל, כי בפסוק "עליית למרום, שבית שבי", נרמז שמו של התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי. שכן, **"שבי"** הם ראשי תיבות של **שמעון בן יוחאי**.

והנה, בשעה שעלה משה רבנו למרום, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה (מסכת שבת פח): רבנו של עולם, מה לילוד אשה בינינו? אמר להם: לקבל תורה בא. אמרו לפניו מלאכי השרת: חמדה שגנוזה תתקע"ד (=974) דורות לפני בריאת העולם, אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? "מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו" (=על מה זכה האדם)... תנה הודף על השמים" (=השאר את הודף, את התורה, לנו בשמים). אמר לו הקב"ה, למשה: החזר להם תשובה... אמר משה למלאכי השרת: למצרים ירדתם? לפרעה השתעבדתם? תורה, למה תהיה לכם?... מיד הודו המלאכים בצדקת משה, וכל אחד ואחד נעשה לו לאוהב, ומסר לו מתנה, כמו שנאמר בתהילים: "עליית למרום, שבית שבי, לקחת מתנות באדם".

והנה, על המלה **"בראשית"** כתב ה"אגרא דכלה" (צירופי בראשית, אות נה): **"בראשית"**, יצורף (=אותיות) **את רשב"י**. (וכן **בראשית**) ראשי תיבות **אור תורת רבי שמעון בן יוחאי** – הוא אשר שלחו אלקים למחיה להאיר (את) עיני ישראל באור תורתו. וככה תבונן עוד בצירוף אחר: **בראשית**, יצורף (=אותיות) **את ריב"ש** – ראשי תיבות **אור תורת רבנו יצחק בן שלמה**, הוא מרן האריז"ל, אשר האיר עיני הגולה באלף הששי, בהתגלות דברי רבי שמעון בן יוחאי בסוד עולם התיקון. אשרי עין ראתה כל אלה. וגם כן בצירוף הלז (=בראשית") יהיה ראשי תיבות **אור תורת רבנו ישראל בעל שם"ט**, שהוא היה מקרוב, סמוך לדורותינו, ופתח לנו פתחים להבין דברי מרן האריז"ל על סוד העבודה".

על-פי דבריו הקדושים של ה"אגרא דכלה", יש לומר כי בפסוק "עליית למרום, שבית שבי" נרמזים, מלבד רשב"י (שבי – שמעון בן יוחאי), גם רבנו האריז"ל (שבי – יצחק בן שלמה), וכן גם הבעש"ט (שבי – ישראל בעל שם) הקדוש זיע"א, שגלו בעולם את תורת הסוד.

שכן על-ידי החוט המשולש הקדוש הזה (שגלו בישראל את תורת הסוד), זכו ישראל לקבל את התורה, ולבטל את טענת המלאכים – השאר את הודף (=התורה) בשמים.

והנה, ידוע מה שכתב ה"דגל מחנה אפרים" ("בשלח", על הפסוק (שמות יד, ח): "ובני ישראל יצאים ביד רמה", ופרש אונקלוס: "ובני ישראל נפקין בריש גלי" (=ובני ישראל יוצאים לעיני-כל). וכתב זוהר הקדוש ("נשא" כד): "עתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי, דאיהו האי ספר הזהר, יפקון ביה מן גלותא" (=עתידים ישראל לטעום מעץ החיים, הוא ספר הזהר, ועל-ידי כך יצאו מן הגלות). וזהו שפרש אונקלוס: "ובני ישראל נפקין בריש גלי". **"בריש גלי"** – ראשי תיבות **רבי שמעון בן יוחאי**. **"גלי"** – כאשר יתגלה ספרו, ספר הזהר הקדוש, שאז יצאו בני ישראל מהגלות, במהרה בימינו, אמן. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) **"מנלן? – מתמר"**

הרה"ק ה"בית אהרן" מקרלין זיע"א היה פעם בל"ג בעמר בברדיטשוב, ושם ערף את שלחנו הטוהר לכבוד התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי. באותה סעודה השתתף גם הדין של העיר ברדיטשוב, רבי יוזל, שהיה חשוף שנים ארוכות בבנים ובבנות. באמצע ה"טיש" (=הסעודה), אמר ה"בית אהרן" לרבי יוזל: אמר נא ממרא (=מאמר) של רבי שמעון בן יוחאי. אמר לו רבי יוזל את אמרתו של רשב"י בגמרא, במסכת ברכות (מג'): "אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש, ואל ילבין פני חברו ברבים". כששמע זאת ה"בית אהרן", הוסיף ואמר לו את המשך הגמרא: **"מנלן? (=מהיכן אנו לומדים זאת?) – מתמר"** (שהעדיפה להישרף ולא להלבין את פני יהודה, חמיה, שממנו היתה מעוברת).

רבי יוזל לא הבין את כונת הרב, ולאחר הסעודה חזר לביתו. אולם, לאחר תשעה חודשים, כאשר נולדו לו תאומים, הבין רבי יוזל, שכשומר לו ה"בית אהרן" – **"מנא לן? מתמר"** – הוא המשיך עליו ישועה ורחמים, ובזכות התנא הקדוש רבי שמעון בן יוחאי, נולדו לו תאומים, (כפי שנולדו לתמר).

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסִמּוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי (=רשב"י) הֵעִיד עַל עֲצֻמוֹ (סוּכָה מ"ה): "יְכוּל אֲנִי לְפַטֵּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין".

עַל הַפְּסוּק בַּתְּהִלִּים (לג', יח'): "הִנֵּה עֵין ה' אֵל יִרְאִיו, לְמִי־חֲלִים לְחַסְדּוֹ, לְהַצִּיל מַמּוֹת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעֲב", מִבֵּיא ה' "אֲמַרְי נָעַם" (בְּרֵאשִׁית, דִּיבּוּר הַא') הַקְּדָמָה נִפְלְאָה בְּשֵׁם הַמַּגִּיד הַקְּדוֹשׁ מְקוּוֹנֵיץ זִיע"א, וְכֵן הוּא כּוֹתֵב: הִנֵּה, כְּתוּב בְּגִמְרָא (תַּעֲנִית ח' מִתּוֹרָה): "בְּיָמָיו שֶׁל רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר נַחֲמָנִי הָיָה רַעֲב וּמִיתָה. אֲמָרוּ חֲכָמִים, מָה נַעֲשֶׂה? הָרִי אִי-אֶפְשָׁר לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עַל שְׁנֵי דְבָרִים. אֲלֵא, אֲמָרוּ הַחֲכָמִים: נִבְקַשׁ רַחֲמִים עַל הַמּוֹת, וְאֵת הַרַעֲב נִסְבּוּל. אֲמַר לָהֶם רַבִּי שְׁמוּאֵל בֶּר נַחֲמָנִי: עָדִיף שְׁנִבְקַשׁ רַחֲמִים עַל הַרַעֲב. שְׁכֵן, כְּאֲשֶׁר הַקִּב"ה נוֹתֵן שׁוֹבֵעַ - לְאַנְשֵׁים חַיִּים הוּא נוֹתֵן אֶת הַשׁוֹבֵעַ, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: "פּוֹתַח אֶת יָדָךְ וּמְשַׁבֵּעַ לְכָל חַי רַצוֹן". (הִנֵּה, כְּתוּב "מְשַׁבֵּעַ לְכָל חַי"), וְעַל-יָדֵי כֶּף נִנְצַל מִן הַרַעֲב וּמִן הַמִּיתָה גַם יַחַד.

מִבּוֹאֵר מְכָאן, שֶׁהַצְדִּיקִים, הַמִּתְפַּלְלִים לָהּ, וּמְבַקְשִׁים עַל הַרַעֲב, הִנֵּה, עַל-יָדֵי כֶּף הֵם מְבַטְלִים גַּם אֶת גְּזֵירַת הַמּוֹת. וּבְאֵר עֲנִין זֶה הַמַּגִּיד הַקְּדוֹשׁ מְקוּוֹנֵיץ (עַל-פִּי דְבָרֵי הַבַּעַשׁ"ט הַקְּדוֹשׁ זִיע"א), וְאֲמַר, שְׁכָל גְּזֵר-דִּין שְׁיִוָּרֵד מִן הַשָּׁמַיִם, יוֹרֵד עַל-יָדֵי אוֹתִיּוֹת. וְלָכֵן, כְּשֶׁנִּגְזְרָה בְּשָׁמַיִם, חָס וְחֲלִילָהּ, גְּזִירָה רַעָה עַל הָאָדָם, יְכוּל הַצְדִּיק, עַל-יָדֵי תְּפִילָתוֹ, לְהַפּוֹךְ אֶת הַצְּרוּף שֶׁל אוֹתִיּוֹת הַגְּזִירָה, מִצְּרוּף רַע לְצִירוּף טוֹב. (דְּהִינּוּ, אִם נִגְזַר חֲלִילָהּ בְּשָׁמַיִם עַל הָאָדָם **נָגַע**, הוֹפֵךְ הַצְדִּיק בְּכוּחוֹ אֶת אוֹתִיּוֹת ה' **נָגַע** ל' **עֲנַג**, וְכֵן **פָּשַׁע** ל' **שָׁפַע**, **צָרָה** ל' **רָצָה** וְכו').

וְלָכֵן, אֲמַר הַמַּגִּיד הַקְּדוֹשׁ, כְּאֲשֶׁר נִגְזְרָה, חָס וְחֲלִילָהּ, גְּזִירַת מִיתָה עַל הָאָדָם, יוֹרֵד גְּזֵר-הַדִּין מִהַשָּׁמַיִם עַל-יָדֵי שְׁלֹשׁ אוֹתִיּוֹת - **מוֹת**. וְאוֹלָם, כְּאֲמוֹר, עַל-יָדֵי תְּפִילַת הַצְדִּיק (הַמִּתְפַּלֵּל עַל אָדָם זֶה), יְכוּל הַצְדִּיק לְשַׁנּוֹת גְּזֵר-דִּין זֶה, וְלְהוֹפְכוֹ לְגְזִירָה טוֹבָה.

דְּבַר זֶה נַעֲשֶׂה עַל-יָדֵי הַכַּח שְׁנוֹתֵן הַקִּב"ה לְצְדִיק, לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹת **ע**, וְלְהַכְנִיסָהּ בְּתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת **מוֹת** - וְעַל-יָדֵי כֶּף מִתְקַבֵּל הַצְּרוּף **מְעוֹת**. וְאִזּו, לֹא רַק שְׁאוֹתוֹ אָדָם נִינְצַל מִעוֹנֵשׁ מוֹת, אֲלֵא הוּא עוֹד זוֹכֵה לְמַעוֹת (=כֶּסֶף), כְּדֵי לְהַתְּפַרֵּס בְּשָׁפַע. וְעַל-כֵּן רְמַז הַכְּתוּב: "הִנֵּה עֵין ה' אֵל יִרְאִיו... לְהַצִּיל מַמּוֹת נַפְשָׁם". הַקִּב"ה נוֹתֵן לִירְאֵיו הַצְדִּיקִים אֶת הַכַּח לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹת **עֵין** - כְּדֵי "לְהַצִּיל מַמּוֹת נַפְשָׁם" - עַל-יָדֵי שְׁיַכְנִיסוּ אֶת הָאוֹת **ע** בֵּין הָאוֹתִיּוֹת **מוֹת**, וְכֵן יִתְקַבֵּל הַצְּרוּף **מְעוֹת**, וְעַל-יָדֵי זֶה, לֹא רַק שְׁמַצִּיל "מַמּוֹת נַפְשָׁם", אֲלֵא גַם "וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעֲב" - נִמְשָׁךְ לָהֶם שָׁפַע שֶׁל פְּרִנְסָה (מִהַצְּרוּף "מְעוֹת" שֶׁהִתְקַבֵּל).

אִם כֵּן, צְרִיכִים אֲנִי לְהַבִּין, מֵהֵיכֵן זוֹכִים הַצְדִּיקִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָאוֹת **ע**, כְּדֵי לְבַטֵּל אֶת גְּזֵר-הַדִּין מוֹת, וְלַעֲשׂוֹת מְזַה צִירוּף מְעוֹת?

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שֶׁהִנֵּה, כְּתוּב בְּמִדְרָשׁ (בְּמִדְבַר רַבָּה יג', טז'): "...כֶּשֶׁם שְׁיִין, חֲשָׁבוֹנוּ (=בְּגִמְטְרִיָה) שְׁבַעִים - כֶּף יֵשׁ שְׁבַעִים פָּנִים בְּתוֹרָה".

לְפִי זֶה יֵשׁ לוֹמֵר, שְׁכַּאֲשֶׁר חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל מִתְּיַגְעִים לְהַשִּׁיג שְׁבַעִים פָּנִים בְּתוֹרָה - הִנֵּה, מְזַה נִמְשַׁכֵּת לָהֶם הָאוֹת **ע**, שְׁמִסְפָּרָה **שְׁבַעִים**, לְתוֹךְ הָאוֹתִיּוֹת **מוֹת**, וּמִתְקַבֵּל הַצְּרוּף **מְעוֹת**. וְעַל-יָדֵי כֵּן, כְּאֲמוֹר, לֹא רַק מְבַטְלִים הֵם אֶת ה' **מוֹת**, אֲלֵא גַם מְשַׁפִּיעִים שָׁפַע פְּרִנְסָה עַל הָאָדָם.

וְהִנֵּה, כְּתוּב בְּתַקּוּנֵי הוֹהָר (הַקְּדָמָה א'): "תְּקוּנֵי הוֹהָר דְּאִינוּן שְׁבַעִים אֲנַפִּין לְאוּרִיתָא, דְּפָרִישׁ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי הַמִּלַּת בְּרֵאשִׁית... (=בְּתַקּוּנֵי הוֹהָר יֵשׁ שְׁבַעִים פָּנִים/פְּרוּשִׁים, שְׁפָרַשׁ רַשְׁב"י עַל הַמִּלָּה בְּרֵאשִׁית).

וְכֵן כְּתוּב בְּתַקּוּנֵי הוֹהָר (הַקְּדָמָה יז'): "פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר: ...סוּד ה' לִירְאִיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם, סוּד אֱלִין אִינוּן שְׁבַעִים אֲנַפִּין" (=סוּד בְּגִמְטְרִיָה 70, וְרוּמְזוֹ לְשְׁבַעִים הַפָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה).

וְכַתֵּב מֵהַר"א (בְּנוֹ שֶׁל הַגָּאוֹן מוּלְגָנָא): "דְּדוּעַ שְׁרַעֲיָא מֵהִימְנָא (=מִשָּׁה רַבְּנוּ) הוּא שְׁלֵמַד עִם רַשְׁב"י, וְעַלֵּיהֶם נִאָּמַר (תְּהִלִּים ח', ו'): 'וּתְחַסְּרֵהוּ מְעַט מֵאֱלֹהִים'. (שְׁכֵן), מִשָּׁה רַבְּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, זָכָה לְ-מ"ט פָּנִים בְּתוֹרָה שְׁבַכְתָּב,

ורשב"י זכה ל-ע' אנפין רזי אורייתא(=לשבעים פנים/סודות התורה), וזהו מע"ט (מט' פנים זכה משה רבנו, ורשב"י זכה ל-ע' פנים)...".

הנה, מבואר מכל זה כי יש שבעים פנים לתורה, ושבעים פנים אלו הם תורת הסוד (הזוהר), שנתגלו לרשב"י מן השמים. ומעתה יתבאר היטב מה שאמר רבי שמעון בר יוחאי: "כול אני לפטר את כל העולם כלו מן הדין". שהרי, כאמור, רשב"י זכה לשבעים פנים בתורת הנסתר, בבחינת "סוד ה' ליראיו", בגמטריה ע'. ועל-ידי כך יש בכוחו להמשיך את האות ע' לתוך האותיות "מות", כדי לבטל את המיתה, ולהמשיך שפע פרנסה מהצירוף **מעות**.

וראוי להוסיף מה שכתוב בזהר הקדוש על בריאת המאורות (בראשית א, יד): "ויאמר אלהים יהי מאורות ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה". ובאר הזוהר (הקדמה יב): "מוחא אור, סטרא אחרא מות. אור בחיבור דאתון, מות בפרודא, וכד האי אור אסתלק מתמן, מתחברא באתון מות דפרודא" (=מח, שהוא הקדושה, הוא אור. וסטרא אחרא=הטומאה) היא הנקראת הקליפה, היא **מות**. אור הוא בחיבור האותיות, (ואילו אותיות) **מות** הם בפירוד. וכשהאור ההוא מסתלק משם, מתחברות אותיות **מות**, שהיו בפירוד).

ובאר ענין זה המהרח"ו שם (אות א'), ואמר, כי בצירוף "**מאורות**" יש אותיות **אור** ברצף, המפרידות את אותיות מות. וכאשר מסתלקות אותיות **אור**, מהצירוף **מאורות**, מתקרבות אותיות מות זו לזו. מכל זה נמצאנו למדים, שהתורה נקראת **אור** (משלי ו, כג): "כי נר מצוה ותורה אור". וכאשר איש ישראל עוסק בתורה, שנקראת **אור**, אז הצירוף **אור** נכנס בין אותיות **מות**, ונעשה מזה צירוף "**מאורות**", כי אור התורה מפריד ומבטל את **המות**. אבל, חלילה, כאשר ישראל אינם עוסקים בתורה, הנה, מסתלקות האותיות **אור** מהצירוף "**מאורות**", ואז מתחברות האותיות **מות**, כדי לשלוט על האדם, חלילה. וזהו שאמר רשב"י: "כול אני לפטר את כל העולם כלו מן הדין". שכן, בהיותו שר התורה, תורת הנסתר, הנקראת **אור** (אור גמטריה רז), הנה, לו נאה ולו יאה להכניס **אור** בתוך אותיות **מות**, ולעשות מזה צירוף "**מאורות**" – שאז מתבטלים כל הדינים, ונמשכים חיים, אורה ושמחה לכל ישראל. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"ויסרתי אתכם אף אני" (כו' כח)

הגה"ג הרב לוי יצחק מברדיצ'ב היה אומר: אב המיסר את בנו, גם לו עצמו כואב על-כך. וכל מכה שנותן לבנו, חש כאילו הוא עצמו מקבל אותה. לכן אומר הקדוש ברוך הוא כביכול לישראל אהוביו: "ויסרתי אתכם אף אני" – "אף(=גם) אני" כביכול מתיסר אתכם.

כפי שאומרים חז"ל בגמרא (חגיגה טו'): "בזמן שאדם מצטער (ופרש רש"י: כאשר צרות ויסורים באים עליו בגלל עונותיו), שכונה, מה לשון אומרת? – קלני מראשי, קלני מזרועי(=ראשי כבד עלי, וזרועי כבדה עלי), (ו)אם כך הקדוש-ברוך-הוא מצטער על דמן של רשעים, קל וחמר על דמן של צדיקים שנשפך".

"ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו" (כו' כט)

מסופר על אדם אחד, שבקר פעם אצל אדמו"ר מפורסם, ושאל אותו בקשר לדברי הזוהר, שכתוב שלעתיד לבוא יתהפכו כל התוכחות והקללות שבפרשת "בחקתי" לברכות. כיצד יתכן – שאל האיש – שקללה של "ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו" תתהפך לברכה? והרי אין לה קללה גדולה מזו?

שאל אותו האדמו"ר: יש לה בניים? השיב האיש בשפה רפה ובכבד-ראש: אמנם יש לי בניים, אבל לצערי הם אינם שומרי תורה ומצוות, ואפילו כשרות אינם שומרים, ולכן נמנע אני מלאכל בבייתם. זוהי פונת הזוהר הקדוש – ענה לו הרב – לעתיד לבוא, בניך יחזרו בתשובה, ותהיה רשאי לאכל בביתיהם בשר ושאר מיני מאכלים שיגישו לפניך, וזהו שכתוב: "ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו"...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"אמר להם: צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם... רבי אלעזר אומר: לב טוב". (פרקי אבות ב' ט')

אמרו חז"ל (ילקוט שמעוני קהלת): "יב' אלף זוגות (=עשרים וארבעה אלף) תלמידים היו לו, לרבי עקיבא, מגבת ועד אנטיפרס (שמות של מקומות), וכלם מתו בפרק אחד (=בתקופה אחת), מפני שלא נהגו כבוד זה בזה, והיה העולם שומם".

שואלים על כך חז"ל: מדוע נענשו ומתו תלמידיו של רבי עקיבא בענש כל-כך קשה רק מפני שלא נהגו כבוד זה בזה? ולמה נענשו דוקא בימי ספירת העמר, בין פסח לעצרת?

אומר על-כך רבי צבי אלימלך מבלאז'וב: עשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא, שמתו – חטאם היה שכל אחד החזיק את התורה, שלמד מרבי עקיבא, בסוגיה ובהלכה – לעצמו, ולא רצו הם לשתף ולמסור את תורתם זה לזה. ועל זה אומר רבי צבי אלימלך: אין לך חרבן גדול מזה בעולם, שהרי עיקר החיות והקיום של התורה שבעל-פה הוא על-ידי חכמי התורה, שמסרו את השגתם וידיעותיהם מדור לדור, מרב לתלמיד, ועל-ידי פלפול התלמידים בתורה זה עם זה נתבררו כל ההלכות, והתקיימה התורה.

וממשיך ואומר רבי צבי אלימלך: פיון שעשרים וארבעה אלף תלמידי רבי עקיבא, לא מסרו האחד לשני את מה שהשיגו בתורה, הם גרמו לכמעט ביטול התורה שבעל-פה, שעיקר קיומה הוא כאמור במסירה מדור לדור. ולכן, על שגרמו שכמעט בטלה ומתה, חס ושלום, התורה שבעל-פה, נענשו מידה כנגד מידה – בכך שמתו כלם. (וזהו שכתוב בגמרא (בבלי עירובין נד', א), על הפסוק (משלי ד', כב): "כי חיים הם למצאיהם, ולכל בשרו מרפא" – אל תקרי 'למצאיהם', אלא – למוציאיהם בפה". שחיים... (מעניקים משמים) למי שמוציא מפיו ומלמד לאחרים. והם (=תלמידיו של רבי עקיבא) שעשו להיפך – לפיכך נענשו מידה כנגד מידה ומתו).

על-כך אומר ה"בני יששכר", שהטעם לכך שנתן לנו הקב"ה את מט' (=49) ימי הספירה בין פסח לעצרת, הוא פיון שמט' (=49) הוא כמנין "לב טוב" (=49). ורמז לנו הקב"ה בכך, שהעבודה שלנו בימים אלו היא לזכר את המידות שלנו, כדי שנהיה בבחינת "לב טוב", שהרי הלב הוא שרש כל המידות.

וכמו שכתוב בפרקי אבות (ב', ט'): "חמשה תלמידים היו לו, לרבן יוחנן בן זכאי... אמר להם: צאו וראו איזוהי דרך ישרה (=מהי המידה הטובה ביותר) שידבק בה האדם... רבי אלעזר אומר: לב טוב. אמר להם (רבן יוחנן בן זכאי): רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם...". ופרש רבנו עובדיה ברטנורא: "לפי שהלב הוא המניע לכל שאר הפוחות, והוא המקור שממנו נובעות כל הפעולות (=המידות)".

ועל-כך אומר המגיד הקדוש מקוזניץ, שלכך התכונן רבן יוחנן בן זכאי, כשאמר: "אם למדת תורה הרבה – אל תחזיק טובה לעצמך – כי לך נוצרת". והפונה היא, שאם למדת תורה – אל תחזיק את הטובה/התורה הזו שלמדת לעצמך (כמו תלמידי רבי עקיבא שנענשו ומתו על-כך), אלא תיב אתה ללמדה לאחרים, "כי לך נוצרת" – שכן, האדם נברא רק כדי ללמד מתורתו לאחרים, ודבר זה רמוז בפסוק (איוב ה', ז): "אדם לעמל יולד". "לעמל" ראשי תיבות: ללמוד על מנת ללמד.

ולכן, כדי לחנך ולחזק את הענין הזה אצל תלמידיו, שלח אותם רבן יוחנן בן זכאי לברר איזוהי הדרך הישרה שידבק בה האדם, וקבל את דברי אלעזר בן ערך, שעיקר המידות הוא שיהיה לאדם לב טוב, כי לב טוב כולל בתוכו את כל המידות האחרות שאמרו יתר תלמידיו: עין טובה, חבר טוב, שכן טוב, וכו'. ובכך רצה רבן יוחנן בן זכאי ללמד את תלמידיו שיהיה להם לב טוב – שלא יחזיקו את התורה שלמדו לעצמם, אלא ילמדוה לאחרים. ולכן תקנו לנו חז"ל ללמוד פרקי אבות, דוקא בימים אלו, פיון שהם תורת המידות. ומפיון ששרש כל המידות הוא לב טוב, לכן נתן לנו הקב"ה דוקא מט' (=49) ימי ספירה, כמספר "לב טוב" (=49), כדי שנשכיל מזה שעיקר עבודת האדם בימים אלו היא לזכר את המידות כדי שיהיה לנו לב טוב.

ומדוע נתן לנו הקב"ה עבודה זו – לזכור את המידות ולהגיע ללב טוב – דוקא בימי הספירה?

אלא, שרצה הקב"ה לתת את התורה לישראל בחג השבועות, וידוע שעיקר התורה הוא התורה שבעל-פה שנמסרה מדור לדור, וכמו שאמרו חז"ל (גיטין ס:): "לא פרת הקב"ה ברית עם ישראל, אלא בשביל דברים שבעל-פה". לכן הקדים הקב"ה לישראל לפני מתן תורה את מט' (=49) ימי הספירה, שהם במספר "לב טוב", כדי שבימים אלו יזכרו ישראל את לבם לטובה ולהיטיב עם אחרים, ועל-ידי כך יזכו לקבל את התורה, באין חשש שיחזיקו את התורה לעצמם, כמו כד' אלף תלמידי רבי עקיבא – אלא ילמדוהו לאחרים ויזכו לחיים.

ויש להוסיף מה שאומר ה"בני יששכר", שכבר בהתחלת התורה, בספר בראשית, רמז לנו ה' יתברך ששרש כל המידות הוא "לב טוב" – שכן, מתחילת התורה ועד המלה "טוב" יש לב' תיבות, הנה: "אבראשית נברא גאלהים דאת השמים ואת הארץ. והארץ טהיתה יתהו יאובהו יבוחשך יגעל ידפני טותהום טורוח יזאלהים יהמרחת יטעל כפני כאהמים. כבניאמר כגאלהים כדיהי כהאור כוניהי כזאור. כחירא כטאלהים לאת לאהאור לכפי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החושך". וזאת, כאמור, לרמוז לנו ששרש כל התורה כלה הוא לב טוב... (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"רפאני ה' וארפא, הושיעני ואושעה, כי תהלתי אתה" (ירמיהו יז, יד) (מתוך ההפטרָה)

כאשר ישב הרב חניקיס שליט"א שבעה על אמו, בא לנחמו הרב רן שליט"א (משמש כראש פולל בבית שמש), וכך ספר לו: "לילה אחד, בשעה שתים לפנות בקר, התקשר אלי אחד האברכים של הכולל, כשהוא כלו נסער ובוכה ללא הפוגה. 'מה קרה?' – שאלתי אותו. תוך כדי התפחות, ענה לי האברך, שבנו הקטן לא חש בטוב, וכשלקחו אותו לבדיקות בבית החולים הדסה, גלו בבדיקות, שיש גידול מסוכן בראשו, והרופאים סבורים שהמצב נואש. נו, ובמה אני יכול לעזור?' – שאלתי אותו.

'ברצוני לנסוע עמך לרב חיים קניבסקי' – אמר לי האברך. 'טוב בסדר' – אמרתי לו – 'תבוא אלי שעה לפני התפילה, ונסע יחד לבני ברק. ולאחר תפילת 'ותיקין' שם, נדבר עם הרב קניבסקי'.

וכך היה. נסענו אל הרב, ולאחר התפילה ספר האברך לרב את כל העניין. אמר לו הרב: 'תביא לכאן את הילד'. ואכן, לאחר כמה שעות חזרנו אל הרב עם הילד. כשנכנס הילד אל הרב, שאל הרב קניבסקי את הילד: 'מה אתה רוצה להיות כשתהיה גדול?' 'ברצוני להיות כמו הרב' – ענה הילד. כאשר שמע הרב קניבסקי כך, בקש מהרבנית, שתביא לו את היין של "הסיומים" (=סיומי מסכתות), מזג ממנו לכל הנוכחים, ברכו ושתו לחיים. לאחר מכן פנה הרב קניבסקי אל האברך, ואמר לו: 'סע בחזרה לירושלים לבית החולים, ובקש מהרופאים לעשות לבנך בדיקת סי. טי. מחדש'.

מיד נסע האברך עם בנו לבית החולים הדסה, ואמר לרופא המטפל, שהרב חיים קניבסקי הורה לו לעשות בדיקת סי. טי. נוספת. 'זה לא שיק' – אמר לו הרופא – 'הרי רק אתמול בערב עשינו לו בדיקת סי. טי. אין לכך שום הצדקה רפואית. מה עוד שהבדיקה הזאת עולה הרבה כסף'. 'אין בעיה' – אמר לו האב – 'אני מוכן להתחייב על כל סכום הבדיקה. אך יש לי תנאי: אם התוצאות תהיינה בדיוק כמו אתמול בערב – אכן לא היתה הצדקה לבדיקה, ואני אשלם עליה. אך אם יתברר שיש ממצאים אחרים, הרי, שמשתלם היה לעשות את הבדיקה, ובית החולים ישלם עליה'. הסכים הרופא, ושלח את הילד לבדיקת סי. טי. נוספת. כאשר הגיעו התוצאות, הסתכל הרופא על הצילום, ונדהם לראות שהראש נקי לגמרי!!

'כנראה שיש בעיה עם הבדיקה' – אמר הרופא לאברך, ושלח אותו שוב פעם עם הילד לעשות בדיקת סי. טי. נוספת. לתדהמתו של הרופא, שוב נמצא הראש נקי מהגידול שהיה בו. הילד שוחרר מבית החולים, ומשם נסענו כלנו ישירות לביתו של הרב קניבסקי.

כאשר נכנסנו אל הרב, ראה אותנו הרב עם פנים צוהלות משמחה, ואמר לנוכחים: 'אתם ודאי חושבים שהיה כאן מעשה מופת, אולי מהיין של ה"סיומים"... אך דעו לכם, כששמעתי מהילד שהוא רוצה להיות תלמיד חכם, אמרתי לאב לעשות בדיקה נוספת, ועמדתי והתפללתי לפני הקב"ה, שירחם על הילד הזה. שכן, כאשר ילד רוצה להיות תלמיד חכם, כדאי להתאמץ בשבילו בתפילה, וברוך ה', תפילתי נענתה...".

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כִּדְאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמּוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וְכָל מַעֲשֵׂר בְּקָר וּצְאָן, כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט, הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַה'" (ויקרא כו' לב')

ידוע ומפורסם כי גזירת עשרת הרוגי המלכות, שנהרגו על קידוש ה', היתה כדי לכפר על השבטים, על שמכרו את יוסף אחיהם לישמעאלים. ואומר המדרש, שלפני שנגזרה אותה גזירה על עשרת הרוגי המלכות, אמר הס"מ (=השטן) לפני הקב"ה: רבוננו של עולם: כלום כתבת בכל התורה אות אחת לבטלה? והלא כתיב (יהושע כא, מג'): "לא נפל דבר מכל הדבר הטוב אשר דבר ה' אל בית ישראל, הכל בא". והנה כתוב (שמות כא, טז): "וגנב איש ומכרו ונמצא בידו, מות יומת". ובני יעקב, שמכרו את יוסף, עדין לא גבית מהם את דינם. מיד גזר הקב"ה על עשרה מחכמי ישראל שיהרגו.

ועל זה אומר הזהר הקדוש, שנשמות האחים שמכרו את יוסף ירדו, והתגלגלו בעשרת הרוגי המלכות, כדי לקבל את עונשם על מכירת יוסף, ולכן עשרת הרוגי המלכות הם עצמם אותם השבטים שמכרו את יוסף אחיהם. ואם כך, נשאלת השאלה: הלא במכירת יוסף השתתפו רק תשעה שבטים – שהרי יוסף עצמו היה הנמכר, ובנימין לא השתתף כי נשאר עם יעקב, ולא ידע כלום מהמכירה, ואילו ראובן לא היה בשעת המכירה, כמו שכתוב (בראשית לו, כט): "וישב ראובן אל הבור, והנה אין יוסף בבור, ויקרע את בגדיו". נמצא מכאן, שמתוך שנים-עשר השבטים, שלשה לא השתתפו, ולכן רק תשעה שבטים (תשעה מהאחים) חטאו במכירת יוסף אחיהם. אם כך, מדוע נגזרה הגזירה על עשרה מחכמי ישראל, ולא על תשעה, כדי לכפר על חטא השבטים?

אומרים על כך חז"ל (פרקי דרבי אליעזר לח'): בשעת מכירת יוסף הטילו השבטים חרם שלא לגלות ליעקב על המכירה. והיות והם היו רק תשעה (ולהטלת חרם זקוקים למנין – לעשרה) צרפו עמהם את השכינה הקדושה (לכן נסתלקה השכינה מיעקב, עד שחזר אליו יוסף). ועל פן היו צריכים דוקא עשרה מגדולי ישראל כדי לכפר על עון השבטים (תשעה כנגד האחים, שמכרו את אחיהם – ואחד כנגד השכינה הקדושה).

והנה אומר המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופלי זי"ע, שרבי עקיבא, שהיה פידוע מעשרת הרוגי המלכות, זכה להיות העשירי בהרוגים – כנגד השכינה הקדושה, והדבר רמוז בגמרא, כמו שכתוב (ברכות סא): "בשעה שהוציאו את רבי עקיבא להריגה, היה קורא קריאת שמע, והיו (=המוציאים להורג) סורקים את בשרו במסרגות של ברזל... אמרו לו תלמידיו: רבנו, עד כאן? – אמר להם: כל ימי הייתי מצטער על הפסוק 'ואהבת את ה' אלקיך... ובכל נפשך', שאפילו נוטל את נשמתך (- עליך לאהוב אותו), ואמרת, מתי יבוא לידי (דבר זה) ואקימנו? ועכשיו (שפא הדבר לידי) – לא אקימנו? והיה מאריך ב'אחד' (של 'שמע ישראל') עד שיצתה נשמתו. יצאה בת קול, ואמרה: אשריך רבי עקיבא, שיצאה נשמתך ב'אחד'".

אומר המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופלי, אותה בת קול שהודיעה לנו – אשריך רבי עקיבא, שיצאה נשמתך ב'אחד' – רמזה פאן, שיצאה נשמתו (של רבי עקיבא) ב'אחד', כנגד אחד, שהוא יחידו של עולם – השכינה הקדושה.

ענין זה מובא גם ב"ספר הגלגולים (פרק ז'), כפי שמביא רבי חיים ויטל זצ"ל, בשם רבו הקדוש האריז"ל: "ושמעתי ממורי, כי עשרה הרוגי מלכות היו כפרה בשביל עשרת השבטים, ורבי עקיבא בן יוסף בא לכפר על השכינה... וזהו שאמר (המדרש): אשריך רבי עקיבא, שיצאה נשמתך ב'אחד'... בשביל אחד – השכינה, יחידו של עולם".

וממשיך המקובל האלקי רבי שמשון מאוסטרופלי ואומר, שזהו מה שרומז הפסוק בפרשתנו: "וְכָל מַעֲשֵׂר בְּקָר וּצְאָן, כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט, הָעֲשִׂירִי יִהְיֶה קֹדֶשׁ לַה'" – שהרי ידוע שרבי עקיבא היה רעה בקר וצאן של כלבא שבוע, וזהו הרמז: "וְכָל מַעֲשֵׂר" הוא ראשי תיבות של: "וַיְדַעוּ כָּלֵם לָמָּה מֵת עַקִּיבָא שְׁהִיה רְעָה" בקר וצאן". וממשיך ומפרש "כָּל אֲשֶׁר יַעֲבֹר תַּחַת הַשֶּׁבֶט" – כל אחד מהרוגי המלכות הוא "תחת השבט", בא

תחת/במקום השבת, כדי לתקן את פגם השבטים שהשתתפו במכירת יוסף, אבל "העשירי", שהוא רבי עקיבא – "יהיה קדש לה" – הוא זכה להיות **קדש לה'**, ולבוא במקום **השכינה הקדושה**. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "רבי נהוראי אומר: הוי גולה למקום תורה" (אבות ד', יד)

על הכתוב במסכת אבות (ד', יד), "הוי גולה למקום תורה", מפרש הרה"ק מהרי"א מקמארנא זיע"א, בספרו "נוצר חסד": "הוי גולה למקום תורה – שתקבל עליך גלות, כמו שעשו בעלי הוהר, שכל ימיהם נשתתפו עם **השכינה**, והיו גולין ממקום למקום (תיקוני הוהר, הקדמה א)... ואשרי לצדיק פשיכול לקבל גלות, כי הרבה רזי תורה נתגלין (לו) בזכות (ה)גלות... וזהו 'הוי גולה למקום תורה' – למקום שיש (שם) חלקי תורה. ולפעמים צריך להרחיק נדוד להעלות חידושי התורה שנפלו למקום **הקליפות**, כמו שעשה יעקב אבינו אצל לבן... ולפעמים נמצא חידוש התורה כשעובר הצדיק באיזה מקום, מה שלא ימצאו... בביתו. וגדל (=והשיבות) הגלות, שמכפרת (היא) על **פרישות ומיתות בית דין וחילול השם**, כי הוא (=הגלות) קשה (היא) **ממות**. ואשריהם לצדיקים, שגולין ממקום למקום... כמו שראיתי (את) הגאון מוהר"ר אברהם יהושע השל (מאפטא, בעל ה"אובה ישראל"), ולמורי דודי הקדוש רבי צבי (הירש מזידיטשוב), שכמעט אם היה אפשרות, היו כל ימיהם בגולה ובגלות. וכן אמר לי מורי דודי, פה אל פה: ויעשה (האדם) לעצמו גירושין, ויתגרש מבית מנוחתו תמיד, כדרך שהיו מתגרש רבי שמעון בן יוחאי וחבריו, ומנהגם (היה) שיכתת איש איש (רגליו) ממקום למקום".

אם כן, צריכים אנו להתבונן כאן. הרי יש בישראל יהודים פשרים סוחרים או פועלים, שלא זכו לשבת באוהלה של תורה ולעסוק בה כל היום. (שהרי, הם טרודים כל היום על פרנסתם, על המחיה ועל הפלכלה להכין מזון לביתם). אם כן, איך יכולים הם לקיים בשלימות את דברי חז"ל "הוי גולה למקום תורה", שהוא יסוד כל התורה כלה – הן להשגות התורה והן **לכפרת עונות**?

ונראה לומר בזה, על-פי מה שאנו נוהגים להתפלל תפילת "יהי רצון", לפני שאנו יוצאים מהבית, כדי לשבת בסכה (לפי מנהג אשכנז): "יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי... (ש)בזכות צאתי מביתי החוצה, ודרך מצותיך ארוצה, יחשב לי זאת כאלו הרחקתי נדוד, והרב כבסני **מעוני ומחטאתי** טהרני".

ומקור הדבר בפסיקתא דרב כהנא (פרק כח): "עושים סכה אחר יום הכיפורים, כי בראש השנה יושב הקב"ה **בדין** על באי העולם. וביום הכיפורים הוא חותם את **הדין**. שמא יצא דינם לגלות, ועל-ידי כן עושים סכה וגולין מבתיהם לסכה, והקב"ה מעלה עליהם כאלו גלו לבבל".

הנה, פי כן, סוחרים ופועלים יקרים! עלינו להאמין באמונה שלימה, שכאשר אדם חוזר לביתו לאחר יום של עבודה קשה, ובמקום לבלות כל הערב בביתו בשלוה ובמנוחה, הוא הולך לבית המדרש כדי להתפלל ולעסוק בתורה. או כאשר הוא קם לתפילה בבקר ומתגבר להשכים מוקדם ללכת לבית המדרש במקום לישון במנוחה עד שעה מאוחרת, הנה הוא מקים בכך את מאמר חז"ל "הוי גולה למקום תורה". ועל-כן הוא רשאי להרים את עיניו השמימה בתפילה לבורא עולם, לומר: "יהי רצון מלפניך... (ש)בזכות צאתי מביתי החוצה, ודרך מצותיך ארוצה, יחשב לי זאת כאלו הרחקתי נדוד, והרב כבסני **מעוני ומחטאתי** טהרני". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"אל תקח מאתו נשך ותרבית ויראת מאלהיך" (כה' לו)

מסופר על אחד מבעלי הבתים בבריסק שבליטא, ששמו יצא לשמחה כמלוה בריבית קצוצה, שהאריך בתפילת "שמונה עשרה" של מנחה בערב יום הכיפורים. כשהגיע אותו יהודי לאמירת "על חטא", בתום ברכות תפילת העמידה, הפה בכוח רב על תוהו, וכל חבטה שלו הדהדה ברחבי בית הכנסת, שהיה מלא מתפללים מפה לפה. לאחר התפילה אמר לו הגאון רבי יוסף דב סולובוביץ'ק, רבה הדגול של קהילת בריסק: שמעתי את החבטות שלך בתפילת "על חטא", ונזכרתי בדברי הועם של ישעיהו הנביא (א', ה'): "על מה תפו, עוד תוסיפו סרה?", וככל הנראה הנביא התכוון כאן למלוים בריבית, המוסיפים לחטוא אפילו בשעה שהם מכים על לבם, משום שבין מכה למכה, גדלה והולכת הריבית שהם נוטלים מן הבריות...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסֻמוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּע מָה לְמַעְלָה מִמֶּךָ" (אבות ב' א')

יְדוּעַ מָה שְׁאִמְרוּ חו"ל, שְׁצַרִּיךְ כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְעִבּוֹד אֶת ה' בְּשַׁבַּע הַמִּידוֹת: **חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נְצַח, הוֹד, יְסוּד, מַלְכוּת.** וְצַרִּיךְ כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל לְתַקֵּן וּלְקַדֵּשׁ מִידוֹת אֵלּוּ.

וְלָכֵן, יָמֵי סְפִירַת הָעֵמֶר, שְׁבָהֵם אָנוּ סוֹפְרִים שְׁבַעַת שְׁבוּעוֹת, הֵם כְּנֶגֶד שְׁבַע הַמִּידוֹת שֶׁהֵבֵאנוּ, כְּדִי לְהַגִּיעַ לְחַג הַשְּׁבוּעוֹת (זְמַן מָתָן תּוֹרַתְנוּ) וּלְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁאָנוּ מְתוֹקְנִים וּמוֹזַכְכִּים בְּשַׁבַּע הַמִּידוֹת הַנ"ל. עַל כֵּן בְּכָל שְׁבוּעַ יֵשׁ לְתַקֵּן מִידָה אַחַת – בְּשַׁבַּע הָרֵאשׁוֹן שֶׁל יָמֵי סְפִירַת הָעֵמֶר יֵשׁ לְתַקֵּן אֶת מִידַת הַחֶסֶד, בְּשַׁבַּע הַשְּׁנִי אֶת מִידַת הַגְּבוּרָה, וְכֵן הַלָּאָה.

כְּדִי לְהַבִּין עֲמֻק עֲנִיָּן זֶה, נִקְדִּים לְהַבִּיא אֶת הַמְּבֹאֵר בְּתִיקוּנֵי הַזֶּהָר, מֵאִמֶּר פְּתִיחַת אֱלֹהֵינוּ (הַקְּדָמָה יו'), כִּי שְׁבַע הַמִּידוֹת (=חֶסֶד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נְצַח, הוֹד, יְסוּד, מַלְכוּת) הֵן כְּדַמְיוֹן צוּרַת הָאָדָם: מִידַת הַחֶסֶד זְרוּעַ יָמִין. מִידַת הַגְּבוּרָה זְרוּעַ שְׂמָאל. מִידַת הַתְּפָאֶרֶת הִיא הַגּוֹף. מִידוֹת נְצַח וְהוֹד הֵן שְׁתֵּי הָרַגְלִים. יְסוּד הִיא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, וּמַלְכוּת הִיא בְּבַחֲנִית פֶּה. וְכַפִּי לְשׁוֹן הַזֶּהָר הַקְּדוּשׁ: "חֶסֶד דְּרוּעָא יְמִינָא. גְּבוּרָה דְּרוּעָא שְׂמָאלָא. תְּפָאֶרֶת גּוּפָא. נְצַח וְהוֹד תְּרִין שׁוּקִין. יְסוּד סִימָא דְּגּוּפָא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. מַלְכוּת פֶּה תּוֹרָה שְׁבַע לְפִי קָרִינָן לָהּ."

לְפִי זֶה יִתְבָּאֵר לָנוּ לְהַבִּין, מָה שְׂרָאָה יְחֻזְקָאֵל הַנְּבִיא בְּמַעֲשֵׂה הַמְּרַכְבָּה (יְחֻזְקָאֵל א, כו'): "וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מְלַמְעָלָה". שְׁכֵן, יֵשׁ לָנוּ לְשִׂאוֹל: הֲרִי לֹא שְׂרָאָה אֲצֵל הַקַּב"ה תּוֹאֵר "אָדָם", שְׁהָרִי הוּא יִתְפָּרֵךְ נִשְׁגָּב מִכָּל הַמִּידוֹת, וְאִין לוֹ גּוּף וְלֹא דְמוֹת הַגּוֹף.

אֲלֹא, צַרִּיךְ לְדַעַת, שֶׁהַקַּב"ה צְמַצֵּם אֶת עֲצָמוֹ, כְּבִיכּוֹל, לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ שְׁבַע הַמִּידוֹת, שֶׁהֵן בְּצוּרַת אָדָם, כְּדִי לְהַנְהִיג בְּהֵן אֶת הָעוֹלָם. וּמַצֵּד זֶה רָאָה יְחֻזְקָאֵל "וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם".

וְצַרִּיךְ לְדַעַת שֶׁהַקַּב"ה בְּרָא אֶת הָעוֹלָם כֶּךָ, שְׂרָק בְּ"אֲתַעְרוּתָא דְּלִתְתָּא" יֵשׁ "אֲתַעְרוּתָא דְּלַעֲיָלָא" (=רַק לְאַחַר הַתַּעְרוּרוֹת מִלְּמַטָּה יֵשׁ הַתַּעְרוּרוֹת מִלְּמַעְלָה). דְּהֵינּוּ, רַק עַל-יַדֵּי שְׁהָאָדָם לְמַטָּה מְשַׁתְּמֵשׁ בְּמִידָה מְסוּיַמַּת לְעִבּוֹד בָּהּ אֶת ה', הִנֵּה עַל-יַדֵּי כֶּךָ הוּא גּוֹרֵם כְּבִיכּוֹל שֶׁהַקַּב"ה יִתְלַבֵּשׁ בְּמִידָה זוֹ לְמַעְלָה, כְּדִי לְהַשְׁפִּיעַ לְגַבְרָאִים.

וְלָכֵן, כְּאֲשֶׁר אִישׁ יִשְׂרָאֵל עוֹשֶׂה חֶסֶד בְּעוֹלָם הַזֶּה, הוּא גּוֹרֵם, כְּבִיכּוֹל, שֶׁהַקַּב"ה יִתְלַבֵּשׁ בְּמִידַת הַחֶסֶד יָד יָמִין, לְהַשְׁפִּיעַ מִידוֹ/מַחֲסְדוֹ לְבְרִיּוֹתָיו. וַיֵּשׁ לוֹמַר, שְׁעַל-יַדֵּי כֶּךָ, עַל-יַדֵּי מַעֲשֵׂה הַחֶסֶד שְׁעוֹשֶׂה אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה, הוּא גּוֹרֵם כְּבִיכּוֹל לְעִשׂוֹת יָד יָמִין לְהַקַּב"ה. וְכֵן, אִם יִשְׁתַּמֵּשׁ הָאָדָם בְּמִידַת הַגְּבוּרָה, שֶׁהִיא כְּאִמּוֹר יָד שְׂמָאל, כְּדִי לְהַתְּגַבֵּר עַל יְצוּר, הוּא גּוֹרֵם עַל-יַדֵּי כֶּךָ לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם, שִׁיתְלַבֵּשׁ הַקַּב"ה בְּמִידַת הַגְּבוּרָה, שֶׁהִיא יָד שְׂמָאל, לְהַכְנִיעַ אֶת הָאוֹיְבִים. וְכֵן בְּכָל מִידָה וּמִידָה מְשַׁבַּע הַמִּידוֹת. עַל-כֵּן נִמְצָא, שְׁעַל-יַדֵּי שְׁהָאָדָם מְשַׁתְּמֵשׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּשַׁבַּע הַמִּידוֹת (שֶׁהֵן כְּדַמְיוֹן אָדָם) הוּא גּוֹרֵם לְכֶךָ שֶׁהַקַּב"ה יִתְלַבֵּשׁ בְּשַׁבַּע הַמִּידוֹת שֶׁל מַעְלָה, וְאֵן נִקְרָא הַקַּב"ה בְּתוֹאֵר "אָדָם", בְּבַחֲנִית "וְעַל דְּמוֹת הַכֶּסֶף דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם".

וְזֶהוּ שְׁפָרַשׁ הַרְה"ק מֵאֲפֶסְטָא זִיע"א אֶת הַמְּשָׁנָה, "דַּע מָה לְמַעְלָה מִמֶּךָ" ("מָה" בְּגַמְטְרִיָּה "אָדָם"). כְּלוּמַר, "דַּע מָה (=אָדָם) לְמַעְלָה" – זֶה שִׁישׁ תּוֹאֵר "אָדָם" לְמַעְלָה (שֶׁהַקַּב"ה הוּא "דְּמוֹת כְּמַרְאֵה אָדָם") – זֶה מִמֶּךָ, כְּפִי הַמַּעֲשִׂים שֶׁלָּךְ לְמַטָּה. שְׁכֵן, כְּאֲשֶׁר אַתָּה מְשַׁתְּמֵשׁ עִם שְׁבַע הַמִּידוֹת לְשֵׁם שָׁמַיִם, הִנֵּה, עַל-יַדֵּי כֶּךָ הַקַּב"ה מְתַלַּבֵּשׁ בְּמִידוֹת אֵלּוּ בְּשָׁמַיִם. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטָּח אוֹמֵר: הוּי מְרַבָּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים" (אבות א' ט')

בְּסִפְר "עֲרוּגוֹת הַבְּשָׁם" (פֶּרֶשׁת שׁוֹפְטִים), מְבֹאֶרֶת מְשָׁנָה זוֹ ("שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטָּח אוֹמֵר: הוּי מְרַבָּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים") עַל-פִּי הַכְּתוּב בַּתּוֹרָה (דְּבָרִים ד', כו'): "הָעֵדוּתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", וּפֶרַשׁ רַש"י שָׁם: ("הַקַּב"ה אוֹמֵר לְיִשְׂרָאֵל): הַנְּנִי מְזַמְנֵם (=אֶת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ) לְהִיּוֹת עֵדִים שֶׁהַתְּרִיתִי בְּכֶם". וּמוֹבָא בְּגַמְרָא (עג', ג'), שֶׁלְעֵתִיד

לְבוֹא יִשְׁאָלוּ הַגּוֹיִים אֶת הַקַּב"ה, מִי מַעֲיֵד עַל יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם קִיְּמוּ אֶת הַתּוֹרָה? וְעוֹנָה לָהֶם הַקַּב"ה: "...שָׁמַיִם וָאָרֶץ יַעֲיִדוּ בָּהֶם, שֶׁקִּיְּמוּ אֶת הַתּוֹרָה כְּלָה".

וְהִנֵּה, אוֹמְרִים חו"ל, לֹא רַק לְעֵתִיד לְבוֹא, אֲלָא גַם בְּעוֹלָם הַזֶּה הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ מַעֲיִדִים עַל מַעֲשֵׂיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב בַּפְּרָשָׁה הַשְּׁנִיָּה שֶׁל "קְרִיאַת שְׁמַע": "וְהָיָה אִם שָׁמַעַתְּ תִשְׁמָעוּ אֶל מְצוֹתַי... וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דְּגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ... וְאֶכְלַתְּ וְשָׁבַעְתָּ". וְלִכֵּן, נִמְצָא אִפּוּא, שָׁאֵם הָאָדָם מְצַלִּיחַ בְּעַסְקָיו, וַיֵּשׁ לוֹ פְּרִנְסָה בְרוּחַ, הִנֵּה לְכֹאֲרָה יֵשׁ לוֹ הוֹכַחָה בְרוּרָה שֶׁהוּא עוֹבֵד אֶת ה' כְּרֵאוּי, שֶׁהָרִי מִתְקִים בּוֹ: "וְנָתַתִּי מִטֶּר אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ וְאֶסְפַּת דְּגַנְךָ וְתִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ".

אִךָ לְמַעֲשֵׂה אִפְשָׁר לְטַעוֹת בְּכָךְ טַעוֹת גְּדוֹלָה, שֶׁהָרִי כְּבֵר אָמַר הַחֶכֶם מִכָּל אָדָם (קֹהֶלֶת ה', יב'): "יֵשׁ... עֲשֵׂר (ה) שְׁמוֹר לְבַעְלֵיו לְרַעְתּוֹ".

אִם כֵּן, יִתְכַן מְאֹד שֶׁכָּל הַשְּׁפַע הַזֶּה שִׁישׁ לְאָדָם הוּא בְּבַחֲנֵינָת "עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעְלֵיו לְרַעְתּוֹ!" וְלִכֵּן אָמַר הַתְּנַא שְׁמַעוֹן בֶּן שִׁטַּח בְּמַתְק לְשׁוֹנוֹ: "הָיָה מְרַבָּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים" – תְּרַבָּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים – אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, לְבַל תִּבְטַח בָּהֶם. שְׁכֵן, מְכַיֵּן שֶׁהֵם מְשַׁפִּיעִים לָךְ כָּל טוֹב, אֵתָה מְסִיק מִכָּךְ שֶׁאֵתָה עוֹבֵד אֶת ה' כְּרֵאוּי. אֲלָא – תְּרַבָּה לְחַקוֹר אֶת הָעֵדִים – כִּי אוֹלֵי הַשְּׁפַע הַזֶּה שֶׁהֵם מְשַׁפִּיעִים עֲלֶיךָ הוּא רַק כְּדִי לְהַעֲנִישׁ אוֹתְךָ בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר, חֲלִילָה, כְּפִי שְׁאוּמֵר שֶׁלְמָה הַמְּלֶךְ: "עֲשֵׂר שְׁמוֹר לְבַעְלֵיו לְרַעְתּוֹ"... (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַר"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"אִז תִּרְצָה הָאָרֶץ אֶת שְׁבַתְתֶּיהָ..." (כו' לד')

שְׁנִינּוּ בְּמִסְכַּת שֶׁבַת (לג', עא): "בְּעֵזֶן הַשְּׁמִיטָה (כְּאֲשֶׁר אֵינָה נִשְׁמֶרֶת כְּרֵאוּי) בָּאָה גְלוּת לְעוֹלָם, וּמַגְלִים אוֹתָם, אֶת יִשְׂרָאֵל (מֵאֲרָצָם), וּבָאִים אַחֲרֵיהֶם וְיוֹשְׁבִים בְּמִקְוָמָם (בְּאָרֶץ יִשְׂרָאֵל)".

נִשְׁאֲלַת הַשְּׁאֵלָה, מִדּוּעַ נִעְנָשִׁים יִשְׂרָאֵל עַל אִי-קִיּוּם מְצוֹת שְׁמִיטָה דוֹקָא בְּעַנְשׁ שֶׁל גְלוּת מֵהָאָרֶץ? מְסַבִּירִים זֹאת חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, שֶׁבְּקִיּוּם מְצוֹת שְׁמִיטָה מַעֲיִדִים אֲנִי, קִבֵּל עוֹלָם, שְׁאֵינָנוּ בְּעַלֵּי הָאָרֶץ, אֲלָא אֲנִי יוֹשְׁבִים עֲלֶיהָ בְּחֶסֶדִי שְׁמַיִם, וְנִתְנָה לָנוּ הַרְשׁוֹת מֵאֵת ה' יִתְבַּרְךָ לְעַבְדָּה וְלִשְׁמֶרָה. וְעוֹד מְרֵאִים אֲנִי בְּכָךְ, שֶׁהָאָרֶץ נִתְנָה כְּפִיקְדוֹן לְשֵׁשׁ שָׁנִים נוֹסְפוֹת, וְכֵן הַדְּבַר מִיַּדִּי שְׁמִיטָה (=כָּל שֶׁבַע שָׁנִים).

אָבֵל, בְּשַׁעָה שִׁישְׂרָאֵל מְבַטְלִים, חֲלִילָה, אֶת מְצוֹת הַשְּׁמִיטָה, בְּנִיגוּד לְדְבַר ה' – כְּאִילוֹ מְפַגְּנִים הֵם קִבֵּל עוֹלָם, שֶׁהֵם בְּעַלֵּי הָאָרֶץ, וְאֵין מְרוֹת-שְׁמַיִם עֲלֵיהֶם. מִשׁוּם כֵּךְ נִעְנָשִׁים הֵם בְּגְלוּת מִן הָאָרֶץ – מִיַּדָּה כְּנִגְדֵי מִיַּדָּה...

"אֵל תִּקַּח מֵאֲתוֹ נֶשֶׁךְ וְתִרְבִּית..."

שְׁנִינּוּ בְּמִדְרַשׁ רַבָּה: "אָמַר הַקַּב"ה: מִי שְׁחִי(=שֶׁהַתְּפָרִינִס) בְּרִיבִית בְּעוֹלָם הַזֶּה – לֹא יִחְיֶה בְּעוֹלָם הַבָּא". בְּעֵינֵינָה זֶה מְסַפְּרִים חֲסִידִים: פֶּעַם אַחַת, בְּפוֹזְנָה שְׁבַמְעָרַב פּוֹלִין, הִלֵּךְ לְעוֹלְמוֹ אַחַד מְעַשִּׂירֵי הָעִיר, שֶׁהַתְּפָרִינִס כָּל יָמָיו מֵהִלּוֹאוֹת בְּרִיבִית קְצוּצָה. תְּבַעוּ אֲנָשֵׁי חֲבֵרַת קְדִישָׁא סְכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל מְאֹד תְּמוֹרַת הַקְּרָקַע, שֶׁהוֹעִידוּ לְאוֹתוֹ נִפְטָר בְּבֵית הַקְּבָרוֹת. חָרָה הַדְּבַר לְיוֹרְשֵׁי הַנִּפְטָר, וּבְרוּב זַעֲמָם פָּנוּ בְּתִלּוּנָה חֲרִיפָה אֶל רֹאשׁ הַמְּשֻׁטָּרָה הַנְּכָרִית שְׁבַעִיר. הִלָּה לֹא הִשְׁתַּהֲהָה הַרְבֵּה, וְצוּה לְהוֹמִין לְלִשְׁכַּתוֹ אֶת רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֵר, רַבָּה הַמְּהוּלָּל שֶׁל פּוֹזְנָה בְּיָמֵים הָהֵם, כְּדִי שִׁיִּסְבִּיר לוֹ אֶת פֶּשֶׁר הַדְּרִישָׁה הַכֹּסְפִית הַגְּבוּהָה שֶׁל חֲבֵרַת קְדִישָׁא מִמְּשַׁפַּחַת הַמְּלוּוָה בְּרִיבִית.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֵר לְרֹאשׁ הַמְּשֻׁטָּרָה: אֲנִי, הִיְהוּדִים, מְאָמִינִים בְּאִמוּנָה שְׁלֵמָה בְּתַחֲתִית-הַמַּתִּים, וּמִמִּילָא עֵתִידִים כָּל הַנִּפְטָרִים לְהַחְזִיר אֶת חֲלָקוֹת קְבָרֵיהֶם, לְאַחַר שִׁיקוּמוֹ לְתַחֲתִית. אוֹלָם, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּמוֹנִים קָבְעוּ, שֶׁהַמְּלוּוִים בְּרִיבִית לֹא יִקוּמוּ בְּתַחֲתִית הַמַּתִּים יַחַד עִם מַתֵּי יִשְׂרָאֵל. יוֹצֵא אִפּוּא, שֶׁהַנִּפְטָר שֶׁלְפָנֵינוּ – שֶׁהִיָּה מְלוּוָה בְּרִיבִית שָׁנִים רַבּוֹת – נוֹטֵל אֶת קְרָקַע קְבָרוֹ לְצִמִּיתוֹת. כִּיּוֹן שְׁכָךְ, מִן הַדִּין הוּא שֶׁהַמְּמוֹנִים עַל בֵּית הַקְּבָרוֹת יִטְלוּ מִיּוֹרְשֵׁי סְכוּם כֶּסֶף גְּדוֹל בְּמִיּוֹחַד תְּמוֹרַת קְבָרוֹ. הַסִּבֵּר זֶה שֶׁל הַגְּאוֹן הִישִׁישׁ נִרְאָה בְּעֵינֵי רֹאשׁ הַמְּשֻׁטָּרָה הַנְּכָרִי, וְהִלָּה גְּמַר בְּדַעְתּוֹ שֶׁלֹא לְהַתְעַרֵב עוֹד בְּאוֹתוֹ סְכוּךְ שְׁבַקְהִילָה...

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

בס"ד רבונו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמוּד עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק" **פְּנִיטָת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"נוהגים שלא להסתפר עד **ל"ג בעומר** (כולל)... " (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

שָׁנִינוּ בַּגְּמָרָא (בְּמִוֹת סב'): "שָׁנִים עָשָׂר אֶלְף זֹוגִים (=עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלְף) תִּלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְרַבִּי עֲקִיבָא, מִגִּבְתַּת עַד אֲנְטִיפָרַס (שְׁמוֹת שֶׁל מְקוֹמוֹת), וְכֵן מֵתוֹ בְּפָרָק אֶחָד (=בְּתַקוּפָה אַחַת), מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִהְגוּ כְּבוֹד זֶה לָזֶה. וְהָיָה הָעוֹלָם שְׁמֵם."

עַל-כֵּן, אֹמֵר ה"בֵּית יוֹסֵף", שְׁבִימִים אֵלוֹ צָרִיךְ לְהוֹגֵד **דִּינֵי אֲבִילוֹת**, וְלֹא לְהִרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה (לֹא מִסְתַּפְּרִים וְלֹא נוֹשָׂאִים אֶשָׁה) ל"ג יָמִים שְׁלָמִים. וּמִטַּעַם זֶה פָּסַק הַשֵּׁלַחן עַרוֹךְ (או"ח סימן תצג, סעיף ב'): "נוהגים שלא להסתפר עד **ל"ג בעומר** (כולל), שְׁאוּמְרִים שָׂאוּ פָּסְקוּ מִלְמוֹת..."

וְהֵנָּה, רַבֵּנוּ רַבִּי חַיִּים וַיְטַל כּוֹתֵב בְּסִפְרוֹ "פְּרִי עֵץ חַיִּים", שֶׁהִטַּעַם לְכַךְ שְׁאָסוּר לְסַפֵּר אֶת הַשְּׁעָרוֹת הוּא, מִכֵּיּוֹן שְׂרַבִּי עֲקִיבָא הָיָה דוֹרֵשׁ קוֹצִים וְתִגִּים וְכִתְרֵי אוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם כְּדַמְיוֹן שְׁעָרוֹת עַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת. וּמִכֵּיּוֹן שֶׁכָּל תִּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא מֵתוֹ בְּזִמְנוֹ סְפִירַת הָעֵמֶר, עַל-כֵּן אָסוּר לְסַפֵּר אֶת הַשְּׁעָרוֹת, שֶׁהֵן רוֹמְזוֹת עַל הַקּוֹצִים וְהַתִּגִּים שֶׁעַל הָאוֹתִיּוֹת.

וּכְפִי דְבָרָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל רַבֵּנוּ רַבִּי חַיִּים וַיְטַל (שַׁעַר סְפִירַת הָעֵמֶר, פָּרָק ז'): "וְהֵנָּה, רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה דוֹרֵשׁ סוּד קוֹצִין אֵלוֹ, בְּסוּד דוֹרֵשׁ כְּתְרֵי אוֹתִיּוֹת. וְלָכֵן, לְפִי שְׂמִתּוֹ תִּלְמִידֵיו, אָסוּר לְהַסְתַּפֵּר בְּיָמִים הָאֵלוֹ... (שָׁכַן, רַבִּי עֲקִיבָא הָיָה) דוֹרֵשׁ תְּלֵי תֵלִין שֶׁל הַלְכוֹת עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ, מֵעֵין 'קִנְצוֹתָיו תִּלְתְּלִים', הַנִּרְמָזִין בְּשַׁעָרוֹת." ("תִּלְתְּלִים" רוֹמְזִים ל"תְּלֵי תֵלִין").

וְגַשׁ לָנוּ לְתַמּוּהָ עַל דְּבָרֵי רַבֵּנוּ, רַבִּי חַיִּים וַיְטַל. שֶׁהָרִי, אִם הַתִּגִּים וְהַקּוֹצִים שֶׁעַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת הֵם כְּדַמְיוֹן הַשְּׁעָרוֹת, אִם כֵּן, דוֹקָא כֵּן הָיָה צָרִיךְ לְגַלֵּחַ וְלְסַפֵּר אֶת הַשְּׁעָרוֹת, כְּדֵי לְרַמּוֹז עַל תִּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׂמִתּוֹ, וְלֹא הָיָה מִי שִׁידְרוֹשׁ אֶת אוֹתָם קוֹצִים וְתִגִּים שֶׁעַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת, שֶׁהֵם כְּדַמְיוֹן הַשְּׁעָרוֹת.

בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ "מִשְׁנֵה חֲסִידִים" מְבוֹאֵר עֲנִין זֶה כֵּן: בִּימֵי הַסְּפִירָה צָרִיךְ לְהִיזְהַר, וְלֹא לְגַלֵּחַ וְלְסַפֵּר אֶת הַשְּׁעָרוֹת, כֵּיּוֹן שֶׁהַקּוֹצִים וְהַתִּגִּים הֵם כְּאִמּוֹר בְּבַחֲיִנַת "שְׁעָרוֹת" עַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת, וְהַמְּגַלַּח וְהַמְּסַפֵּר אֶת שְׁעָרוֹתָיו, הוּא כְּבִיכּוֹל מְכַחֵשׁ אֶת שְׂרַבִּי עֲקִיבָא הָיָה דוֹרֵשׁ תְּלֵי תֵלִים שֶׁל הַלְכוֹת עַל כָּל קוֹץ וְקוֹץ.

וּמוֹסִיף עַל-כֵּן הַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן, וְאוֹמֵר: נִרְאָה לִי לְבָאֵר עֲנִין זֶה עַל-פִּי הַפְּתוּב בַּגְּמָרָא (בְּכוּרוֹת נ"ח): "תִּנְיָא, כֵּן עֲזָאֵי אוֹמֵר: כָּל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל דּוֹמִים עָלַי כְּקַלִּיפַת הַשּׁוֹם, חוּץ מִן הַקָּרַח הַזֶּה (=רַבִּי עֲקִיבָא)..."

וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִין זֶה - אֵיךְ קָרָא כֵּן עֲזָאֵי לְתֵנָּא הַקְּדוּשׁ רַבִּי עֲקִיבָא בְּשֵׁם "קָרַח"? וְהָרִי זֶה לְשׁוֹן גְּנוּת... מְשִׁיב עַל-כֵּן הַרְה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן וְאוֹמֵר: הֵנָּה, רְאִיתִי בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשׁ "בֵּית יִשְׂרָאֵל" לַהֲרַח"ק מוה"ר צְבִי מְזִידִיטְשׁוֹב זִיע"א (שְׁכַתְּבַת עַל-פִּי הַרְה"ק מְלוּבְלִין), כִּי בְּשַׁעָה שֶׁעָלָה מִשָּׁה לְמָרוֹם (לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה), מִצָּאוּ לְהַקְבִּי שִׁיּוֹשֵׁב וְקוֹשֵׁר כְּתָרִים לְאוֹתִיּוֹת (כְּתָרִים - אֵלוֹ הַקּוֹצִים וְהַתִּגִּים שֶׁעַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה).

אָמַר לְפָנָיו: רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, מִי מְעַכֵּב עַל יְדָד? (=מִי מְעַכֵּב אֶת מֶה שְׁכַתְּבַתְּ, שֶׁבִּגְלָלוּ אֶתְּהָ צָרִיךְ לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶם גַּם כְּתָרִים?) אָמַר לוֹ (הַקְּב"ה): אָדָם אֶחָד יֵשׁ, שֶׁעֲתִיד לְהִיּוֹת בְּסוּף כְּמֶה דוֹרוֹת, וְעֲקִיבָא כֵּן יוֹסֵף שְׁמוֹ, שֶׁעֲתִיד לְדְרוֹשׁ (עַל) כָּל קוֹץ וְקוֹץ תֵּלִין תֵּלִין (=כְּמִוֹת גְּדוּלָה) שֶׁל הַלְכוֹת" (מְנַחוֹת כ"ט).

לְפִי זֶה נִמְצָא, שְׂרַבִּי עֲקִיבָא הָיָה לוֹקַח אֶת הַתִּגִּים, שֶׁהֵם בְּבַחֲיִנַת הַשְּׁעָרוֹת שֶׁעַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת, וְהָיָה גּוֹזֵז מִן הָאוֹתִיּוֹת. לְפִי זֶה, נִמְצָא שֶׁהָאוֹתִיּוֹת נִשְׂאָרוּ קָרְחוֹת מִן הַתִּגִּים/הַשְּׁעָרוֹת. עַל-כֵּן קָרָא לוֹ כֵּן עֲזָאֵי "קָרַח" - כֵּיּוֹן שְׂרַבִּי עֲקִיבָא עָשָׂה קָרְחוֹת עַל גְּבֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה.

כְּדֵי לְהַבִּין עֲנִין זֶה בִּיתְרָה שְׂאֵת צָרִיכִים אֲנוּ לְדַעַת שֶׁהַקְּב"ה צִמְצַם אֶת רְצוֹנוֹ וְחוֹכְמָתוֹ בְּכֶמֶה "לְבוּשִׁים" (=צִמְצוּמִים) עַד שֶׁהִתְלַבְּשׁוּ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הַמוֹבְנֵת לָנוּ. אוּלָם הַקּוֹצִים וְהַתִּגִּים, שֶׁהֵם "רִזִּין עֲלָאִין" (=סוּדוֹת עֲמוּקִים) שֶׁל חוֹכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, לֹא יָכְלוּ לְהִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתִיּוֹת, וְעַל-כֵּן נִרְמָזִים הֵם כְּתָרִים וְכַקּוֹצִים עַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת. (כְּדֵי לוֹמַר לָנוּ שֶׁהֵם סוּדוֹת גְּבוּהִים מֵהָאוֹתִיּוֹת, וְאֵין לָהֶם אֲפָשְׁרוֹת לְהִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתִיּוֹת).

וְהֵנָּה, כִּידוּעַ, רַבִּי עֲקִיבָא הִשִּׁיג אֶת הַסוּדוֹת שֶׁל הַקּוֹצִים וְהַתִּגִּים, וְדָרַשׁ עֲלֵיהֶם תְּלֵי תֵלִים שֶׁל הַלְכוֹת, וְהַסְּבִיר אֶת רְמִיזָתָם. עַל-כֵּן, לְגַבִּי, סוּדוֹת אֵלוֹ יִצְאוּ מִכָּל תִּגִּים וְאוֹתִיּוֹת. שֶׁהָרִי, הַבֵּין הוּא אֶת סוּדָם, וּמִמֵּילָא נַעֲשׂוּ הָאוֹתִיּוֹת קָרְחוֹת מִן הַתִּגִּים/הַשְּׁעָרוֹת. וְזֶהוּ שְׂאֵמֶר כֵּן עֲזָאֵי: "כָּל חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל דּוֹמִים עָלַי

בְּקִלְפֵת הַשּׁוּם, חוץ מן הַקָּרֶחַ הַזֶּה (רַבִּי עֲקִיבָא). שְׁכּוֹ, רַבִּי עֲקִיבָא עָשָׂה קָרֶחַ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה. וְזֶהוּ הַטַּעַם לְסִיבָה, מְדוּעַ אֲסוּר לְסַפֵּר אֶת הַשְּׁעָרוֹת בְּסִפְרֵת הַעֲמֹר. שֶׁהָרִי, תִּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא מֵתוּ בַּיָּמִים אֵלוּ, וְלֹא הָיוּ דוֹרְשִׁים אֶת הַקּוֹצִים וְהַתְּגִים שֶׁעַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת. וְלָכֵן אֲסוּר לְסַפֵּר אֶת הַשְּׁעָרוֹת - כְּדִי לְרַמּוֹז שֶׁנִּשְׁאַרוּ הַתְּגִים/הַשְּׁעָרוֹת עַל גְּבֵי הָאוֹתִיּוֹת, כִּיּוֹן שֶׁלֹּא הָיָה מִי שִׁדְרוֹשׁ אוֹתָם. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי (=רִשְׁבִּי) הֵעִיד עַל עֲצָמוֹ (סוּפָה מַה'): "יִכּוֹל אֲנִי לִפְטוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין".

הַמַּהֲרֵשׁ"ם (הַקְדָּמָה פָּרָד א', חֶלֶק ב') מְבִיא בִּיאור נֶאֱחָה עַל מָה שֶׁאָמְרוּ חוֹז"ל בְּגִמְרָא וּבִמְדָרָשׁ, שֶׁלֹּאֲחֵר מוֹת הָאָדָם אוֹמֵר הַקַּב"ה לְנַפְשׁ: לְמָה חָטָאת? לְמָה עִבַרְתָּ עַל הַמִּצְוֹת? וְהַנֶּפֶשׁ אוֹמֶרֶת לְפָנָיו: רִיבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הָאֵם אֲנִי זֹאת שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ? הַגּוֹף הוּא שֶׁחָטָא וְעִבֵּר עַל הַמִּצְוֹת!

פּוֹנֵה הַקַּב"ה לְגוֹף וְאוֹמֵר לוֹ: לְמָה חָטָאת לְפָנָי? אוֹמֵר הַגּוֹף לַהַקַּב"ה: אֲנִי חָטָאתִי לְפָנֶיךָ? הָרִי מִי מִנְהִיג אֶת הַגּוֹף? הַנֶּפֶשׁ! וְהִיא שֶׁחָטָאָה לְפָנֶיךָ. וְהָרָאִיָּה - מִיּוֹם שֶׁיִּצְאָה מִמֶּנִּי הַנִּשְׁמָה, הֲלֹא מוֹשֵׁלֶךְ אֲנִי לְפָנֶיךָ כְּחֶרֶס (=חֶסֶר יְכוּלָת). מָה עוֹשֶׂה הַקַּב"ה? (=כִּיִּצַּד הוּא דָן אֶת הָאָדָם לְאַחַר מוֹתוֹ?) - מַחְזִיר אֶת הַנִּשְׁמָה לְגוֹף בְּקֶבֶר, וְדָן אֶת שְׁנֵיהֶם כְּאַחַד!

וְהַמְשִׁילוּ חוֹז"ל עֲנִין זֶה לְמִלְכָּד, שֶׁהָיָה לוֹ פָּרְדַס, וְהָיוּ בּוֹ פְּרוֹת נְאִים, וְהוֹשִׁיב בּוֹ שְׁנֵי שׁוּמְרִים - אֶחָד חֲגֵר (=לֹא רִגְלִים) וְאֶחָד סוּמָא (=עוֹר), וְאָמַר לָהֶם לְהִיזְהַר בְּפְרוֹת. לְאַחַר שֶׁהִלְךְ הַמִּלְכָּד, אָמַר הַחֲגֵר לְסוּמָא: רֹאֵה אֲנִי פְּרוֹת נְאִים בְּפָרְדַס. עֲנָה לוֹ הַסוּמָא: הֲבָה וְנֹאכַל. אָמַר לוֹ הַחֲגֵר: וְכִי אֲנִי יְכוּל לְלַכֵּת? עֲנָה לוֹ הַסוּמָא: וְכִי אֲנִי רֹאֵה?

מָה עָשׂוּ? רָכַב הַחֲגֵר עַל גְּבֵי הַסוּמָא, נָטְלוּ אֶת הַפְּרוֹת וְאָכְלוּ. לְיָמִים בָּא הַמִּלְכָּד, וְאָמַר לָהֶם: הִיכֵן הַפְּרוֹת? אָמַר לוֹ הַסוּמָא: וְכִי אֲנִי רֹאֵה? וְאֵילוּ הַחֲגֵר עֲנָה לוֹ: וְכִי יְכוּל אֲנִי לְלַכֵּת? הַמִּלְכָּד שֶׁהָיָה פָּקֵחַ - מָה עָשָׂה? - הַרְכִּיב אֶת הַחֲגֵר עַל גְּבֵי הַסוּמָא, וְדָן אוֹתָם כְּאַחַד (עַפ"י יִלְקוּט שְׁמַעוֹנִי, וַיִּקְרָא ד').

וְהֵנָּה, אוֹמֵר הַמַּהֲרֵשׁ"ם, לְמַדְּנוּ בְּמִשְׁנֵה (שְׁבֵת צב), עַל שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁעָשׂוּ מְלֹאכָה בְּשֶׁבֶת, שֶׁפָּעַם הֵם פְּטוּרִים וּפָעַם הֵם חַיִּבִים. הָא כִּיִּצַּד?

הֵנָּה, אִם כָּל אֶחָד מֵהֶם יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶת הַמְּלֹאכָה לְבָדוּ, וּבְכָל זֹאת עָשׂוּ אוֹתָהּ שְׁנֵיהֶם בְּיַחַד, פְּטוּרִים הֵם. (אוּלָם דָּבָר זֶה אֲסוּר מִגְּזִירַת חֻכְמִים). אוּלָם אִם אֵין הִיחִיד יְכוּל לְבַצֵּעַ אֶת הָעֲבוּדָה לְבָדוּ, וְהוּא זְקוּק לְעֲזַרַת הַשְּׁנִי כְּדִי לְבַצֵּעַ אֶת הָעֲבוּדָה, הָרִי הֵם חַיִּבִים.

לְפִי זֶה, אוֹמֵר הַמַּהֲרֵשׁ"ם, אֲנִי רֹאִים שֶׁגּוֹף וְנִשְׁמָה שֶׁחָטְאוּ יַחַד חַיִּבִים בְּדִין, שֶׁהָרִי הַגּוֹף אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבִירָה לֹא הַנִּשְׁמָה. וְכִּי גַם הַנִּשְׁמָה, שֶׁאֵין הִיא יְכוּלָה לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבִירָה לֹא הַגּוֹף, וּמֵאַחַר וְהֵם זְקוּקִים זֶה לָזֶה, חַיִּבִים הֵם בְּדִין. אוּלָם, אוֹמֵר הַמַּהֲרֵשׁ"ם, בְּהַמְשָׁךְ הַמִּשְׁנָה (שֶׁס) מְבוֹאֵר, שֶׁרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי סְבוּר, שֶׁבִּשְׁנֵי הַמְּקָרִים, שְׁנֵים שֶׁעָשׂוּ מְלֹאכָה בְּשֶׁבֶת פְּטוּרִים הֵם מִן הַדִּין. (גַּם כְּאִשְׁרֵי אֵין הִיחִיד מְסוּגָל לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבוּדָה לְבָדוּ, וְהוּא זְקוּק לְחִבְרוֹ - שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִים).

וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁעַל זֶה אוֹמֵר רִשְׁבִּי: "יִכּוֹל אֲנִי לִפְטוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין". שֶׁהָרִי, לְפִי שִׁיטַתוֹ, שְׁנֵיהֶם פְּטוּרִים - הַגּוֹף וְהַנִּשְׁמָה. אוּלָם, אוֹמֵר הַמַּהֲרֵשׁ"ם (בְּשֵׁם הַגַּה"ק מִבְּעֶרְזָאן זִיע"א): "וְאִף דְּאָנָן קְיָמָא לָן דְּלֹא כְּרִשְׁבִּי בְּזֶה (=לְמִרוֹת שֶׁאֵינָנוּ הוֹלְכִים לְפִי שִׁיטַתוֹ שֶׁל רִשְׁבִּי), מְכַל מְקוֹם, הַיּוֹם ל"ג בְּעֵמֶר, שֶׁהוּא הִילּוּלָא דְרִשְׁבִּי, זְכוּתוֹ יִגַּן עַל כָּל הַמַּתִּים לְהִיּוֹת פְּטוּרִין מִן הַדִּין".

וְיֵשׁ לְהוֹסִיף מָה שֶׁאָמַר הַרַה"ק רַבִּי בְּרוּךְ מִמְּעֻזְבִּיז זִיע"א, שֶׁכְּאִשְׁרֵי יֵשׁ מַחְלוּקַת בֵּין חֻכְמֵי הַגְּמְרָא לְבֵין חֻכְמֵי הַמְּקוּבָלִים, הַהֲלָכָה הִיא כְּמוֹ שֶׁפָּסְקוּ חֻכְמֵי הַגְּמְרָא.

נִמְצָא, לְפִי זֶה, שֶׁעַל-פִּי הַרּוֹב, אֵין הֲלָכָה כְּרִשְׁבִּי. אֲבָל, בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, הַהֲלָכָה הִיא כְּמוֹ חֻכְמֵי הַקְּבָלָה, כְּלוּמֵר כְּרִשְׁבִּי וְחִבְרִיו. לָכֵן, בְּל"ג בְּעֵמֶר, יוֹם הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ שֶׁל רִשְׁבִּי לְעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן, זָכָה רִשְׁבִּי לְרֹאוֹת, שֶׁבְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הַהֲלָכָה הִיא כְּמוֹתוֹ. וּמִטַּעַם זֶה נִקְרָא ל"ג בְּעֵמֶר "הִילּוּלָא דְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי" - כִּי רִשְׁבִּי שְׁמַח שְׁמַח גְּדוּלָה בְּמִתָּן תּוֹרָתוֹ. לְפִי זֶה נִמְצָא, שֶׁבְּל"ג בְּעֵמֶר, יוֹם פְּטִירַתוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, מִתְעוֹרָר כּוּחוֹ שֶׁל הַתְּנָא הַקְּדוּשׁ לִפְטוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם מִן הַדִּין - כְּפִי שֶׁהֵעִיד רִשְׁבִּי עַל עֲצָמוֹ (סוּפָה מַה'): "יִכּוֹל אֲנִי לִפְטוֹר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מִן הַדִּין" - וְלָכֵן, עָלִינוּ לְנֶצַל יוֹם זֶה לְלִמּוּד תּוֹרָה וְלַעֲשִׂיַת מִצְוֹת לְרוֹב, כְּדִי "לְעֲזוֹר" לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי לִפְטוֹר אוֹתָנוּ, בְּתוֹךְ שְׁאֵר הָעוֹלָם, מִן הַדִּין.

הַקְּלוֹת אוֹ בְּרָכוֹת?

הַצְּדִיק רַבִּי נַחוּם מְצִירְנוּבִיל בְּקֶר פֶּעַם, בְּשָׁנוֹת נְעוּרָיו, אֶצֶל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ (הַבַּעַשׁ"ט), בְּשֶׁבֶת פְּרִשֵׁת "בְּחֻקֵּי". בְּתוֹם תְּפִילַת שְׁחִירַת נֶגֶשׁ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב לְקְרוֹא אֶת הַפְּרָשָׁה כְּדָרְכּוֹ בְּקִדְשׁ, וְכִשְׁהִגִּיעַ לְפָסוּקֵי הַתּוֹכַחָה שֶׁבְּפָרָשָׁה, הִזְמִין אֶת רַבִּי נַחוּם לַעֲלוֹת לְתוֹרָה.

בְּרַגַע הָרֵאוּשׁוֹן חָלְשָׁה דַעְתּוֹ שֶׁל רַבִּי נַחוּם, שֶׁדוּקָא אוֹתוֹ "כְּבָדוּ" בְּעֲלִיָּה זוֹ שֶׁל פְּסוּקֵי הַקְּלָלָה. אוּלָם מִשְׁהַחַל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב בְּקְרִיאַת הַפְּסוּקִים, הָרְגִישׁ רַבִּי נַחוּם - שֶׁסָּבַל יְסוּרִים מִמְּחוּשֵׁי גּוֹף שׁוֹנִים - שֶׁעַם קְרִיאַת כָּל פְּסוּקֵי מִהַתּוֹכַחָה מְסִתֵּלְקִים וְהוֹלְכִים מִמֶּנּוּ הַפְּאָבִים וְהַמְּחוּשִׁים הַקָּשִׁים אֶחָד אֶחָד. וְכִשְׁסִים הַבַּעַל שֵׁם טוֹב לְקְרוֹא אֶת פְּסוּקֵי הַתּוֹכַחָה, חָשׂ רַבִּי נַחוּם בְּגוּפוֹ מִידָה רַבָּה שֶׁל חַיּוֹת וְרַעֲנָנוֹת, כְּאֵילוּ נִבְרָא מִחֻדָּשׁ. עַד זָקְנָה וְשִׁיבָה הָיָה מְזָכִיר רַבִּי נַחוּם מְצִירְנוּבִיל אֶת טַעְמָה הַמִּיּוּחָד שֶׁל אוֹתָהּ הַשְּׁבֵת, שֶׁשָּׁהָה בְּמַחֲצֵתוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׂרָאֵל בַּעַל שֵׁם טוֹב, וּבְזְכוּתוֹ שֶׁל צְדִיק הַדּוֹר נִהְפְּכוּ לוֹ כָּל הַקְּלָלוֹת שֶׁבְּפָרָשַׁת "בְּחֻקֵּי", לְבְּרָכוֹת... שְׁבֵת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נָא לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילּוּן!

בס"ד רבונו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: בְּהַר "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּפִנִּיֶּסֶת הַשַּׁבָּת: 19:03**

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:15**

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יְרֵמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"לְעוֹלָם (=תְּמִיד) בַּיּוֹם שִׁיְהִיָּה פּוֹרִים יִהְיֶה ל"ג בְּעֶמְרָ, וְסִימְנָךְ פּל"ג" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

מְבוֹאֵר בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (או"ח סימן תכח' ס"א): ש"לְעוֹלָם (=תְּמִיד) בַּיּוֹם שִׁיְהִיָּה פּוֹרִים יִהְיֶה ל"ג בְּעֶמְרָ, וְסִימְנָךְ פּל"ג". כְּלוּמָר, פְּלַג הוּא רֵאשִׁי תִּיבוֹת פּוֹרִים ל"ג בְּעֶמְרָ.

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין עֲנִיָּן זֶה. שָׁפֵן, וְכִי מָה הַקָּשֶׁר בֵּין פּוֹרִים לְבֵין ל"ג בְּעֶמְרָ?

וַיֵּשׁ לֹמֵר עַל-פִּי מָה שֶׁחֲדַשׁ ה' פְּרִי לְצַדִּיק" (הרה"ק רבי צדוק הכהן זיע"א) (פורים, אות ב'), שְׁבַפּוֹרִים קָבְלוּ עָלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה. וְהִבִּיא רֵאשִׁי לְכַךְ מִהֶכְתוּב בְּגִמְרָא (שַׁבָּת פח'): "וַיִּתְּצֻבּוּ בְּתַחֲתֵית הָהָר', אָמַר רַבִּי אֲבָדִימִי בַר חַמָּא בַר חַסָּא: מְלַמֵּד שְׁכַפָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עָלֵיהֶם אֶת הָהָר כְּגִיגִית (=הַעֲמִיד אֶת הָהָר עָלֵיהֶם), וְאָמַר לָהֶם: אִם אַתֶּם מְקַבְּלִים הַתּוֹרָה - מוֹטֵב. וְאִם לֹא - שֵׁם תִּהְיֶה קְבוּרַתְכֶם... אָמַר רַבָּא: אָף-עַל-פִּי-כֵן, הַדּוֹר קָבְלוּהָ בִימֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ. דְּכַתִּיב (מְגִילַת אֶסְתֵר ט'): 'קִיְמוּ וְקָבְלוּ הַיְהוּדִים' - 'קִיְמוּ' מָה שְׁקָבְלוּ כְּבָר."

וְהִקְשׁוּ ה'תּוֹסְפוֹת": לְמָה הִיָּה צוּרָךְ לְכַפּוֹת עַל יִשְׂרָאֵל הָרַ כְּגִיגִית וְלִהְכָרִיחֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה? הֲלֹא כְּבָר הִסְפִּימוּ מִרְצוֹנָם הַטּוֹב לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כְּשֶׁאָמְרוּ: "נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע"?

וּמְצִינּוּ תְרוּץ עַל-כֵּךְ בְּמִדְרַשׁ תַּנְחוּמָא (נח אות ג'), כִּי מָה שְׁקָבְלוּ יִשְׂרָאֵל מִרְצוֹנָם הַטּוֹב הִיָּה רַק תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שְׁאִפְשָׁר לְקִיְמָהּ בְּנִקְלָ. אֲבָל תּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה, שֶׁהִיא אַרוּכָה מְאֹד מִיָּדָה, וַיֵּשׁ בָּהּ הִרְבֵּה חוּמְרוֹת וְסִיגִים, לֹא רָצוּ יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל, וְלָכֵן כָּפָה עָלֵיהֶם הַקַּב"ה הָרַ כְּגִיגִית, וְהִכְרִיחֶם לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה כְּלָה כְּמִקְשָׁה אַחַת.

מִכָּל זֶה יוֹצֵא לָנוּ, שְׁכַפִּית הָרַ כְּגִיגִית הִיָּתָה עַל הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה, כִּיּוֹן שֶׁאֶת הַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב כְּבָר קָבְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּהָרַ סִינַי מֵאַהֲבָה, כְּשֶׁאָמְרוּ "נַעֲשֵׂה וְנִשְׁמַע". וְלָכֵן מוֹבֵן מִמִּילָא שְׁמָה שְׁאָמַר רַבָּא: "אָף-עַל-פִּי-כֵן... קָבְלוּהָ בִימֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ" - הַכּוֹנֵה הִיא עַל הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה שְׁקָבְלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַהֲבָה בִימֵי אַחַשְׁוֵרוּשׁ.

בְּדֶרֶךְ זֶה מְבֹאֵר רַבִּי צְדוּק אֶת הַטַּעַם לְכַךְ שְׁקָבְעוּ חו"ל, לַעֲשׂוֹת אֶת יְמֵי הַפּוֹרִים (אֶסְתֵר ט', כב') "יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה". וְכֵן, גַּם אֶת הַסִּיבָה לְכַךְ שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְבַּסֵּס בְּיָיִן, "עַד דְּלֹא יִדַּע (לְהַבְדִּיל) בֵּין בְּרוּךְ מְרַדְכִי לְאֲרוּר הַמָּן".

וְצָרִיךְ לְהִבִּין עֲנִיָּן זֶה. שָׁפֵן, מָה רָאוּ חו"ל לְקַבּוֹעַ, שְׁצָרִיכִים אָנוּ לְשִׁמוּחַ בְּפּוֹרִים דּוֹקָא עַל-יְדֵי שְׁתִּית יָיִן, וְלֹא עַל-יְדֵי אֲכִילַת בֶּשֶׂר?

וַיֵּשׁ לֹמֵר, שֶׁהִבִּיאֹר הוּא עַל-פִּי הַכְּתוּב, "לָכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמֵי, וּשְׁתוּ בְּיָיִן מְסַכְתִּי". וּמְבוֹאֵר בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ (ח"ג רע"א): "לָכוּ לְחַמוּ בְּלַחְמֵי - דָּא אֲוִרִיתָא דְּבַכְתָּב (=זֹאת הַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב). וּשְׁתוּ בְּיָיִן מְסַכְתִּי דָּא יִינָא דְּאֲוִרִיתָא דְּבַעֲל-פֶה" (=זֶה הַיָּיִן, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה).

מְבוֹאֵר מְכָאן, כִּי הַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב מְכּוֹנָה 'לַחֵם', וְהַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה מְכּוֹנָה בְּתוֹאֵר יָיִן. וְלָכֵן תִּקְנּוּ חו"ל לַעֲשׂוֹת אֶת יְמֵי חַג הַפּוֹרִים יְמֵי מִשְׁתָּה וְשִׁמְחָה שֶׁל יָיִן, כְּדִי לְרַמּוֹז שְׁקָבְלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַהֲבָה אֶת הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה, עַל-יְדֵי הַנֵּס שֶׁל פּוֹרִים.

וְזֶהוּ גַם הַטַּעַם לְכַךְ שֶׁהַכִּינָה אֶסְתֵר אֶת מַפְלַת הַמָּן דּוֹקָא בְּשְׁתִּית הַיָּיִן, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (אֶסְתֵר ז', ו'): "וַיֵּבֵא הַמֶּלֶךְ וְהַמָּן לְשִׁתוֹת עִם אֶסְתֵר הַמְּלָכָה... בְּמִשְׁתָּה הַיָּיִן". שָׁפֵן, רֵאשִׁית בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ שֶׁעַל-יְדֵי מַפְלַתוֹ שֶׁל הַמָּן בְּמִשְׁתָּה הַיָּיִן, יִקְבְּלוּ יִשְׂרָאֵל אֶת הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה, הַמְּכּוֹנָה "יָיִן".

וְעַתָּה יוֹבֵן לָנוּ גַם, מַדּוּעַ "מְחַיֵּב אֵינִישׁ לְבִסּוּמֵי בְּפּוֹרִיאַ עַד דְּלֹא יִדַּע בֵּין בְּרוּךְ מְרַדְכִי, לְאֲרוּר הַמָּן" (=חַיֵּב אָדָם לְהִתְבַּסֵּס בְּיָיִן) בְּפּוֹרִים, עַד שֶׁלֹּא יִדַּע לְהַבְדִּיל בֵּין בְּרוּךְ מְרַדְכִי לְבֵין אֲרוּר הַמָּן).

עַל-פִּי זֶה יוֹבֵן גַּם מָה שֶׁתִּקְנּוּ לָנוּ חו"ל בְּפּוֹרִים לְקַיֵּם מִצְוֹת "מִשְׁלוּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמִתְנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים". שָׁפֵן, עִקַּר הַקִּיּוּם שֶׁל הַתּוֹרָה שְׁבַעֲל-פֶה הוּא, שְׁצָרִיךְ לְנַהֵג כְּבוֹד זֶה בְּזֶה. שָׁפֵן, רַק אִזּוּ נִמְסַרְת הַתּוֹרָה מְדוּר לְדוּר. וְלֹא כְּפִי שְׁעִשׂוּ תְלַמִּידֵיו שֶׁל רַבִּי עַקִּיבָא, שֶׁלֹּא נִהְגּוּ כְּבוֹד זֶה בְּזֶה, וְכָל אֶחָד מֵהֶם הִיָּתָה עֵינּוּ צָרָה בְּתוֹרָה שֶׁל חֲבֵרוֹ,

כפי שעשו תלמידיו של רבי עקיבא, שלא נהגו כבוד זה בזה, וכל אחד מהם היתה עינו צרה בתורה של חברו, וממילא לא העבירו את תורתם הלאה. וזאת, כפי שכתוב במדרש: "...רבי עקיבא אומר: שנים-עשר זוגות אלפים תלמידים היו לי, מגבת ועד אנטיפרס, וכלן מתו בתי ביין פסח לעצרת. ובסוף העמידו לי שבעה (תלמידים), ואלו הן: רבי יהודה, רבי נחמיה, רבי מאיר, רבי יוסי, רבי שמעון בן יוחאי, רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי, ורבי יוחנן הסנדלר. אמר להם (רבי עקיבא לתלמידיו החדשים): הראשונים לא מתו, אלא מפני שהיתה עיניהם צרה בתורה זה לזה. (ולכן) אתם לא תהיו כן! מיד עמדו (תלמידיו החדשים), ומלאו כל ארץ ישראל תורה."

הנה, מבואר מכאן, שכאשר בני ישראל נוהגים כבוד איש ברעהו, ועיניהם אינן צרות זה בזה, מתמלאת ארץ ישראל בתורה הקדושה.

ולכן, דוקא בפורים, בזמן שבו קבלו ישראל את התורה שבצל-פה, תקנו חז"ל את המצות "משלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים". וזאת, כדי שינהגו כבוד זה בזה – מה שיגרום לכך שתתקיים בהם התורה שבצל-פה מעתה יתבאר היטב הקשר בין פורים לבין ל"ג בעומר, כפי שכתוב: "לעולם (=תמיד) ביום שיהיה פורים יהיה ל"ג בעומר, וסימנך פל"ג". שכן, בפורים קבלו ישראל את התורה שבצל-פה. ולכן תקנו לקיים בו מצות משלוח מנות איש לרעהו, כדי לרמוז שצריך לנהוג כבוד זה בזה, כדי שתתקיים התורה שבצל-פה. וזהו גם הענין לכך של"ג בעומר הוא יום של שמחה – כי ביום זה "פסקו מלמות" תלמידיו של רבי עקיבא על שלא נהגו כבוד זה בזה. ותלמידיו החדשים של רבי עקיבא מלאו את ישראל בתורה, בזכות זה שנהגו כבוד זה בזה.

וזהו שסיים המחבר "וסימנך פל"ג" – כדי לרמוז שצריך לתקן את הפילוג שיש בין איש לבין רעהו. דהיינו, כל אחד ואחד מ ישראל, שאינו נמצא באחדות עם חברו, צריך לתקן ענין זה. שכן, יום ל"ג בעומר הוא גם יום של אחדות ישראל. שכן, רק על-ידי האחדות והשלום מתקיימות התורה שבכתב והתורה שבצל-פה. "ונתתי שלום בארץ..."

מעשה באיש אחד, שבא אחר ימי הפסח לגרש את אשתו, בבית דינו של הרב הקדוש רבי אברהם יהושע מאפטא זיע"א. שאל אותו הרב: מה לך, כי תרצה לגרש את אשתך? השיב לו הבעל: האשה הזו האכילה אותי בפסח מצה שרוייה, בניגוד למסורת אבותי (מצה שרוייה=מצה שרוייה במים, שיש מחמירים שלא לאוכלה). צוה הרב לקרוא לאשתו-שלו (=הרבנית), וכשבאה, שאל אותה: הגידי נא לי, באמת, איזה מצות הנחת לפני בליל הסדר? הרבנית החרישה (=שתקה), כי יראה (=פחדה) לספר. אמר לה הרב: אל תיראי, הגידי לי את האמת. ותען הרבנית: שמתי לפניך מצות פשוטות, בלתי שמורות.

ומעשה שהיה כך היה: את המצה השמורה, שנאפתה בערב פסח לשם מצוה, הנחתי במפה מיוחדת בארון שבחדרי. ובהיותי טרודה בהכנת הסדר, בא איש עני אחד, ואמר שאין לו מצה שמורה לליל הסדר. אחד מבני הבית, שלא ידע שהמצה הזו הוכנה עבור רבנו לליל הסדר, נטל את המצה ונתן אותה לעני. ואני - ממשיכה הרבנית לספר - בבואי לקחת אותה מהארון, נדהמתי לראות שהיא נלקחה משם, ולא ידעתי מה לעשות, ויראתי לספר לבעלי (=הרב). נמלכתי בדעתי, ולקחתי מצה פשוטה, והנחתיה בתוך מפה, ועשיתי עצמי כלא יודעת דבר מפל הנעשה, והרב הקדוש ערף את הסדר על מצה פשוטה זו. הביט הרב בזה שבא לגרש את אשתו, ואמר לו: ראה, בני, אני אכלתי מצה פשוטה בליל הסדר, ועשיתי עצמי כלא יודע ולא מרגיש, למען לא אבוא לידי פעס והקפדה, והכל למען השלום. ואתה בא לגרש את אשתך בשביל מנהג של מצה שרוייה, שאינו מן הדין כלל! מיד עשה הרב פשרה ביניהם, והם התפייסו, והלכו לביתם לשלום.

"ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו" (כו' כט')

מסופר על אדם אחד, שבקר פעם אצל אדמו"ר מפורסם, ושאל אותו בקשר לדברי הזהר, שכתוב שלעתיד לבוא יתהפכו כל התוכחות והקללות שבפרשת "בחקתי" לברכות. כיצד יתכן - שאל האיש - שקללה של "ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו" תתהפך לברכה? והרי אין לך קללה גדולה מזו? שאל אותו האדמו"ר: יש לך בנים? השיב האיש בשפה רפה ובכבד-ראש: אמנם יש לי בנים, אבל לצערי הם אינם שומרי תורה ומצוות, ואפילו כשרות אינם שומרים, ולכן נמנע אני מלאכל בביתם. זוהי פונת הזהר הקדוש - ענה לו הרב - לעתיד לבוא, בנך יחזרו בתשובה, ותהיה רשאי לאכל בבתיכם בשר ושאר מיני מאכלים שיגישו לפניך, וזהו שכתוב: "ואכלתם בשר בניכם ובשר בנותיכם תאכלו"...

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

בס"ד רבוננו של עולם אב הרחמים, יהי רצון שזכות רשב"י תעמוד לנו, ותגאלנו ברחמים רבים, אמן.

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: **בְּהַר** "כְּדָאֵי הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן לְסַמּוּךְ עָלָיו בְּשַׁעַת הַדְּחָק"  **כְּפִיִּי הַשְּׁבֵת:** 19:03

עֲרַשׁ"ק יב' אייר תשע"ט (17.5.19) (ברכות ט') ר"ת 20:47 **יְצִיאַת הַשְּׁבֵת:** 20:15

הַפְּטָרָה: "וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וּפְדוּיֵי ה' יִשְׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים"

על הפתוב "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע" שְׁנִינוּ בְּגִמְרָא (שבת פח'): "דְּרַשׁ רַבִּי סִימְאִי: בְּשַׁעַת שְׁהַקְדִּימוּ יִשְׂרָאֵל 'נַעֲשֶׂה לְנִשְׁמָע' בָּאוּ שְׁשִׁים רִיבּוּא שֶׁל מְלֹאכֵי הַשְּׂרָת, (ו) לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל קָשְׁרוּ לוֹ שְׁנֵי כְּתָרִים, אֶחָד כְּנֶגֶד 'נַעֲשֶׂה' וְאֶחָד כְּנֶגֶד 'נִשְׁמָע'. וְכִיּוֹן שְׁחַטָּאוּ יִשְׂרָאֵל (בְּעַגְל) יָרְדוּ מֵאָה וְעֶשְׂרִים רִיבּוּא מְלֹאכֵי חֲבֻלָּה וּפְרָקוּם, שְׁנֵי אֲמָר (שמות לג' ו): 'וַיִּתְנַצְּלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת עֲדֵים מֵהַר חוֹרֵב'... אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: וְכֵן זָכָה מֹשֶׁה וְנִטְלָן... אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: עֲתִיד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַחְזִירָן לָנוּ, שְׁנֵי אֲמָר: 'וּפְדוּיֵי ה' יִשְׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים'."

נִמְצְאוּ לְמִדֵּים מְדַבְּרֵי הַגְּמָרָא, שְׁלֹא אַחַר חֲטֵא הָעַגְל אֲבָדוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁנִּתְּנוּ לָהֶם כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע". וְאוּלָּם, מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, זָכָה לְכַתְּרִים אֵלּוּ, כְּמוֹ שְׁמִבְּאֵר הַתּוֹסְפוֹת (שם) "שְׁנֵי כְּתָרִים שֶׁל הוֹד הָיוּ, לְפִיכֶךָ כְּשֶׁנִּטְלַם מֹשֶׁה – קָרָן עוֹר פְּנִיּוֹ", כְּפִי שְׁפָתוֹב בְּתוֹרָה (שמות לד' כט'): "וַיֵּרָא אֶהָרֶן וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת מֹשֶׁה וְהִנֵּה קָרָן עוֹר פְּנִיּוֹ וַיִּירָאוּ מִגִּשְׁתֵּי אֱלֹהֵי".

וְהִנֵּה, אֵין סֶפֶק כִּי שְׁנֵי כְּתָרִים אֵלּוּ שֶׁל הוֹד, שְׁנִטְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל וְנִתְּנוּ לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ, הֵם **אוֹר גְּדוֹל** וּמִזְהִיר שֶׁל סוּדוֹת הַתּוֹרָה, שְׁנִטְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל לְאַחַר שְׁחַטָּאוּ **בְּעַגְל**. וְאוּלָּם, בְּגְאוּלָּה הַקְּרוּבָה, לְעֲתִיד לְבוֹא, יִתְזַרְזְרוּ הַקְּב"ה לְיִשְׂרָאֵל, וְזֶהוּ שְׁאֵמַר רִישׁ לְקִישׁ: "עֲתִיד הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַחְזִירָן לָנוּ, שְׁנֵי אֲמָר: 'וּפְדוּיֵי ה' יִשְׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים". "שְׂמִיחַת עוֹלָם עַל רֵאשִׁים" – אֵלּוּ אוֹתָם שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁל הוֹד שְׁקָשְׁרוּ מְלֹאכֵי הַשְּׂרָת עַל רֵאשִׁים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, כְּאֲשֶׁר אָמְרוּ "נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע". וְעַל-כֵּן הַתְּנַבֵּא הַנְּבִיא יִשְׁעִיָּה (נא', ד'): "כִּי תוֹרָה מֵאֵתִי תֵצֵא". וְדַרְשׁוּ חו"ל בְּמִדְרַשׁ (ויקרא רבה יג', ג'): "אָמַר הַקְּב"ה: תוֹרָה חֲדָשָׁה מֵאֵתִי תֵצֵא". דְּהֵינּוּ, אֶת אוֹתָם הַכְּתָרִים שֶׁל הוֹד/סוּדוֹת הַתּוֹרָה שְׁאֲבָדוּ יִשְׂרָאֵל בְּחֲטֵא הָעַגְל, עֲתִיד הַקְּב"ה לְהַחְזִיר לְיִשְׂרָאֵל לְעֲתִיד לְבוֹא.

וְהִנֵּה, מִבּוֹאֵר בְּלִיקוּטֵי ש"ס לְרַבֵּנוּ הָאֲרִיזוֹ"ל, שֶׁ-**רַשְׁבִּי** (רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי) הוּא נִיצוּץ מִנִּשְׁמַתוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, וְכִפִּי דְבַרֵי הָאֲרִיזוֹ"ל: "יְדַע כִּי הַרְשַׁבִּי, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, הִיָּה נִיצוּץ מִמֹּשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם. וְכִמוֹ שְׁמֹשֶׁה בְּרַח מִפְּנֵי חֶרֶב פְּרַעֲזָה, וְהִשִּׁיג (אֶת) שְׁלִימוֹתוֹ שֶׁם בְּמִדְבַר – כֵּן רַשְׁבִּי בְּרַח מִפְּנֵי הַקִּיסָר, וְהִשִּׁיג (אֶת) שְׁלִימוֹתוֹ שֶׁם בְּמַעְרָה הַמְּדַבְּרָה בְּלוֹד".

וְצָרִיכִים אָנוּ לְדַעַת, כִּי הַתְּנָא הַגְּדוֹל **רַשְׁבִּי**, שְׁגָלָה בְּעוֹלָם אֶת תּוֹרַת הַסוּד, זָכָה לְהִשִּׁיג אֶת שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁל הוֹד שְׁנִטְלוּ מִיִּשְׂרָאֵל וְנִתְּנוּ לְמֹשֶׁה רַבֵּנוּ. וּמֵאַחַר וּבִזְמַן מֹשֶׁה רַבֵּנוּ (בְּגָלָל חֲטֵא הָעַגְל) לֹא נִתְּנָה לְמֹשֶׁה הַרְשׁוֹת לְגָלוֹת בְּעוֹלָם אֶת תּוֹרַת הַסוּד (כְּתָרֵי הַהוֹד), הִנֵּה, בְּזִכְרוֹתוֹ שֶׁל **רַשְׁבִּי**, שְׁהָיָה כְּאֲמוֹר נִיצוּץ מֹשֶׁה, נִתְּנָה לוֹ (=רַשְׁבִּי) הַרְשׁוֹת בְּתַקּוּפַתוֹ לְגָלוֹת סוּדוֹת אֵלּוּ, כְּמִבּוֹאֵר בְּתִיקוּנֵי הוֹזָרָה, שְׁאֵלִיהוּ הַנְּבִיא זְכוּר לְטוֹב אָמַר לְרַשְׁבִּי (הַקְּדוּמָה יז'): "קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְחַדְּשׁוּן מְלִין עַל יָדְךָ. דְּהָא רְשׁוּתָא אֵית לָךְ לְגַלְגָּא רְזִין טְמִירִין עַל יָדְךָ מַה דְּלֹא אֶתִּיחֵיב רְשׁוּ לְגַלְגָּא לְשׁוּם בְּרַח נֶשׁ עַד כְּעוֹן" (=קוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן וַיִּתְחַדְּשׁוּ דְבַרֵי תּוֹרָה עַל-יָדְךָ. שְׁהָרִי, רְשׁוֹת נִתְּנָה לְגָלוֹת עַל-יָדְךָ **סוּדוֹת** גְּנוּזִים, מַה שְׁלֹא נִתְּנָה רְשׁוֹת לְגָלוֹת לְשׁוּם אָדָם עַד עַתָּה).

וְכֵן מוּבָא בְּזוֹרַת הַקְּדוּשׁ (שמות ט'): "אָמַר **רַשְׁבִּי**): הִשְׁתָּא אֵית לִי לְגַלְגָּא מַה דְּלֹא אֶתִּיחֵיב רְשׁוּ לְבַר נֶשׁ אַחְרָא לְגָלוֹת" (=עַתָּה יֵשׁ לִי רְשׁוֹת לְגָלוֹת מַה שְׁלֹא נִתְּנָה רְשׁוֹת לְאָדָם אַחַר לְגָלוֹת).

הִנֵּה כִּי כֵן, יֵאִיר לָנוּ לְהַבִּין מַה שְׁאֵמַר רַשְׁבִּי עַל עֲצֻמוֹ (וּזוֹרַת שם): "מַעֲיֵד אֲנִי עָלֵי שְׁמַיִם וְאַרְצֵי שְׁבַע לְיוֹנִים, שְׁהֵנְנִי רוּאָה כְּעַת מַה שְׁלֹא רָאָה אָדָם מִיּוֹם שְׁעָלָה מֹשֶׁה שְׁנִית לְהַר סִינַי... וְעוֹד, שְׁאֲנִי יוֹדַע שְׁפָנֵי מְאִירִים, וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע וְלֹא הִסְתַּכַּל, זֶהוּ שְׁאֵמַר הַכְּתוּב 'וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרָן עוֹר פְּנִיּוֹ'."

וּכְפוֹנָתוֹ שֶׁל רַשְׁבִּי, נִיצוּץ מֹשֶׁה, הִיא, שְׁהוּא זָכָה לְהִשִּׁיג אֶת הָאוּרוֹת הַגְּדוֹלִים שֶׁל שְׁנֵי הַכְּתָרִים שֶׁל הוֹד, שְׁקִבֵּל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ מֵהַמְּלֹאכִים כְּשֶׁעָלָה לְהַר סִינַי, וְכְּאֲמוֹר **מְכַתְּרִים** אֵלּוּ קָרְנוּ פְּנִיּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ. וְאוּלָּם, "וּמֹשֶׁה לֹא יָדַע כִּי קָרָן עוֹר פְּנִיּוֹ" – דְּהֵינּוּ, לֹא הִיָּתָה לוֹ רְשׁוֹת לְגָלוֹת סוּדוֹת אֵלּוּ. וְאֵילּוּ רַשְׁבִּי יָדַע שְׁקָרָן עוֹר פְּנִיּוֹ, כְּלוּמַר

שזכה הוא לגלות, מה שלמשה רבנו לא היתה רשות לגלות. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

ל"ג בעומר, יומא דהילולא של רשב"י, הוא יום "הוד שבהוד"

ידוע מה שאמרו חז"ל, והוא יסוד גדול וחשוב בעבודת ה', שצריך כל אחד ואחד לעבוד את ה' בשבע המידות: **חסד**, **הגבורה**, **תפארת**, **נצח**, **הוד**, **יסוד**, **מלכות**. וצריך כל איש ישראל לתקן ולקדש מידות אלו (דהיננו, לעשות **חסד** עם הזולת, לא להתנהג עם הסובבים אותו במידת **הגבורה/דין** וכו').

ולכן, ימי ספירת העומר, שבהם אנו סופרים שבעה שבועות, הם פנגד שבע המידות שהבאנו, כדי להגיע לחג השבועות (זמן מתן תורתנו) ולקבל את התורה, כשאנו מתוקנים ומזופכים בשבע המידות הנ"ל.

על פן בכל שבוע יש לתקן מידה אחת – בשבוע הראשון של ימי ספירת העומר יש לתקן את מידת **החסד**, בשבוע השני את מידת **הגבורה**, וכן הלאה. והנה, מאחר ובכל שבוע יש כאמור לתקן מידה אחת, ובכל שבוע יש לנו שבעה ימים, לכן כל מידה מתחלקת לעוד שבע מידות. לדוגמא, בשבוע הראשון, שהוא שבוע של מידת **החסד**, היום הראשון לספירה הוא **חסד שבחסד**, והיום השני לספירה הוא **גבורה שבחסד**, היום השלישי הוא **תפארת שבחסד**, וכן הלאה (ראה טבלה). וכאשר נתבונן ביום **ל"ג** בעומר, נראה שהמידה של יום זה היא: **הוד שבהוד**, כדי לרמוז לנו על שני הפתרים של **הוד** שזכה בהם רשב"י שהם כאמור **סודות** התורה הקדושה.

חסד	גבורה	תפארת	נצח	הוד
חסד שבחסד א' לעומר	חסד בגבורה ח'	חסד בתפארת טו'	חסד שבנצח כב'	חסד שבהוד כט'
גבורה שבחסד ב' "	גבורה בגבורה ט'	גבורה בתפארת טז'	גבורה שבנצח כג'	גבורה שבהוד ל'
תפארת שבחסד ג'	תפארת בגבורה י'	תפארת בתפארת יז'	תפארת שבנצח כד'	תפארת שבהוד לא'
נצח שבחסד ד'	נצח בגבורה יא'	נצח בתפארת יח'	נצח שבנצח כה'	נצח שבהוד לב'
הוד שבחסד ה'	הוד בגבורה יב'	הוד בתפארת יט'	הוד שבנצח כו'	הוד שבהוד ל"ג
יסוד שבחסד ו'	יסוד בגבורה יג'	יסוד בתפארת כ'	יסוד שבנצח כז'	יסוד שבהוד לד'
מלכות שבחסד ז'	מלכות בגבורה יד'	מלכות בתפארת כא'	מלכות שבנצח כח'	מלכות שבהוד לה'

"ואמרתם כה לחי, רבי שמעון בר יוחאי"

מסופר על הצדיק הקדוש, רבי אלעזר אזכרי, הלא הוא "בעל התרדמים", שהיה מגדולי עולם, וחי בתקופת האר"י הקדוש, והיה משמש בבית המדרש המרכזי שבצפת. איש לא ידע את עצם קדושתו, והפל החזיקוהו לאדם פשוט ותמים.

פעם אחת ב–ל"ג בעומר, בהילולת הרשב"י במירון, רקדו האר"י וחבורתו לכבוד התנא הקדוש. והנה, פתאום הופיע שם זקן אחד, שהיה בעל צורה ובעל קומה יותר מכל העם, והיה לבוש בגדים לבנים. הזקן רקד לבדו שם בשמחה עצומה עם חברת החוגגים. והנה, בתוך הריקודים והמחולות, קפץ לפתע האר"י הקדוש, ואחז בידו של אותו זקן, ורקדו שניהם יחד זמן רב באש להבה. לאחר זמן מה עצר הזקן האלמוני את ריקודו, נגש אל השמש רבי אלעזר אזכרי, וצרפו אל הריקוד הפלאי. וככה רקדו שלושתם במשך שעה ארוכה ובהתלהבות רבה. בתום הריקודים, הרהיבו תלמידי האר"י לגשת אל רבם, ושאלו אותו: "אל יחר לאדוני אם נשאל לפשר מעשיו בחגיגת ל"ג בעומר. שכן, ראינו כי כבודו רקד עם זקן, וגם עם השמש. ואמנם, אותו זקן, הוד והדר היה לו, ופודאי רבנו מכירו, שהוא גדול בתורה. אולם, השמש רבי אלעזר, חושבים אנו כי אין זה לכבוד התורה שרבנו ירקוד עמו בחיבה שכזאת". חיד אליהם האר"י, ואמר: "אדרבא, אמרו לי אתם מה יכולתי לעשות אם התנא האלקי רבי שמעון בר יוחאי, בכבודו ובעצמו, הזמין את השמש לרקוד עמו, כלום אני הצעיר יכול לסרב?" ומאז, נתפרסם שמו של השמש רבי אלעזר אזכרי, שנודע לימים כ"בעל התרדמים", שקדושתו, צדקתו ומדרגתו לא נודעו עד לאותו ריקוד נפלא שרקדו ב–ל"ג בעומר הוא והאר"י הקדוש עם התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי.

נא לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!